

Brüssel, 25. oktoober 2022
(OR. en)

14020/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0426(COD)

ENER 539
ENV 1068
TRANS 666
ECOFIN 1090
RECH 563
CODEC 1593
IA 162

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	13280/22 + COR1
Komisjoni dok nr:	15088/21 +ADD1
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud)

Delegatsioonidele esitatakse lisanõukogu üldine lähenemisviis ülalnimetatud ettepaneku kohta, mille nõukogu (transport, telekommunikatsioon ja energeetika) võttis vastu oma 25. oktoobri 2022. aasta istungil.

Üldine lähenemisviis on nõukogu esialgne seisukoht kõnealuse ettepaneku suhtes ning alus Euroopa Parlamendiga peetavate läbirääkimiste ettevalmistamiseks.

↓ 2010/31/EL

2021/0426 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

võttes arvesse Regionide Komitee arvamust,²

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C [...], [...], lk [...].

↓ 2010/31/EL põhjendus 1

(kohandatud)

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~16. detsembri 2002. aasta~~ direktiivi ~~2002/91/EÜ~~ ~~2010/31/EL~~ ~~3~~ ~~ehitiste energiatõhususe kohta~~⁴ on ~~2010/31/EL~~ ~~5~~ korduvalt oluliselt ~~2010/31/EL~~ ~~6~~ muudetud⁵. Kuna kõnealusesse direktiivi on vaja teha uusi ~~olulisi~~ muudatusi, tuleks see ~~2010/31/EL~~ ~~7~~ direktiiv ~~2010/31/EL~~ ~~8~~ selguse huvides uuesti sõnastada.

↓ uus

- (2) ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) raames 2015. aasta detsembris vastu võetud Pariisi kokkuleppe kohaselt leppisid selle osalised kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tunduvalt alla 2 °C võrreldes tööstusajastu eelse tasemega ning jätkata jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega. Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine on kesksel kohal komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises „Euroopa roheline kokkulepe“⁶. 17. detsembril 2020 ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile esitatud ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panusega on liit võtnud kohustuse vähendada 2030. aastaks liidu kasvuhoonegaaside netoheidet kogu majanduses tervikuna vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega.
- (3) Nagu rohelises kokkuleppes välja kuulutatud, esitas komisjon 14. oktoobril 2020 oma renoveerimislaine strateegia⁷. See strateegia sisaldab tegevuskava, milles on konkreetsed regulatiivsed, rahastus- ja tugimeetmed eesmärgiga vähemalt kahekordistada iga-aastane hoonete energiatõhusaks renoveerimise määr 2030. aastaks ja edendada põhjalikku renoveerimist. Hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamine on vajalik renoveerimislaine elluviimise ühe vahendina. Samuti aitab see kaasa algatuse „Uus Euroopa Bauhaus“ elluviimisele ning Euroopa kliimanetraalsete ja arukate linnade missiooni elluviimisele.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

⁴ ~~ELT L 1, 4.1.2003, lk 65.~~

⁵ Vt ~~VIII~~ lisa A osa.

⁶ Euroopa roheline kokkuleppe, COM(2019) 640 final.

⁷ „Euroopa renoveerimislaine – keskkonnahoidlikumad hooned, uued töökohad, parem elujärg“, COM/2020/662 final.

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119⁸ (Euroopa kliimaseadus) on sätestatud eesmärk saavutada 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus ning kehtestatud liidu siduv kohustus vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet (heidet, millest on lahutatud kasvuhoonegaaside sidumine) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega.
- (5) Euroopa Komisjoni 2021. aasta tööprogrammis välja kuulutatud õigusaktide paketi „Eesmärk 55“ siht on need eesmärgid ellu viia. See hõlmab mitut poliitikavaldkonda, sealhulgas energiatõhusus, taastuvenergia, maakasutus, maakasutuse muutus ja metsandus, energia maksustamine, jõupingutuste jagamine, heitkogustega kauplemine ja alternatiivkütuste taristu. Direktiivi 2010/31/EL läbivaatamine on selle paketi lahutamatu osa.

↓ 2010/31/EL põhjendus 2

~~Tõhus, kaalutletud, mõistlik ja jätkusuutlik energia kasutamine hõlmab muu hulgas naftasaadusi, maagaasi ja tahkeid kütuseid, mis on energia peamised allikad, kuid ka süsinikdioksiidi heidete peamised tekitajad.~~

---

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

↓ 2010/31/EL põhjendus 3

(kohandatud)

⇒ uus

- (6) Hoonete energiakulud moodustavad 40 % liidu lõppenergia kogutarbimisest ja 36 % liidu energeetikaga seotud kasvuhoonegaaside heitest. Asjaomane sektor kasvab, mistõttu suureneb ka energiatarbimine. Seega on kooskõlas energiatarbimise esikohale seadmise põhimõttega (mis on sätestatud läbivaadatud energiatarbimise direktiivi artiklis 3 ja määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999⁹ artikli 2 punktis 18) energiatarbimise vähendamine ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamine ehitussektoris oluline osa meetmetest, mis on ette nähtud liidu energiasõltuvuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Koos taastuvatest energiaallikatest toodetud energia laialdasema kasutamisega võimaldaksid liidus energiatarbimise vähendamiseks võetavad meetmed liidul täita ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokoll, samuti täita nii liidu pikaajalist kohustust hoida üleilmne temperatuuri tõus alla 2 °C kui ka kohustust vähendada 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähemalt 20 % võrra alla 1990. aasta taseme ning 30 % võrra rahvusvahelise lepingu sõlmimise korral. Energiatarbimise vähendamisel ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia laialdasemal kasutamisel on oluline osa ka liidu energiasõltuvuse vähendamises, energiavarustuse kindluse tagamises, tehnoloogilises arengus ning tööhõivevõimaluse loomises ja piirkondlikus arengus, eelkõige saartel ja maapiirkondades.

↓ uus

- (7) Hooned põhjustavad kasvuhoonegaaside heitkoguseid enne oma kasutusega, selle ajal ja pärast seda. Visioon hoonefondi CO₂ heite vähendamiseks nullini 2050. aastaks läheb kaugemale praegusest keskendumisest kasutamisele tulenevatele kasvuhoonegaaside heitkogustele. Seetõttu tuleks järk-järgult arvesse võtta hoonete kogu olelusringi jooksul tekkivaid heitkoguseid, alustades uutest hoonetest. Hooned on oluline materjalihooldla, mis säilitab ressursse paljude aastakümnete jooksul, ning projekteerimisvalikud mõjutavad suurel määral kogu olelusringi heidet nii uute hoonete kui ka renoveerimise puhul. Hoonete kogu olelusringi toimet tuleks arvesse võtta mitte ainult uute hoonete ehitamisel, vaid ka renoveerimisel, lisades liikmesriikide hoonete renoveerimiskavadesse poliitikameetmed kogu olelusringi jooksul tekkiva kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

- (8) Hoonete kogu oleluringi jooksul tekkiva kasvuhoonegaaside heite minimeerimine nõuab ressursitõhusust ja ringmajandust. Seda võib kombineerida ka osade hoonete muutmisega ajutiseks CO₂ sidujaks.
- (9) Globaalse soojendamise potentsiaal kogu oleluringi jooksul näitab hoone üldist panust kliimamuutusteni viivatesse heitkogustesse. See ühendab ehitustoodetes sisalduvad kasvuhoonegaaside heitkogused ning otsesed ja kaudsed heitkogused kasutusetaapist. Uute hoonete oleluringi globaalse soojendamise potentsiaali arvutamise nõue on seega esimene samm hoonete kogu oleluringi tõhususe senisest suurema arvessevõtmise ja ringmajanduse suunas.
- (10) Hooned tekitavad ELis ligikaudu poole tahketest peenosakestest (PM_{2,5}), mis põhjustavad enneaegset surma ja haigusi. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/2284¹⁰ saab hoonete energiatõhusust parandades samaaegselt vähendada saasteainete heidet ja seda tulekski teha.

↓ 2010/31/EL põhjendus 4

~~Energianõudluse reguleerimine on tähtis vahend, mis võimaldab liidul mõjutada ülemaailmset energiaturgu ja seega ka energiavarustuse kindlust keskmises ja pikaajalises perspektiivis.~~

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

↓ 2010/31/EL põhjendus 5
(kohandatud)

~~2007. aasta märtsi Euroopa Ülemkogul rõhutati vajadust suurendada energiatõhusust liidu piires, et saavutada liidu energiatarbimise 20 % vähendamise eesmärk 2020. aastaks, ning kutsuti üles põhjalikult ja kiirelt rakendada komisjoni teatises „Energiatõhususe tegevuskava: potentsiaali realiseerimine“ kehtestatud prioriteete. Kõnealuses tegevuskavas on tuvastatud chitussektori märkimisväärne potentsiaal kulutõhusaks energiasäästuks. Oma 31. jaanuari 2008. aasta resolutsioonis nõudis Euroopa Parlament direktiivi 2002/91/EÜ sätete karmistamist ning on nõudnud erinevatel aegadel, viimati oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsioonis energiapoliitika teise läbiivaatamise kohta, et 20 % energiatõhususe eesmärgi saavutamine aastaks 2020 muudetakse siduvaks. Peale selle seatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsusega nr 406/2009/EÜ (milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020),¹¹ mille puhul energiatõhusus chitussektoris on otsustava tähtsusega, liikmesriikidele siduvad kohustused süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks väljaspool heitkogustega kauplemise süsteemi, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivis 2009/28/EÜ (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta)¹² nõutakse energiatõhususe edendamist seoses siduva kohustusega, mis näeb ette, et 2020. aastaks peab taastuvatest energiaallikatest toodetud energia moodustama 20 % liidu energia kogutarbimisest.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 6
(kohandatud)

~~Euroopa Ülemkogu 2007. aasta märtsi kohtumisel kinnitati liidu kohustust arendada kogu liidus taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat ning tunnustati kohustuslikku eesmärki, et 2020. aastaks peab taastuvatest energiaallikatest toodetud energia moodustama 20 % kogu energiast. Direktiiviga 2009/28/EÜ antakse ühine raamistik taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks.~~

~~11 ELTL 140, 5.6.2009, lk 136.~~

~~12 ELTL 140, 5.6.2009, lk 16.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 7
(kohandatud)

~~On vaja kehtestada konkreetsamad meetmed, et saavutada hoonete puhul märkimisväärne, kuid siiani kasutamata energiasäästu võimalus ja vähendada selles sektoris suuri erinevusi liikmesriikide tulemustes.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 8
(kohandatud)
⇒ uus

- (11) Hoonete energiatõhususe edasise parandamise meetmetes tuleks arvesse võtta ~~kliimat~~ ☒ kliimatingimusi, ☒ ⇒ sealhulgas kliimamuutustega kohanemist, ⇐ ja kohalikke tingimusi ning ruumide sisekliimat ja kulutasuvust. Need meetmed ei tohiks mõjutada hoonetele esitatavaid muid nõudeid, nagu ligipääsetavus, ⇒ tuleohutus ja seismiline ⇐ ohutus ja hoone kavandatud kasutus.

↓ 2010/31/EL põhjendus 9
⇒ uus
☉ Nõukogu

- (12) Hoonete energiatõhusust tuleks arvutada meetoodika alusel, mida saaks eristada riiklikul ja piirkondlikul tasandil. See hõlmab lisaks soojuslikele omadustele teisigi tegureid, millel on järjest tähtsam roll, näiteks kütte- ja kliimaseadmed, taastuvate energiaallikate toodetud energia kasutamine, ⇒ hoonete automatiseerimis- ja kontrollisüsteemid, arukad lahendused, ⇐ passiivsed kütte- ja jahutuselemendid, varjulisuus, siseõhu kvaliteet, piisav loomulik valgus ja hoone konstruktsioon. Energiatõhususe arvutamise meetoodika ei peaks põhinema üksnes kütte⇒ - või jahutus ⇐hooajal, vaid peaks hõlmama hoone aastaringset energiatõhusust. Kõnealuse meetoodika puhul peaks arvesse võtma olemasolevaid Euroopa standardeid. ⇒ Meetoodika peaks tagama tegelike kasutustingimuste esindatuse ja võimaldama kasutada mõõdetud energiakulu andmeid, et kontrollida täpsust ja võimaldada võrreldavust, ning meetoodika peaks põhinema ☉ kuupikkustel, ☹ tunnistel või sellest lühematel ajasammudel. Selleks et soodustada taastuvenergia kasutamist kohapeal ja lisaks ühisele üldraamistikule, peaksid liikmesriigid võtma vajalikke meetmeid, et tunnustada ja võtta arvutusmeetodis arvesse kasu, mis saadakse taastuvenergia maksimaalsest kasutamisest kohapeal, sealhulgas selle kasutamisest muuks otstarbeks (nt elektrisõidukite laadimispunktid). ⇐

↓ 2010/31/EL põhjendus 10

(kohandatud)

⇒ uus

- (13) ⇒ Liikmesriigid peaksid kehtestama ⇐ Hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe miinimum ⇒ nõuded, millega ⇐ nõuete kehtestamine on liikmesriikide ainupädevuses. Nõuete kehtestamisel tuleks eesmärgiks seada kulutõhusa tasakaalu saavutamise vajalike investeeringute ja hoone olelusringi jooksul kokkuhoitavate energiakulude vahel, piiramata liikmesriikide õigust kehtestada kulutõhususe tasemest rangemaid energiatõhususe miinimumnõudeid. Tuleks sätestada võimalus, et liikmesriigid saaksid hoonete energiatõhususe miinimumnõuded korrapäraselt läbi vaadata, arvestades tehnika arenguga.

↓ 2010/31/EL põhjendus 11

~~Kulutasuvate või kulutõhusate energiatõhususe tasemete eesmärk võib teatud tingimustel, näiteks kliimaerinevuste tõttu, õigustada seda, et liikmesriigid kehtestavad ehitusdetailidele kulutasuvuse või kulutõhususe nõudeid, mis praktikas piiraksid liidu õigusaktidega kehtestatud standarditele vastavate ehitustoodete kasutamist, tingimusel et sellised nõuded ei kujuta endast põhjendamatu turutõket.~~

↓ uus

⇒ Nõukogu

- (14) Kaks kolmandikku hoonete kütmiseks ja jahutamiseks kasutatavast energiast pärineb endiselt fossiilkütustest. Hoonete CO₂ heite vähendamiseks on eriti oluline järk-järgult kaotada fossiilkütuste kasutamine kütte- ja jahutussektoris. Seepärast peaksid liikmesriigid esitama oma hoonete renoveerimiskavades oma riiklikud poliitikasuunad ja meetmed, mille eesmärk on järk-järgult lõpetada fossiilkütuste kasutamine küttes ja jahutuses, ning alates ⇒ [...] ⇒ 2025 . aastast ei tohiks järgmises mitmeaastas finantsraamistikus fossiilkütustel töötavate katelde paigaldamiseks ette näha rahalisi stiimuleid, välja arvatud need, mis on välja valitud investeeringuteks enne ⇒ [...] ⇒ 2025 . aastat Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist. Selge õiguslik alus soojusgeneraatorite keelustamiseks nende kasvuhoonegaaside heite või kasutatava kütuse liigi alusel peaks toetama riiklike järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise põhimõtteid ja meetmeid.

↓ 2010/31/EL põhjendus 12

⇒ uus

- (15) ⇒ Hoone tehnosüsteemide energiatõhususe nõudeid tuleks kohaldada hoonetesse paigaldatud terviksüsteemide suhtes, mitte eraldiseisvate komponentide suhtes, mis kuuluvad direktiivi 2009/125/EÜ kohaste tootepõhiste määruste kohaldamisalasse. ⇐ Hoonete tehnosüsteemide energiatõhususe nõuete kehtestamisel peaksid liikmesriigid kasutama ühtlustatud instrumente, kui need on olemas ja kui see on vajalik, eelkõige katsetus- ja arvutusmeetodeid ning energiatõhususe klasse, mis on välja töötatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~21. oktoobri 2009. aasta~~ direktiivi 2009/125/EÜ¹³ ~~(mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks)~~ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiivi 2010/30/EL (kodumasinade energia ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses)¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1369¹⁵ rakendavatele meetmetele, et tagada kooskõla sarnaste algatustega ja niipalju kui võimalik vähendada turu võimalikku killustumist.
-

↓ 2010/31/EL põhjendus 13

- (16) Käesolev direktiiv ei piira Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklite 107 ja 108 kohaldamist. Seepärast ei tohiks käesolevas direktiivis kasutatud „soodustuse“ mõistet tõlgendada nii, et tegemist on riigiabiga.

---

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10).

¹⁴ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/30/EL (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1).

↓ 2010/31/EL põhjendus 14
(kohandatud)
⇒ uus

- (17) Komisjon peaks sätestama võrdleva meetodika raamistiku energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks. ⇒ Selle raamistiku läbivaatamine peaks võimaldama arvutada nii energia- kui ka heitenäitajaid ning võtma arvesse välismõjusid keskkonnale ja tervisele, samuti heitkogustega kauplemise süsteemi laiendamist ja CO₂ hindu. ⇐ Liikmesriigid peaksid kõnealust raamistikku kasutama tulemuste võrdlemiseks nende poolt vastu võetud energiatõhususe miinimumnõuetega. Kui energiatõhususe miinimumnõuete arvutatud kulutõhususe taseme ja kehtivate energiatõhususe miinimumnõuete vahel peaks olema olulisi erinevusi, st üle 15 %, peaksid liikmesriigid erinevust põhjendama või kavandama meetmeid selle erinevuse vähendamiseks. Liikmesriigid peaksid määrama kindlaks hoone või ehitusdetaili hinnangulise majandusliku olusringi, võttes arvesse tavapäraste majanduslike olusringide kindlaksmääramisel kehtivaid tavasid ja kogemusi. Sellise võrdlemise tulemused ja ☒ nende ☒ tulemuste saamiseks kasutatud andmed tuleks esitada korrapäraselt komisjonile. Saadud andmed peaksid võimaldama komisjonil hinnata liikmesriikide edusamme energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme saavutamisel ja koostada nende kohta aruandeid.

↓ 2010/31/EL põhjendus 15

~~Hoonetel on mõju pikaajalisele energiatarbimisele. Arvestades olemasolevate hoonete pikka rekonstrueerimistsükli, peaksid uued ja oluliselt rekonstrueeritavad olemasolevad hooned seetõttu vastama kohalikule kliimale kohandatud energiatõhususe miinimumnõuetele. Kuna üldiselt ei kasutata alternatiivsete energiaallikate rakendamist täielikult ära, tuleks uute hoonete puhul kaaluda alternatiivseid energiaallikaid, sõltumata hoonete suurusest ja järgides põhimõtet, et kõigepealt tuleb tagada kütte- ja jahutusseadmete energiavajaduse vähendamine minimaalse kulutõhusa tasemeni.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 16

- (18) Olemasolevate hoonete oluline rekonstrueerimine, sõltumata hoone suurusest, pakub võimalust kulutasuvate meetmete võtmiseks, et energiatõhusust suurendada. Kulutõhususe eesmärgil peaks olema võimalik piirduda energiatõhususe miinimumnõuete kohaldamisel rekonstrueeritavate osadega, mis on hoone energiatõhususe seisukohast kõige olulisemad. Liikmesriigid peaksid saama määrata kindlaks „olulise rekonstrueerimise“ kas protsendina hoone välispiirete pindalast või hoone väärtusest. Kui liikmesriik otsustab olulise rekonstrueerimise määrata kindlaks hoone väärtuse alusel, võib kasutada selliseid väärtuseid nagu kindlustusmatemaatiline väärtus või rekonstrueerimise maksumusel põhinev turuväärtus, v.a hoone alla jääva maa väärtus.
-

↓ 2010/31/EL põhjendus 17

~~On vaja meetmeid, et suurendada nende hoonete arvu, mis mitte üksnes ei vasta kehtivatele energiatõhususe miinimumnõuetele, vaid on veelgi energiatõhusamad, vähendades sedasi nii energiatarbimist kui süsinikdioksiidiheteid. Selleks peaksid liikmesriigid koostama riiklikud kavad liginullenergiahoonete arvu suurendamiseks ja esitama sellised kavad korrapäraselt komisjonile.~~

↓ uus

➡ Nõukogu

- (19) Liidu suuremate kliima- ja energiaeesmärkide saavutamiseks on vaja uut visiooni hoonete osas: heitevaba hoone, ➡ [...] ➡ mis on ➡ väga väike ➡ se ➡ energianõudlus ➡ ega, ei tekita kohapeal fossiilkütustest CO₂ heitkoguseid ja ei tekita üldse või tekitab väga vähese kasvuhoonegaaside heite ➡ [...] ➡. Kõik uued hooned peaksid olema heitevabad hooned ➡ 2030. aastaks ➡ ning ➡ [...] ➡ olemasolevad hooned tuleks 2050. aastaks muuta heitevabaks.

➡ (19a) Kui muudetakse olemasolevat hoonet, et käsitata seda uue hoonena. ➡

- (20) Energiatõhusa hoone energiavajaduse katmiseks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia abil on olemas erinevad võimalused: kohapealne taastuenergia, nagu päikese soojusenergia, päikesekiirgusest toodetud elektrienergia, soojuspumbad ja biomass, taastuenergiakogukondade või kodanike energiakogukondade pakutav taastuenergia ning taastuenergiat või heitsoojusel põhinev kaugküte ja -jahutus.
- (21) Liidu hoonefondi CO₂ heite vähendamiseks on vaja seda ulatuslikult renoveerida: peaaegu 75 % sellest hoonefondist ei ole praeguste ehitusstandardite kohaselt tõhus ning 85–95 % praegu olemasolevatest hoonetest on 2050. aastal endiselt kasutuses. Kaalutud aastane energiatoõhusa renoveerimise määr on siiski püsivalt madal, umbes 1 %. Praeguses tempos kestaks ehitussektori CO₂ heite vähendamine sajandeid. Seetõttu on käesoleva direktiivi peamine eesmärk hoonete renoveerimise käivitamine ja toetamine, sealhulgas üleminek heitevabadele küttesüsteemidele.
- (22) Energiatõhususe miinimumstandardid on olemasolevate hoonete ulatusliku renoveerimise algatamiseks oluline reguleeriv vahend, kuna need standardid mõjutavad peamisi renoveerimist takistavaid tegureid (nagu huvide lahknemine ja mitme omanikuga hooned), mida ei ole võimalik kõrvaldada majanduslike stiimulite abil. Energiatõhususe miinimumstandardite kehtestamine peaks viima halvimate tõhususnäitajatega hoonete järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamiseni ja riigi hoonefondi pideva parandamiseni, aidates kaasa pikaajalisele eesmärgile vähendada 2050. aastaks hoonete CO₂ heide nullini.
- (23) ➔ Mitteeluhoonetele tuleks ➔ energiatoõhususe miinimumstandardid ➔ kehtestada liidu tasandil ja need ➔ peaksid keskenduma ➔ halvimate tõhususnäitajatega ➔ hoonete renoveerimisele, millel on CO₂ heite vähendamise ning laiema sotsiaalse ja majandusliku kasu seisukohast suurim potentsiaal ➔ ning ➔ mis tuleb ➔ seetõttu ➔ esmajärjekorras renoveerida.

🗣️ Nõukogu

- ➔ (23a) Eluhoonete puhul peaks liikmesriikidel olema paindlikkus töötada energiatoõhususe miinimumstandardid välja riiklikul tasandil, kohandades neid riigi oludele ja võttes aluseks vahe-eesmärkidega riikliku trajektoori elamufondi keskmise energiatoõhususe jaoks. Erinevate omandistruktuuride tõttu on energiatoõhususe miinimumstandardite kehtestamisel elamusektoris vaja lubada ühepereelamute eraldi käsitlemist, nii et liikmesriigid saaksid valida sellele sektorile keskendumisel parima lähenemisviisi.

↓ Uus

↻ Nõukogu

- (24) ↻ [...] ↻ Käesoleva direktiivi läbivaatamisel peaks komisjon hindama, kas selleks, et vähendada 2050. aastaks hoonete CO₂ heide nullini, on vaja kehtestada täiendavaid siduvaid energiatõhususe miinimumstandardeid. ↻
- (25) Energiatõhususe miinimumstandardite kehtestamisega peaks kaasnema toetav raamistik, mis hõlmab ka tehnilist abi ja finantsmeetmeid. Riiklikul tasandil kehtestatud energiatõhususe miinimumstandardid ei ole „liidu standardid“ riigiabi eeskirjade tähenduses, samas kui kogu liitu hõlmavaid energiatõhususe miinimumstandardeid võib pidada sellisteks „liidu standarditeks“. Kooskõlas läbivaadatud riigiabi eeskirjadega võivad liikmesriigid anda riigiabi hoonete renoveerimiseks, et järgida kogu liitu hõlmavaid energiatõhususe standardeid, nimelt saavutada teatav energiatõhususe klass, kuni kõnealused kogu liitu hõlmavad standardid muutuvad kohustuslikuks. Kui standardid on kohustuslikud, võivad liikmesriigid jätkata riigiabi andmist selliste hoonete ja hoone osade renoveerimiseks, mille suhtes kohaldatakse kogu liitu hõlmavaid energiatõhususe standardeid, juhul kui hoonete renoveerimise eesmärk on saavutada kõrgem standard kui kindlaksmääratud energiatõhususe miinimumklass.
- (26) ELi taksonoomias liigitatakse keskkonnasäästlikke majandustegevusi kogu majanduses, sealhulgas ehitussektoris. ELi taksonoomia kliimaalase delegeeritud õigusakti kohaselt loetakse hoonete renoveerimine kestlikuks tegevuseks, kui sellega saavutatakse vähemalt 30 % energiasääst, see vastab olemasolevate hoonete olulise renoveerimise energiatõhususe miinimumnõuetele või koosneb üksikmeetmetest, mis on seotud hoonete energiatõhususega, näiteks energiatõhususe seadmete või hoonete energiatõhususe mõõtmise, reguleerimise ja kontrollimise vahendite ning seadmete paigaldamine, hooldus või remont, kui sellised üksikmeetmed vastavad sätestatud kriteeriumidele. Hoone renoveerimine selleks, et hoone vastaks kogu liitu hõlmavatele energiatõhususe miinimumstandarditele, on tavaliselt kooskõlas ELi taksonoomia kriteeriumidega hoonete renoveerimisele.
- (27) ↻ [...] ↻
- (28) Olemasolevate hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuded sisaldusid juba käesoleva direktiivi eelkäijates ja nende kohaldamist tuleks jätkata. Kuigi hiljuti kasutusele võetud energiatõhususe miinimumstandarditega on kehtestatud olemasolevate hoonete energiatõhususe miinimumtase ja tagatud ebatõhusate hoonete renoveerimine, tagavad olemasolevate hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuded renoveerimisel vajaliku põhjalikkuse.

Nõukogu

- (28 a) ➔ Kiiresti on vaja vähendada hoonete sõltuvust fossiilkütustest ning võtta kiiremini meetmeid hoonete energiatarbimise elektrifitseerimiseks ja CO₂ heite vähendamiseks. Selleks et võimaldada päikeseenergiatehnoloogia kulutõhusat paigaldamist hilisemas etapis, peaksid kõik uued hooned olema n-ö päikesevalmis, st need peaksid olema projekteeritud selliselt, et optimeerida päikeseenergia tootmispotentsiaali vastavalt asukoha päikesekiirguse tihedusele, mis võimaldab päikeseenergiatehnoloogia paigaldada ilma kulukate ehituslike muudatusteta. Lisaks peaksid liikmesriigid tagama sobivate päikeseenergiaseadmete kasutuselevõtu uutel hoonetel – nii elu- kui ka mitteeluhoonetel – ning olemasolevatel mitteeluhoonetel. Päikeseenergia ulatuslik kasutuselevõtt hoonetes aitaks oluliselt kaasa tarbijate tõhusamale kaitsele fossiilkütuste kasvavate ja kõikuvate hindade eest, vähendaks vähemkaitstud kodanike jaoks ohtu seista silmitsi kõrgete energiakuludega ning tooks kaasa laiemat keskkonnaalast, majanduslikku ja sotsiaalset kasu. Selleks et hoonete päikeseenergiaseadmete potentsiaali tõhusalt ära kasutada, peaksid liikmesriigid määrama kindlaks hoonete päikeseenergiaseadmete kasutuselevõtu ja võimalike erandite tegemise kriteeriumid vastavalt päikeseenergiaseadmete hinnatud tehnilisele ja majanduslikule potentsiaalile ning selle kohustusega hõlmatud hoonete omadustele ➔, võttes arvesse ka tehnoloogianeutraalsuse põhimõtet ning päikeseenergiaseadmete kombineerimist katuse muu kasutusega, näiteks haljaskatuste või muude hoonete paigaldatud seadmetega. ➔ Kuna kohustus võtta päikeseenergiaseadmed kasutusele üksikutele hoonetel sõltub liikmesriikide kindlaksmääratud kriteeriumitest, ei ➔ käsitata ➔ sätteid, mis käsitlevad päikeseenergiat hoonetes, „liidu standardina“ riigiabi eeskirjade tähenduses. ➔
-

↓ uus

Nõukogu

- (28 ➔ b) Liikmesriigid peaksid vastutama hoonete liigitamise eest eluhooneteks ja mitteeluhooneteks, sealhulgas segakasutusega hooneteks kooskõlas käesoleva direktiiviga. ➔

- (29) Selleks et saavutada 2050. aastaks väga energiatõhus ja vähese CO₂ heitega hoonefond ning muuta olemasolevad hooned heitevabadeks hooneteks, peaksid liikmesriigid koostama riiklikud hoonete renoveerimise kavad, mis asendavad pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid ja millest saavad liikmesriikide jaoks veelgi tugevamad ning täielikult toimivad planeerimisvahendid, milles keskendutakse rohkem rahastamisele ja selle tagamisele, et hoonete renoveerimiseks oleksid olemas nõuetekohase kvalifikatsiooniga töötajad. Liikmesriigid peaksid oma hoonete renoveerimise kavades kehtestama oma riiklikud hoonete renoveerimise eesmärgid. Koosõlas määruse (EL) 2018/1999 artikli 21 punkti b alapunktiga 7 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/60¹⁶ sätestatud rakendamistingimustega peaksid liikmesriigid esitama ülevaate rahastamismeetmetest ning ülevaate oma hoonete renoveerimise kavade rakendamiseks vajalikest investeerimisvajadustest ja haldusressurssidest.
- (30) Riiklikud hoonete renoveerimise kavad peaksid põhinema ühtlustatud vormil, et tagada kavade võrreldavus. Nõutava ambitsioonikuse tagamiseks peaks komisjon hindama kavade kavandeid ja andma liikmesriikidele soovitusi.
- (31) Riiklikud hoonete renoveerimise kavad peaksid olema tihedalt seotud määruse (EL) 2018/1999 kohaste lõimitud riiklike energia- ja kliimakavadega ning määruse (EL) 2018/1999 kohase iga kahe aasta tagant esitatava aruandluse osana tuleks anda ülevaadeedusammudest riiklike eesmärkide saavutamisel ning hoonete renoveerimise kavade panusest riiklike ja liidu eesmärkide saavutamisse. Võttes arvesse vajadust suurendada renoveerimist kindlate riiklike kavade alusel, tuleks esimese riikliku hoonete renoveerimise kava esitamise kuupäev määrata võimalikult varajane.

---

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

- (32) Etapiviisiline renoveerimine võib olla lahendus suurte esialgsete kulude probleemile, mis võib elanike jaoks tekkida ühekordse renoveerimise korral. Siiski tuleb sellist etapiviisilist renoveerimist hoolikalt kavandada, et vältida seda, et üks rekonstrueerimisetapp välistaks vajalikud edasised sammud. Renoveerimisspassides on esitatud selge tegevuskava etapiviisiliseks renoveerimiseks, mis aitab omanikel ja investoritel kavandada parimat ajastust ja sekkumisvõimalusi. Seetõttu tuleks kõigis liikmesriikides teha renoveerimisspassid hoonete omanikele vabatahtliku vahendina kättesaadavaks.
- (33) Põhjaliku renoveerimise mõistet ei ole liidu õigusaktides veel määratletud. ➔ Hoonete osas pikaajalise visiooni saavutamiseks tuleks [...] ➔ p [...] õhjalikku renoveerimist määratleda ➔ renoveerimisena, millega muudetakse hooned heitevabadeks hooneteks; esimeses etapis renoveerimisena, millega muudetakse hooned liginullenergiahooneteks. Selle määratluse eesmärk on suurendada hoonete energiatõhusust. Põhjalik renoveerimine energiatõhususe eesmärgil ➔ [...] ➔ võib samuti olla hea võimalus käsitleda muid aspekte, nagu vähekaitstud leibkondade elamistingimused, kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamine, vastupanuvõime katastroofiohtudele (sealhulgas maavärinakindlus), tuleohutus, ohtlike ainete (sealhulgas asbesti) eemaldamine ja ligipääsetavus puuetega inimeste jaoks.
- (34) Selleks et edendada põhjalikku renoveerimist, mis on üks renoveerimislaine strateegia eesmärke, peaksid liikmesriigid andma täielikule renoveerimisele suuremat rahalist ja haldustuge.
- (35) Liikmesriigid peaksid toetama olemasolevate hoonete energiatõhususe suurendamist, millega aidatakse kaasa tervisliku sisekeskkonna saavutamisele, sealhulgas asbesti ja muude kahjulike ainete kõrvaldamisega, vältides kahjulike ainete ebaseaduslikku kõrvaldamist ning lihtsustades kehtivate õigusaktide, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2009/148/EÜ¹⁷ ja (EL) 2016/2284¹⁸ järgimist.

---

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/148/EÜ töötajate kaitsmise kohta asbestiga kokkupuutest tulenevate ohtude eest tööl (ELT L 330, 16.12.2009, lk 28).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

- (36) Elektrisõidukitel on eeldatavasti oluline roll elektrisüsteemi CO₂ heite vähendamisel ja tõhususel, eelkõige paindlikkuse, tasakaalustamise ja salvestamisteenuste pakkumise kaudu, eriti agregeerimise teel. Täielikult tuleks ära kasutada elektrisõidukite potentsiaal integreeruda elektrisüsteemiga ning aidata kaasa süsteemi tõhususele ja taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia edasisele kasutuselevõtule. Hoonetega seotud laadimine on eriti oluline, sest just seal pargivad elektrisõidukid regulaarselt ja pikaks ajaks. Aeglane laadimine on ökonoomne ning laadimispunktide paigaldamine eraruumidesse loob energia salvestamisvõimaluse sellega seotud hoonesse ning võimaldab arukad laadimisteenused ühendada üldiste süsteemide integreerimise teenustega.
- (37) Koos taastuvallikatest elektri tootmise suurema osakaaluga tekitavad elektrisõidukid vähem kasvuhoonegaaside heidet. Elektrisõidukid on oluline tegur puhtale energiale üleminekul, mis põhineb energiatõhususe meetmetel, alternatiivsetel kütustel, taastuenergia ja energiapaindlikkuse haldamise uuenduslikel lahendustel. Ehitusnorme saab tõhusalt kasutada selleks, et kehtestada sihipärased nõuded toetamaks laadimistaristu kasutuselevõttu elu- ja mitteeluhoonete parklates. Liikmesriigid peaksid **☞ püüdma ☞** kõrvaldada **☞ d ☞☞ [...] ☞** ja sellised takistused nagu huvide lahknemine ja haldusraskused, millega üksikisikust omanikud kokku puutuvad, kui nad soovivad oma parkimiskohta laadimispunkti paigaldada.
- (38) Kaablite **☞** ja torude **☞** eelpaigaldusega luuakse sobivad tingimused laadimispunktide kiireks kasutuselevõtuks juhul, kui see on vajalik ja seal, kus see on vajalik. Juba valmis kättesaadav taristu vähendab laadimispunkti paigaldamise kulusid üksikisikust omanike jaoks ja tagab elektrisõidukite kasutajatele juurdepääsu laadimispunktidele. Liidu tasandi elektritranspordi nõuete sätestamine parklakohtade eelseadmestamise ja laadimispunktide paigaldamise kohta on lähitulevikus tõhus viis elektrisõidukite kasutamise edendamiseks, võimaldades keskpikas ja pikas perspektiivis edasist arengut väiksemate kuludega. Kui see on tehniliselt teostatav, peaksid liikmesriigid tagama puuetega inimestele juurdepääsu laadimispunktidele.

- (39) Arukas laadimine ja kahe-suunaline laadimine võimaldavad hoonete energiasüsteemi lõimimist. Laadimispunktid, kus elektrisõidukeid pargitakse tavapäraselt pikema aja vältel, näiteks elu- või töökoha juures, on energiasüsteemi lõimimise seisukohalt väga olulised ning seepärast tuleb seal tagada nutilaadimise funktsioonide olemasolu. Juhtudel, kus kahe-suunaline laadimine aitaks kaasa taastuvelektri veelgi ulatuslikumale kasutuselevõtule elektrisõidukiparkides transpordi valdkonnas ning elektrisüsteemis tervikuna, tuleks selline funktsionaalsus kättesaadavaks teha.
- (40) Keskkonnahoidliku liikuvuse edendamine on Euroopa rohelise kokkuleppe oluline osa ning hoonetel võib olla oluline roll vajaliku taristu loomisel mitte ainult elektriautode, vaid ka jalgratate laadimiseks. Üleminek kergliiklusele, nagu jalgrattasõit, võib märkimisväärselt vähendada transpordist tulenevat kasvuhooonegaaside heidet. Nagu on sätestatud 2030. aasta kliimaeesmärgi kavas, vähendab puhta ja tõhusa era- ja ühistranspordi, näiteks jalgrattatranspordi osakaalu suurendamine oluliselt transpordist tulenevat saastet ning toob suurt kasu üksikisikutele ja kogukondadele. Jalgrattaparklate puudumine on peamine takistus jalgrattasõidu kasutuselevõtul nii elu- kui ka mittelehoonetes. Ehituseeskirjad võivad tõhusalt toetada üleminekut puhtamale liikuvusele, kehtestades nõuded jalgratate parkimiskohtade miinimumarvule.
- (41) Digitaalse ühtse turu ja energialiidu tegevuskavad tuleks omavahel kooskõlla viia ja need peaksid teenima ühiseid eesmärke. Energiasüsteemi digiteerimine muudab kiiresti energiamaastikku alates taastuvenergia lõimimisest kuni nutivõrkude ja nutivalmis hooneteni. Ehitussektori digitaliseerimist silmas pidades on liidu ühendatuse eesmärgid ja kõrgjõudlusega sidevõrkude kasutuselevõtu eesmärgid tähtsad nutikodude ja hästi ühendatud kogukondade loomise jaoks. Nutivalmis süsteemide ja digilahenduste edendamiseks tehiskeskkonnas tuleks ette näha sihtotstarbelised stiimulid. See pakuks uusi energiasäästu saavutamise võimalusi, andes tarbijatele täpsemat teavet nende tarbimisharjumuste kohta ja võimaldades süsteemihalduril võrku tõhusamalt hallata.

- (42) Selleks et edendada konkurentsivõimelist ja uuenduslikku arukate hoonete teenuste turgu, mis aitab kaasa tõhusale energiakasutusele ja taastuvenergia integreerimisele hoonetes ning toetab investeringuid renoveerimisse, peaksid liikmesriigid tagama huvitatud isikutele otsese juurdepääsu hoonesüsteemide andmetele. Selleks et vältida kolmandate isikute liigseid halduskulusid, hõlbustavad liikmesriigid liidus teenuste ja andmevahetuse täielikku koostalitlusvõimet.
- (43) Nutivalmiduse näitajat tuleks kasutada selleks, et mõõta hoone suutlikkust kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ning elektroonilisi süsteeme selleks, et kohandada hoone toimimine kasutaja ja elektrivõrgu vajadustele ning parandada hoonete energiatõhusust ja üldisi tõhususnäitajaid. Nutivalmiduse näitaja peaks suurendama hoonete omanike ja kasutajate teadlikkust hoone tehnosüsteemide elektroonilise seire ja hooneautomaatika väärtusest ning andma hoone kasutajatele kindluse seoses asjaomasest uuest tõhustatud funktsionaalsusest tuleneva tegeliku säästuga. Nutivalmiduse näitaja on eriti kasulik suure energianõudlusega suurte hoonete puhul. Muude hoonete puhul peaks hoonete nutivalmiduse hindamise kava kasutamine olema liikmesriikidele vabatahtlik.

(44) ⇒ 2030. ja 2050. aasta energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks on äärmiselt oluline ligipääs piisavatele rahalistele vahenditele. ⇐ Selleks et ⇒ toetada hoonete energiatõhusust ⇐ ~~stimuleerida energiatõhususe meetmeid, võetaks~~ ☒ on võetud ☒ kasutusele või kohandatakse ☒ kohandatud ☒ liidu rahastamisvahendeid ja muid meetmeid. ⇒ Viimased algatused rahastamise kättesaadavuse suurendamiseks liidu tasandil hõlmavad muu hulgas juhtalgatust „Renoveerimine“, mis on osa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2041/241¹⁹ loodud taaste- ja vastupidavusrahasust ning määrusega (EL).../... loodud kliimameetmete sotsiaalfondist. Energiatõhusaks renoveerimist saab 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku raames toetada ka mitmete muude oluliste ELi programmide, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika fondide ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/523²⁰ kohaselt loodud fondi InvestEU vahenditest. Teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammide kaudu investeerib liit toetustesse või laenudesse, et edendada parimat tehnoloogiat ja parandada hoonete energiatõhusust, sealhulgas partnerluse kaudu tööstuse ja liikmesriikidega, näiteks puhtale energiale ülemineku ja Euroopa partnerluse „Built4People“ kaudu. ⇐ Sellised liidu tasandil võetavad rahastamisvahendid hõlmavad muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi),²¹ mida on muudetud, et võimaldada suuremate investeeringute tegemist elamute energiatõhususe valdkonnas; avaliku ja erasektori partnerlust seoses „Euroopa energiatõhusate ehitiste“ algatusega, et edendada loodusohdlike tehnoloogiate ja energiatõhusate süsteemide ja materjalide kasutamist nii uute kui ka renoveeritavate hoonete puhul; EÜ ja Euroopa Investeerimispanka algatust „ELi algatus säästva energia rahastamiseks“, mille eesmärk on muu hulgas energiatõhususe investeeringute tegemise võimaldamine, ja Euroopa Investeerimispanka juhitud „Marguerite“ i fondi“; 2020. aasta Euroopa energeetika, kliimamuutuste ja infrastruktuuride fond; nõukogu 5. mai 2009. aasta direktiivi 2009/47/EÜ (millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ vähendatud käibemaksumäärade osas)²²; struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide vahendit Jeremie (Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele); energiatõhususe rahastamisvahendit; konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi, sealhulgas „arukas energeetika Euroopa“ II programm, mis on eraldi suunatud energiatõhususe ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamisel turutõkete eemaldamisele, näiteks tehnilise abi vahendi ELENA (Euroopa kohaliku energia abi – European Local Energy Assistance) kaudu; linnapeade pakti; ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi; info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi 2010 ning teadusuuringute seitsmendat raamprogrammi. Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank pakub samuti rahastamisvõimalusi, et stimuleerida energiatõhususe meetmeid.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahasust (ELT L 57, 18.2.2021).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ ja millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 30).

²¹ ELT L 210, 31.7.2006, lk 1.

²² ELT L 116, 9.5.2009, lk 18.

↓ 2010/31/EL põhjendus 19

⇒ uus

- (45) Liidu rahastamisvahendeid tuleks kasutada nii, et need avaldaksid praktilist mõju käesoleva direktiivi eesmärkidele, asendamata samas riiklike meetmeid. Neid tuleks ⇒ vajalike renoveerimistööde mastaabi tõttu ⇐ eelkõige kasutada asjakohaste ja uuenduslike rahastamisviiside pakkumiseks, et tõhustada investeringuid ⇒ hoonete energiatõhususse ⇐ ~~energiatõhususe meetmetesse~~. Neil võiks olla suur osa riiklike, piirkondlike ja kohalike energiatõhususe fondide, instrumentide või mehhanismide arendamisel, mis pakuksid selliseid rahastamisvõimalusi eraomanikele, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning energiatõhususe teenuseid osutavatele ettevõtetele.
-

↓ uus

↻ Nõukogu

- (46) Riikide hoonete renoveerimise kavades peaksid kesksel kohal olema finantsmehhanismid ja -stiimulid ning finantseerimisasutuste kaasamine hoonete energiatõhusaks renoveerimise, ja neid tuleks liikmesriikides aktiivselt edendada. Selliste meetmete raames tuleks soodustada energiatõhusate hüpoteeklaenu andmist hoonefondi sertifitseeritud energiatõhusaks renoveerimiseks, edendada avaliku sektori asutuste investeringuid energiatõhusatesse hoonetesse, näiteks avaliku ja erasektori partnerluste või energiatõhususe lepingute kaudu, või investeringute tajutava riski vähendamise teel.

- (47) Ainuüksi rahastamine ei rahulda renoveerimisvajadusi. Koos rahastamisega on hädavajalik luua kättesaadavad ja läbipaistvad nõustamis- ja abivahendid, nagu ühtsed kontaktpunktid, mis pakuvad integreeritud energiatõhusaks renoveerimise teenuseid või nõustajaid, ning rakendada muid meetmeid ja algatusi, nagu on osutatud komisjoni algatuses „Arukate hoonete arukas rahastamine“, et luua asjakohane toetav raamistik ja kõrvaldada renoveerimist takistavad tõkked.
- (48) Ebatõhusad hooned on sageli seotud energiaostuvõimetuse ja sotsiaalsete probleemidega. Vähekaitsitud leibkonnad on energiahindade tõusust eriti ohustatud, kuna nad kulutavad suurema osa oma eelarvest energiatoodetele. Ülemääraste energiaarvete vähendamisega võib hoonete renoveerimine aidata inimestel energiaostuvõimetusest üle saada ja seda ka ära hoida. Samal ajal ei saa hooned renoveerida kulutusi tegemata ning oluline on tagada, et hoonete renoveerimise kulude sotsiaalne mõju, eelkõige vähekaitsitud leibkondadele, oleks kontrolli all. Renoveerimislaine ei tohiks kedagi kõrvale jätta ja seda tuleks kasutada võimalusena parandada vähekaitsitud leibkondade olukorda ning tagada õiglase üleminek kliimanetraalsusele. Seetõttu peaksid rahalised stiimulid ja muud poliitikameetmed olema esmajärjekorras suunatud vähekaitsitud leibkondadele, energiaostuvõimetusest mõjutatud inimestele ja sotsiaaleluruumides elavatele inimestele ning liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et vältida väljatõstmist renoveerimise tõttu. Komisjoni ettepanek võtta vastu nõukogu soovitus õiglase kliimanetraalsuse ülemineku tagamise kohta loob ühise raamistiku ja ühise arusaama terviklikust poliitikast ja investeringutest, mida on vaja õiglase ülemineku tagamiseks.

➔ Nõukogu

- ➔ (48a) Hoonete energiamärgised on olnud kasutusel alates 2002. aastast. Ent erinevate skaalade ja formaatide kasutus pärsib erinevate riiklike kavade võrreldavust. Energiamärgiste suurem võrreldavus kogu liidus hõlbustab energiamärgiste kasutamist finantseerimisasutuste poolt, suunates seeläbi rahastamise energiatõhusamate hoonete ja hoonete renoveerimise suunas. ELi keskkonnahoidlik taksonoomia põhineb energiamärgiste kasutamisel ja rõhutab vajadust parandada nende võrreldavust. Energiatõhususe klasside ühise skaala ja ühise vormi kehtestamine peaks tagama energiamärgiste piisava võrreldavuse kogu liidus. ⌚

↓ uus

🕒 Nõukogu

➡ (48b) Mitmed liikmesriigid on hiljuti oma energiamärgise kava muutnud. Häirete vältimiseks tuleks neile liikmesriikidele anda lisaega oma kavade kohandamiseks. 🗨

↓ uus

↓ 2010/31/EL põhjendus 20

~~Selleks et anda komisjonile asjakohast teavet, peaksid liikmesriigid koostama käesoleva direktiivi eesmärgede edendavate seniste meetmete ja meetmete ettepanekute loetelu, kaasa arvatud rahastamismeetmete loetelu, jättes välja käesoleva direktiiviga nõutavad meetmed. Sellised liikmesriikide loetletud meetmed võivad eelkõige hõlmata meetmeid, mille eesmärk on kõrvaldada olemasolevad õiguslikud tõkked ja turutõkked ning julgustada investeeringuid ja/või muid tegevusi, et suurendada uute ja olemasolevate hoonete energiatõhusust, tehes seega võimaliku panuse kütteostuvõimetuse vähendamisele. Selliste meetmete hulka võiksid kuuluda, kuigi mitte ainult, tasuta või subsideeritud tehniline abi ja nõustamine, otsesed toetused, subsideeritud laenuskeemid või väikese intressiga laenud, toetuskavad ja laenu tagatisskeemid. Riigiasutused ja muud institutsioonid, mis näevad ette rahastamismeetmeid, võiksid siduda selliste meetmete rakendamise energiamärgistele kantud energiatõhususe näitude ja soovitusetega.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 21

~~Liikmesriikide aruandluskoormuse vähendamiseks peaks olema võimalik käesoleva direktiiviga nõutavaid aruandeid esitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiivi 2006/32/EÜ (mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid)²³ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades. Liikmesriikide avalik sektor peaks hoonete energiatõhususe valdkonnas näitama teistele teed ja seega tuleks riiklikes kavades seada kõrgemad eesmärgid hoonetele, milles asuvad riigiasutused.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 22

(kohandatud)

⇒ uus

(49) ⇒ Tagamaks, et võimalikud ostjad või üürnikud saaksid protsessi varases etapis arvesse võtta hoonete energiatõhusust, peaks müügiks või rentimiseks pakutavatel hoonetel või hoone osadel olema energiamärgis ning energiatõhususe klass ja see teave tuleks esitada kõikides kuulutustes. ⇐ Hoone või hoone osa tulevasele ostjale või üürnikule tuleks energiamärgise kaudu anda õiget teavet hoone energiatõhususe kohta ja praktilisi nõuandeid energiatõhususe suurendamiseks. ~~Teavitamiskampaaniate kaudu võiks omanikke ja üürnikke täiendavalt julgustada parandama hoonete või hoone osade energiatõhusust. Ärihoonete omanikke ja üürnikke tuleks samuti julgustada vahetama teavet tegeliku energiatarbimise kohta, et tagada kogu teabe kättesaadavus teadlike otsuste tegemiseks vajalike paranduste kohta. Energiamärgis peaks samuti sisaldama andmeid selle kohta, kuidas kütmine ja jahutamine tegelikult mõjutavad hoone energiavajadust, primaarenergiatarbimist, taastuenergia tootmist ⇐ ja ⇒ kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside ⇐ süsinikdioksiidi heiteid ⇒ kohta ⇐.~~

²³ ~~ELTL 114, 27.4.2006, lk 64.~~

↓ uus

- (50) Hoonefondi seiret hõlbustab digitaalsete vahendite abil kogutud andmete kättesaadavus, mis vähendab halduskulusid. Seetõttu tuleks luua hoonete energiatõhususe riiklikud andmebaasid ja neis sisalduv teave tuleks edastada ELi hoonefondi vaatluskeskusele.
-

↓ 2010/31/EL põhjendus 23

~~Riigiasutused peaksid olema eeskujuks ja püüdma rakendada energiamärgises toodud soovitusi. Liikmesriigid peaksid riiklikesse kavadesse lisama meetmeid, et toetada riigiasutusi energiatõhususe varajasel parandamisel ja energiamärgises toodud soovitusete rakendamisel võimalikult kiiresti.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 24
(kohandatud)
⇒ uus
↻ Nõukogu

- (51) Hooned, kus asuvad ~~↻ [...] ↻~~ avaliku sektori ~~↻~~ asutused või mida inimesed tihti külastavad, peaksid olema eeskujuks ja näitama, et ~~nad võtavad nende puhul on võetud~~ arvesse keskkonna- ja energiatõhususe aspekte, ning seetõttu tuleks kõnealuste hoonete puhul korrapäraselt väljastada energiamärgis. Avalikkust tuleks energiatõhususest paremini teavitada, pannes energiamärgised nähtavalt välja, eriti teatud suurusega hoonetes, kus asuvad ~~↻ [...] ↻~~ avaliku sektori ~~↻~~ asutused või mida inimesed tihti külastavad, nagu ⇒ linnavalitsused, koolid, ⇐ kauplused ja kaubanduskeskused, selvehallid, restoranid, teatrid, pangad ja hotellid.

↓ 2010/31/EL põhjendus 25

- (52) Viimastel aastatel on hakatud Euroopa riikides kasutama rohkem kliimaseadmeid. Sellega kaasnevad märkimisväärsed probleemid tippkoormuse ajal, elektrikulude tõus ja energiatasakaalu rikkumine. Esmatähtsaks peaksid saama need strateegiad, millega parandatakse hoonete soojuskasutust suveperioodil. Sel eesmärgil tuleks keskenduda meetmetele, mis väldivad ülekuumenemist, nagu varjulisus ja hoone konstruktsiooni piisav soojusmahtuvus ning tuleks veelgi arendada passiivseid jahutusmeetodeid, eeskätt neid, mis parandavad kliimatingimusi siseruumides ja mikrokliimat hoonete ümber.
-

↓ 2010/31/EL põhjendus 26

⇒ uus

- (53) Erialase ettevalmistusega töötajate läbiviidav kütte- ⇒ ja ventilatsioonisüsteemide ⇐ ja kliimaseadmete korrapärase hooldus ja ülevaatus aitab seadmeid täpsemini reguleerida vastavalt tootekirjeldusele ning tagab seeläbi keskkonna, ohutuse ja energiakasutuse seisukohast nende optimaalse toimimise. Kogu kütte- ⇒ , ventilatsiooni- ⇐ ja kliimaseadmete süsteemi peaks selle olelusringi jooksul, ent eriti enne selle asendamist või ajakohastamist, korrapäraselt hindama sõltumatu hindaja. Selleks et vähendada hoonete omanike ja üürnike halduskoormust, peaksid liikmesriigid püüdma kontrollide ja sertifitseerimist võimalikult palju ühendada.
-

↓ 2010/31/EL põhjendus 27

(kohandatud)

⇒ uus

- (54) Ühine lähenemisviis hoonetele energiamärgise väljastamise ⇒ , renoveerimispasside, nutivalmiduse näitajate ⇐ ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuste puhul, mida viivad läbi erialase ettevalmistusega ja/või ⇒ sertifitseeritud ⇐ akrediteeritud eksperdid, kelle sõltumatus tuleb tagada objektiivsete kriteeriumide alusel, aitab kaasa võrdsete võimaluste loomisele, mis puudutab liikmesriikide pingutusi säästa ehitussektoris energiat, ning muudab liidu kinnisvaraturul võimalike omanike või kasutajate jaoks energiatõhususe teabe läbipaistvaks. Selleks et tagada energiamärgiste ⇒ , renoveerimispasside, nutivalmiduse näitajate ⇐ ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuste kvaliteet kogu liidus, tuleks igas liikmesriigis kehtestada sõltumatu kontrollimehhanism.

- (54a) ☞ Selleks et tagada piisav suutlikkus teostada kvaliteetseid renoveerimistöid vajalikus mahus, peaks olema kättesaadav piisav arv usaldusväärseid ja energiatõhusa renoveerimise valdkonnas pädevaid spetsialiste. Seetõttu peaksid liikmesriigid, kui see on asjakohane ja teostatav, kehtestama sertifitseerimissüsteemid integreeritud renoveerimistöde jaoks, mis nõuavad oskusteavet mitmete ehituselementide või -süsteemide, näiteks hoone isolatsiooni, elektri- ja küttesüsteemide ning päikesepaneelide paigaldamise alal; selliste spetsialistide hulka võivad kuuluda projekteerijad, peatöövõtjad, spetsialiseeritud töövõtjad ja paigaldajad. ☹

↓ 2010/31/EL põhjendus 27

↓ 2010/31/EL põhjendus 28

- (55) Kuna kohalikud ja piirkondlikud asutused on käesoleva direktiivi edukaks rakendamiseks olulised, tuleks neid, kui see on asjakohane, vastavalt liikmesriikides kehtivatele õigusaktidele kaasata ja nendega konsulteerida sellistes küsimustes nagu planeerimine, teavitamine, koolitamine ja teadlikkuse parandamise programmide väljatöötamine ning direktiivi rakendamine riiklikul või piirkondlikul tasandil. Selliseid konsultatsioone saab kasutada ka selleks, et edendada asjakohaste juhiste andmist kohalikele planeerijatele ja ehitusinspektoritele vajalike ülesannete täitmiseks. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid võimaldama arhitektidel ja planeerijatel tööstus- ja elamupiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel korralikult kaaluda energiatõhususe suurendamise, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise ning kaugkütte ja -jahutuse kasutamise optimaalset kombinatsiooni ja innustama neid seda tegema.

↓ 2010/31/EL põhjendus 29

- (56) Paigaldajad ja ehitajad on käesoleva direktiivi edukaks rakendamiseks olulised. Seetõttu peaks piisaval hulgal paigaldajaid ja ehitajaid koolituste ja muude meetmete kaudu omandama piisava pädevuse, et kasutada ja paigaldada nõuetekohaseid energiatõhusa ja taastuvenergia tehnoloogiaga seadmeid.
-

↓ 2010/31/EL põhjendus 30

~~Liikmesriigid peaksid võtma arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ (kutsevalifikatsioonide tunnustamise kohta)²⁴ seoses käesolevas direktiivis käsitletud erialaekspertide vastastikuse tunnustamisega ja komisjon peaks jätkama oma tegevust selliste erialaekspertide koolitusstandardite suuniste ja soovitusetega Euroopa aruka energia programmi kohaselt.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 31
(kohandatud)

~~Liidu mitteeluruumide kinnisvaraturu energiatõhususe läbipaistvuse suurendamiseks tuleks kehtestada ühtsed tingimused vabatahtliku ühise mitteeluruumide energiatõhususe sertifitseerimisskeemi jaoks. Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291 sätestatakse seadusandliku tavamenetluse kohaselt eelnevalt määruse abil eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbi viidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendusvolituste teostamise suhtes. Kuni kõnealuse uue määruse vastuvõtmiseni kohaldatakse jätkuvalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsust 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused),²⁵ välja arvatud kontrolliga regulatiivmenetlust käsitlevad sätted, mis ei ole kohaldatavad.~~

---

²⁴ ~~ELTL 255, 30.9.2005, lk 22.~~

²⁵ ~~EÜTL 184, 17.7.1999, lk 23.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 32
(kohandatud)
⇒ uus
↻ Nõukogu

- (57) ☒ Et teostada hoonete energiatõhususe parandamise eesmärki, tuleb komisjonile delegeerida ☒ ~~Komisjonil peaks olema~~ õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu ~~delegeeritud~~ õigusakte, et kohandada I lisas sätestatud üldraamistiku teatavaid osasid tehnika arenguga, ning kehtestada meetodikaraamistik energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusate tasemete arvutamiseks ☞ [...] ☹ olusringi globaalse soojendamise potentsiaali arvutusmetoodika ☞ ☞ [...] ☹ kohandamiseks, ☹ Euroopa ühtse renoveerimispasside raamistiku arendamise ☞ ks ☹ ☞ [...] ☹ ning ☞, kui hoonete nutivalmiduse aruanne on positiivne, ☹ liidu skeemi osas hoonete nutivalmiduse hindamiseks ⇐. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ☒ ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes²⁶ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist ☒.

↓ uus

- (58) Selleks et tagada käesoleva direktiivi sätete tõhus rakendamine, toetab komisjon liikmesriike mitmesuguste vahendite kaudu, nagu tehnilise toe rahastamisvahend,²⁷ mis pakub kohandatud tehnilist oskusteavet, et kavandada ja rakendada reforme, sealhulgas neid, mille eesmärk on suurendada elu- ja mitteleluhoonete iga-aastast energiatõhusaks renoveerimise määra 2030. aastaks ning edendada põhjalikku energiatõhusaks renoveerimist. Tehniline abi on seotud näiteks haldussuutlikkuse suurendamisega, poliitika väljatöötamise ja rakendamise toetamisega ning asjakohaste parimate tavade jagamisega.

²⁶ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

↓ 2010/31/EL põhjendus 33

(kohandatud)

⇒ uus

- (59) Kuna käesoleva direktiivi ~~eesmärgi~~, ☒ eesmärgi ☒, nimelt hoonete energiatõhususe suurendamist ⇒ ja kasvuhoonegaaside heite vähendamist ⇐, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ehitussektori keerukuse tõttu ja liikmesriikide eluasemeturgude suutmatuse tõttu rahuldavalt lahendada energiatõhususe probleeme, ja ☒ ent ☒ meetme mastaabi ja mõju tõttu ~~sele pärast~~ on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓ uus

- (60) Käesoleva algatuse õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2, millega antakse liidule õigus kehtestada meetmeid, mis on vajalikud liidu energiapoliitika eesmärkide saavutamiseks. Ettepanekuga aidatakse saavutada ELi toimimise lepingu artikli 194 lõikes 1 sätestatud liidu energiapoliitika eesmärgi, eelkõige parandada hoonete energiatõhusust ja vähendada nende kasvuhoonegaaside heidet, mis aitab keskkonda säilitada ja parandada.

↓ 2010/31/EL põhjendus 36

(kohandatud)

⇒ uus

- (61) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe²⁸ punktiga 4434 julgustatakse liikmesriike ☒ peaksid liikmesriigid ☒ koostama nende endi jaoks ja liidu huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks. ⇒ Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide esitamine on põhjendatud, eriti pärast Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas C-543/17 (komisjon vs. Belgia). ⇐

²⁸ ~~ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 34
(kohandatud)

- (62) Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes varasema direktiiviga ~~2002/91/EÜ~~ oluliselt muutunud. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb varasemast direktiivist.
-

↓ 2010/31/EL põhjendus 35
(kohandatud)

- (63) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada liikmesriikide kohustusi, mis on seotud ~~direktiivi 2002/91/EL~~ VIII lisa B osas esitatud direktiivide liikmesriigi õigusesse ülevõtmise tähtaegadega ja kohaldamise kuupäevadega.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva direktiiviga edendatakse liidu piires hoonete energiatõhusust ⇒ ja hoonete kasvuhoonegaaside heite vähendamist ⇐ ⇒ eesmärgiga muuta hoonefond 2050. aastaks heitevabaks ⇐, võttes arvesse väliskliimat ja kohalikke tingimusi ning ruumide sisekliima nõudeid ja kulutasuvust.
2. Käesoleva direktiiviga nähakse ette nõuded järgmistes küsimustes:
  - a) hoonete ja hoone osade üldise energiatõhususe arvutamise meetoodika ühine üldraamistik;
  - b) miinimumnõuete rakendamine uute hoonete ja hoone uute osade energiatõhususe suhtes;
  - c) miinimumnõuete rakendamine:
    - i) oluliselt rekonstrueeritavate olemasolevate hoonete ~~ja~~ ja ~~hoone osade~~ ~~ehitusdetailide~~ energiatõhususe suhtes;
    - ii) hoonete välispiireteks olevate selliste ehitusdetailide energiatõhususe suhtes, millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kui need rekonstrueeritakse või asendatakse; ~~ning~~
    - iii) hoone tehnosüsteemide energiatõhususe suhtes uue tehnosüsteemi paigaldamisel, asendamisel või ajakohastamisel;

↓ uus

- d) energiatõhususe miinimumstandardite kohaldamine olemasolevate hoonete ja olemasolevate hooneosade suhtes;
- e) renoveerimispassid;
- f) riiklikud hoonete renoveerimise kavad;
- g) säästev liikuvustaristu hoonetes ja nende kõrval; ning
- h) arukad hooned;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇌ uus

↻ Nõukogu

- ~~(d)~~ riiklikud kavad ligimullenergiahoonete arvu suurendamiseks;
- (ie) hoonetele ja hoone osadele energiamärgise väljastamine;
- (jf) hoonetes paiknevate kütte- ⇌ ja ventilatsioonisüsteemide ⇌ ja kliimaseadmete korrapärane ülevaatus; ning
- (ke) energiatõhususe sertifikaatide, ⇌ renoveerimispasside, nutivalmiduse näitajate ⇌ ja ülevaatusaruannete sõltumatud kontrollisüsteemid;
- (k a) ↻ hoonete olelusringi globaalse soojendamise potentsiaali arvutamine ja avalikustamine. ↻

3. Käesolevas direktiivis sätestatud nõuded on miinimumnõuded ega takista ühelgi liikmesriigil säilitada või kehtestada rangemaid meetmeid ↻, kui s ↻ . ↻ [...] ↻ ellised meetmed on kooskõlas ELi toimimise lepinguga. Neist teatatakse komisjonile.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „hoone“ – katusega konstruktsioon, millel on seinad ja mille sisekliima reguleerimiseks tarbitakse energiat;

↓ uus
⇒ Nõukogu

2. „heitevaba hoone“ – I lisa kohaselt kindlaks määratud väga suure energiatõhususega hoone, mis ei vaja üldse energiat või vaja väga väikest energiakogust, ei tekita kohapeal fossiilkütustest CO₂ heitkoguseid ja ei tekita üldse või tekitab väga vähese kasvuhoonegaaside heite, vastavalt artiklis 9b esitatud nõuetele;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)
⇒ uus

3. „liginullenergiahoone“ – hoone, mille I lisa kohaselt määratud energiatõhusus on väga suur ja mitte väiksem kui 2023. aastal liikmesriikide poolt vastavalt artikli 6 lõikele 2 esitatud kulutõhus tase ning kus nullilähedane või väga väike nõutava energia kogus pärineb väga olulisel määral taastuvatest energiaallikatest, sealhulgas kohapeal või lähiümbruses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiast;

↓ uus
⇒ Nõukogu

4. „energiatõhususe miinimumstandardid“ – eeskirjad, millega nõutakse olemasolevatelt hoonetelt energiatõhususe nõude täitmist hoonefondi ulatusliku rekonstrueerimise kava osana või käivituspunktiks oleva turutoimingu korral (müük ⇒, ☹ ⇒ [...] ☹ rent ⇒, kinkimine või otstarbe muutmine katastris või kinnistusraamatus ☹) teatava aja jooksul või kindlaks kuupäevaks, käivitades seeläbi olemasolevate hoonete renoveerimise;

5. „avaliku sektori asutused“ – ⇒ avaliku sektori ⇒ asutused ☹ ⇒ [...] ☹ ⇒ [...] ☹ ⇒ [...] ⇒ ☹ [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiivi] ☹ artikli 2 punkti ⇒ ⇒ [...] ☹ 1 ⇒ 0 ☹ ⇒ [...] ☹ ⇒ [...] ☹ ⇒ tähenduses ☹;

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 1 punkt a
⇒ uus
⇒ Nõukogu

~~63.~~ „hoone tehnosüsteem“ – tehnilised seadmed, mida kasutatakse hoone või hoone osa kütmiseks, jahutamiseks, ventileerimiseks, tarbevee soojendamiseks, sisseehitatud valgustuse jaoks, automatiseerimiseks ja juhtimiseks ning kohapeal ⇒ taastuvenergia ⇐ elektri tootmiseks ⇒ ja ⇒ energia ☹ salvestamiseks ⇐, või selliste süsteemide kogum, sealhulgas taastuvatest energiaallikatest pärit energiat kasutavad süsteemid;

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 1 punkt b

~~73a.~~ „hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteem“ – süsteem, mis hõlmab kõiki tooteid, tarkvara ja inseneriteenuseid, mis võivad toetada hoone tehnosüsteemide energiatõhusat, säästlikku ja ohutut toimimist, kasutades automaatset juhtimist ja lihtsustades nimetatud hoone tehnosüsteemide manuaalset juhtimist;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

84. „hoone energiatõhusus“ – hoone tüüpilise kasutusega seotud energianõudluse rahuldamiseks vajalik arvutuslik või ☒ arvestiga ☒ mõõdetud energia hulk, mis hõlmab muu hulgas kütmiseks, jahutuseks, ventilatsiooniks, vee soojendamiseks ja valgustuseks tarbitavat energiat;
95. „primaarenergia“ – taastuvatest ja mittetaastuvatest energiaallikatest toodetud energia, mida ei ole muundatud ega transformeeritud;

↓ uus
⇒ Nõukogu

10. „taastumatu primaarenergia tegur“ – konkreetse energiakandja jaoks ette nähtud taastumatu primaarenergia (sealhulgas tarnitud energia ja arvatatud energia üldkulud kasutuskohtadesse tarnimisel) jagatuna tarnitud energiahulgaga;
11. „taastuva primaarenergia tegur“ – ⇒ [...] ☒ lähedal asuvast või kaugest energiaallikast toodetud taastuvenergia, mida tarnitakse konkreetse energiakandja kaudu (sealhulgas tarnitud energia ja arvatatud energia üldkulud kasutuskohtadesse tarnimisel) jagatuna tarnitud energiahulgaga;
12. „summaarne primaarenergiategur“ – konkreetse energiakandja taastuva primaarenergia teguri ja taastumatu primaarenergia teguri ⇒ [...] ☒ ⇒ [...] ☒ summa;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)
⇒ uus

136. „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia“ – energia, mis on toodetud taastuvatest mittefossiilsetest allikatest, nimelt tuuleenergia, päikeseenergia ⇒ (päikesesoojus ja päikesekiirgusest toodetud elektrienergia) ⇐, ~~aerotermiline energia~~, ☒ ja ☒ geotermiline energia, ~~hüdrotermiline energia~~, ⇒ ümbritseva keskkonna energia, loodete, lainete ning muu ⇐ ookeanienergia, hüdroenergia, biomass, prügilagaas, reoveepuhasti gaas ja biogaasid;
147. „hoone välispiire“ – hoone sisemust väliskeskkonnast eraldavad hoone integreeritud elemendid;
158. „hoone osa“ – hoones paiknev hoone osa, korrus või korter, mis on konstrueeritud või mida on muudetud nii, et seda saab kasutada eraldi;
169. „ehitusdetail“ – hoone tehnosüsteem või hoone välispiirde element;

17. „→ elamu osa → [...]“ – ruum või ruumide komplekt alalises hoones või hoone struktuuriliselt eraldatud osas, mis on ette nähtud ühe tavaleibkonna aastaringseks elamiseks;
18. „renoveerimispass“ – → [...] → [...] mitmest etapist koosnev kohandatud tegevuskava konkreetse hoone renoveerimiseks, millega parandatakse oluliselt hoone energiatõhusust;
19. „põhjalik renoveerimine“ – renoveerimine, millega → muudetakse hoone või hoone osa → [...] → [...].
- a) → enne 1. jaanuari 2030 liginullenergiahooneks; →
- b) → alates 1. jaanuarist 2030 heitevabaks hooneks; →

→ [...] →

20. „etapiviisiline → [...] → põhjalik → [...]“ – mitmes etapis teostatav → [...] → põhjalik → [...] renoveerimine, mis toimub vastavalt artiklile 10 renoveerimispassis sätestatud etappide kohaselt → [...] → ;

- ~~2110.~~ „oluline rekonstrueerimine“ – hoone rekonstrueerimine, mille puhul:
- a) hoone välispiirete või tehnosüsteemide rekonstrueerimisega seotud kulud on suuremad kui 25 % hoone väärtusest, välja arvatud selle maa väärtus, millel hoone asub, või
- b) rekonstrueeritakse rohkem kui 25 % hoone välispiirete pindalast.

Liikmesriigid võivad valida, kas nad kohaldavad valikut a või b;

22. „kasutamisest tulenevad kasvuhoonegaaside heitkogused“ – kasvuhoonegaaside heitkogused, mis on seotud hoone tehnosüsteemide energiatarbimisega hoone kasutamise ja käitamise ajal;
23. „olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused“ – [...] koguheide, mis tekib hoone (te) [...] olelusringi [...] jooksul, [...] sealhulgas ehitusmaterjalide tootmine, nende transport, ehitusplatsil toimuv tegevus, hoone energiakasutus ja ehitusmaterjalide asendamine, samuti [...] lammutamine ning, [...] jäätme materjalide transport, käitlus ja lõppladustamine [...];
24. „olelusringi globaalse soojendamise potentsiaal (GWP)“ – näitaja, mis mõõdab hoone globaalse soojendamise potentsiaali kogu olelusringi jooksul;
25. „huvide lahknemine“ – [uuesti sõnastatud energiatarbimise direktiivi] artikli 2 punktis 52 määratletud huvide lahknemine;
26. „energiaostuvõimetus“ – [uuesti sõnastatud energiatarbimise direktiivi] artikli 2 punktis 49 määratletud energiaostuvõimetus;
27. „vähekaitsitud leibkonnad“ – energiaostuvõimetus leibkonnad või sellised leibkonnad (sealhulgas keskmise sissetulekuga leibkondade väiksema sissetulekuga osa), kelle energiakulud on eriti suured ja kellel puuduvad vahendid nende kasutuses oleva hoone renoveerimiseks;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

- ~~2811.~~ „Euroopa standard“ – Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee või Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi vastu võetud ja avalikuks kasutuseks kättesaadavaks tehtud standard;
- ~~2912.~~ „energiamärgis“ – liikmesriigi või selle määratud juriidilise isiku tunnustatud sertifikaat, millel on märgitud hoone või hoone osa energiatõhusus, arvatuna vastavalt artikli ~~43~~ kohaselt vastu võetud meetodikale;
- ~~3013.~~ „koostootmine“ – soojusenergia ning elektrienergia ja/või mehaanilise energia samaaegne tootmine ühes protsessis;
- ~~3114.~~ „kulutõhus tase“ – energiatõhususe tase, mis viib väikseimate kuludeni hinnangulise majandusliku olelusringi jooksul, kusjuures
- a) väikseim kulu määratakse kindlaks võttes arvesse:

↓ uus

i) asjaomase hoone kategooriat ja kasutusviisi:

↓ 2010/31/EL

⇒ uus

- ii) ⇒ ametlikel prognoosidel põhinevaid energiaga seotud ⇐ investeerimiskulusid,
- iii) hooldus- ja käituskulusid, (sh energiakulu ja energiasäästu, ⇒ võttes arvesse kasvuhoonegaaside heitkoguste maksumust; ⇐

↓ uus

iv) energiakasutuse välismõjusid keskkonnale ja tervisele;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

v) ~~asjakohase hoone liiki ning~~ kui see on asjakohane ⇒ kohapeal ⇐ toodetud energiast saadud tulu;

vi) ~~ja~~ kui see on asjakohane kõrvaldamis ⇒ jäätmekäitluse ⇐ kulusid, ning

- b) iga liikmesriik määrab kindlaks hinnangulise majandusliku olusringi, ~~See~~ , mis tähendab sellise hoone järelejäänud hinnangulist majanduslikku olusringi, mille puhul energiatõhususe nõuded on kehtestatud hoonele tervikuna, või ehitusdetaili hinnangulist majanduslikku olusringi, kui energiatõhususe nõuded on kehtestatud ehitusdetailidele.

Kulutõhus tase peab jääma energiatõhususe tasemete vahemikku, kus hinnangulise majandusliku olusringi jooksul arvatud tasuvusanalüüs on positiivne;

↓ uus

⇒ Nõukogu

32. „laadimispunkt“ – [alternatiivkütuste taristu määruse] artikli 2 punktis 41 määratletud laadimispunkt;
33. „üliväike eraldatud võrk“ – võrk, milles 2022. aastal oli tarbimine väiksem kui 500 GWh ja millel puuduvad ühendused teiste süsteemidega;
34. „arukas laadimine“ – direktiivi (EL) 2018/2001 [muudetud taastuvenergia direktiiv] artikli 2 punktis 14 l määratletud arukas laadimine;
35. „kahesuunaline laadimine“ – direktiivi (EL) 2018/2001 [muudetud taastuvenergia direktiiv] artikli 2 punktis 14n määratletud kahesuunaline laadimine;
36. „hüpoteegiportfelli standardid“ – mehhanismid, mis motiveerivad hüpoteeklaenu andjaid suurendama hüpoteegiga kaetud hoonete mediaan-energiatõhusust ja julgustama potentsiaalseid kliente muutma oma kinnisvara energiatõhusamaks vastavalt liidu CO₂-heite vähendamise eesmärgile ja asjakohastele energiaeesmärkidele hoonete energiatarbimise valdkonnas, tuginedes kestliku majandustegevuse määratlusele ELi taksonoomias;
37. „hoone digitaalne logiraamat“ – ühine andmekogu, kuhu kantakse kõik asjakohased hoone andmed, sealhulgas energiatõhususega seotud andmed, nagu energiamärgised, renoveerimispassid ja nutivalmiduse näitajad, mis hõlbustab teadlike otsuste tegemist ja teabe jagamist ehitussektoris hoonete omanike ja kasutajate, finantsasutuste ja avaliku sektori asutuste vahel;

↓ 2010/31/EL

~~3815.~~ „kliimaseade“ – mehhanismid, mida on tarvis siseruumide õhu töötlemiseks, et temperatuuri kontrollida või seda alandada;

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 1 punkt c
⇒ uus
⇒ Nõukogu

~~3915a.~~ „küttesüsteem“ – komponentide kombinatsioon, mida on tarvis siseruumide õhu töötlemiseks, et temperatuuri tõsta;

⇒ (39a.) „ventilatsioonisüsteem“ – hoone tehnosüsteem, mille abil välisõhk pääseb ruumidesse loomulikul viisil või mehaaniliste vahenditega;

(39b.) „külmageneraator“ – see osa kliimaseadmest, milles toodetakse I lisa nimetatud kasutuste jaoks kasulikku jahutust;

~~4015b.~~ „soojusgeneraator“ – see osa küttesüsteemist, milles toodetakse ⇒ I lisa nimetatud kasutuste jaoks ⇐ kasulikku soojust ühel või mitmel järgmisel viisil:

- (a) kütuse põletamine, näiteks katlas;
- (b) Joule'i efekt ehk elekterküttekeha läbiva elektrivoolu soojuslik toime;
- (c) soojuse sidumine ümbritsevast õhust, ventilatsioonisüsteemist väljuvast õhust või veest või maasoojusallikast soojuspumba abil;

~~4115e.~~ „energiatõhususe leping“ – energiatõhususe leping, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) .../... [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiiv] 2012/27/EL²⁹ artikli 2 punktis 27 29;

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

- ~~4216.~~ „kuumaveekatel“ – katla korpusest ja põletist koosnev üksus, mille abil kantakse vedelikule üle põlemisel eralduv soojus;
- ~~4317.~~ „efektiivne nimivõimsus“ – tootja määratletud ja tagatud suurim soojusvõimsus (kilovattides), mida on võimalik saavutada kestval kasutamisel tootja määratud kasuliku võimsuse korral;
- ~~18.~~ „soojuspump“ – masin, seade või paigaldis, mis kannab niisugusest looduslikust keskkonnast nagu õhust, veest või maapinnast saadava soojuse üle hoonetesse või tööstuslikesse rakendustesse, pöörates soojuse loomuliku voolu niisuguseks, et see voolab madalamalt temperatuurilt kõrgemale. Reverseeritavad soojuspumbad võivad ühtlasi kanda soojust hoonest looduslikku keskkonda;
- ~~4419.~~ „kaugküte“ või „kaugjahutus“ – soojusenergia jaotamine võrgu kaudu auru, kuuma vee või jahutatud vedelikena keskest tootmisallikast mitmesse hoonesse või kohta, et kasutada seda kütteks või jahutamiseks ruumis või protsessides;

45. „kasulik põrandapind“ – ➔ [...] ☹ põrandapind, mida kasutatakse hoone energiatõhususe hindamisel võrdlussuurusena; ➔ [...] ☹ ➔ see ☹ arvutatakse ➔ [...] ☹ hoone välispiirde sisse jäävate ➔ [...] ☹ ➔ selliste üksikute tsoonide ☹ ➔ [...] ☹ summana ➔ , mis on vajalikud konkreetsete kasutustingimuste ➔ , näiteks sisetemperatuuri ☹ kvantifitseerimiseks ning tsoonideks jagamise ja planeerimise eeskirjade kohaldamiseks; ☹
46. ➔ [...] ☹
47. „hindamispiir“ – piir, kus tarnitud ja väljaviidud energiat mõõdetakse või arvutatakse;

48. „kohapeal“ – valduses ja maal, kus hoone asub ning hoones endas;
49. „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia“ – taastuvatest energiaallikatest toodetud energia, mis on toodetud hinnatava hoone kohalikus või piirkondlikus ümbruses ja mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) seda saab jaotada ja kasutada ainult selles kohalikus ja piirkondlikus ümbruses spetsiaalse jaotusvõrgu kaudu;
  - b) see võimaldab arvutada konkreetse primaarenergiateguri, mis kehtib ainult taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kohta, mis on toodetud selles kohalikus või piirkondlikus ümbruses, ning
  - c) seda saab kasutada hoone asukohas ja seda kasutust hinnatakse spetsiaalse ühenduse kaudu energiaallikaga, ning selle ühenduse jaoks on vaja eriseadmeid, et tagada hoone omakasutuseks vajaliku energia ohutu tarnimine ja mõõtmine;
50. „hoonete energiatõhususe teenused“ – sellised teenused nagu küte, jahutus, ventilatsioon, soe tarbevesi ja valgustus ning muud teenused, mille energiatarbimist võetakse arvesse hoonete energiatõhususe ➔ [...] ➔ arvutamisel ➔ ;
51. „energiavajadus“ – energia, mis tuleb viia kliimaseadmega ruumi või sealt eemaldada ➔ [...] ➔ selleks, et säilitada ruumis ettenähtud tingimused teatava aja jooksul, võtmata arvesse hoone tehnosüsteemide ebatõhusust;
52. „energiakasutus“ – hoone energiatõhusust tagavasse hoone tehnosüsteemi sisenev energia, mille otstarve on rahuldada energiavajadust;
53. „omatarbeks kasutatav“ – see osa kohapeal või läheduses toodetud taastuenergiast, mida kasutatakse kohapealsetes tehnilistes süsteemides hoone energiatõhususe teenuste jaoks;

54. „muud kohapealsed kasutusviisid“ – energia, mida kasutatakse kohapeal muul kui energiatõhususe teenuste otstarbel, sealhulgas seadmed, mitmesugused ja täiendavad koormused või elektromobiilsuse laadimispunktid;
55. „arvutusvahemik“ – energiatõhususe arvutamiseks kasutatav diskreetne ajavahemik;
56. „tarnitud energia“ – energiakandja kohta väljendatud energia, mis on läbi hindamispiiri viidud hoone tehnosüsteemidesse selleks, et täita arvesse võetud kasutusviiside energiavajadusi või toota väljaviidud energiat;
57. „väljaviidud energia“ – energiakandja ja primaarenergiateguri kohta väljendatud taastuvenergia osa, mis suunatakse välisesse energiavõrku selle asemel, et kasutada seda kohapeal omatarbeks või muul kohapealsel otstarbel.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 1 punkt d

~~20. „üliväike eraldatud võrk“ – üliväike eraldatud võrk, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 punktis 27³⁰.~~

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

Artikkel ~~32a~~

Riiklik hoonete renoveerimise kava ~~Pikaajaline renoveerimisstrateegia~~

³⁰ ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55).~~

↓ 2018/1999 artikli 53 lõike 1 punkt a
⇒ uus

1. Iga liikmesriik koostab ~~pikaajalise renoveerimisstrateegia~~ ⇒ riikliku hoonete renoveerimise kava ⇐ nii avaliku kui ka erasektori elu- ja mitteeluhoonete renoveerimise ~~toetamiseks~~ ⇒ tagamiseks ⇐ kogu riigis, et saavutada 2050. aastaks väga energiatõhus ja vähese CO₂ heitega hoonefond, ~~hõlbustades olemasolevate hoonete kulutasuvat ümberhitamist~~ ⇒ eesmärgiga muuta ⇐ olemasolevad hooned ~~ligimullenergia~~ ⇒ heitevabaks ⇐ hooneteks.

Iga ~~pikaajaline renoveerimisstrateegia~~ ⇒ hoonete renoveerimise kava ⇐ hõlmab järgmist:

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 2
⇒ uus

- a) ülevaade kogu riigi hoonefondist ⇒ , mis hõlmab eri hooneliike, ehitusaegu ja kliimatsone ning ⇐ , mis põhineb asjakohasel juhul statistilisel valimil ning ~~renoveeritud hoonete eeldataval osakaalul aastaks 2020~~ ⇒ artikli 19 kohasel energiamärgiste riiklikul andmebaasil, ülevaade turutõketest ja turutõrgetest ning ülevaade ehitus-, energiatõhusus- ja taastuvenergiasektorite suutlikkusest ⇐ ;
- b) ~~hoonetüübi ja kliimatsiooni suhtes asjakohaste kulutasuvate lahenduste kindlakstegemine seoses renoveerimisega, võttes vajaduse korral arvesse asjakohaseid võimalikke otsustavaid hetki hoone olelusringis;~~
- e) ~~poliitika ja meetmed, millega edendatakse hoonete kulutasuvat täielikku renoveerimist, sealhulgas järkjärgulist täielikku renoveerimist, ning toetatakse sihipäraseid kulutasuvaid meetmeid ja renoveerimistöid, näiteks hoonete renoveerimispasside vabatahtliku süsteemi kasutuselevõttuga;~~

d) ülevaade poliitikast ja meetmetest, mis on suunatud riigi hoonefondi halvimate tõhususnäitajatega segmentidele, huvide lahknemise olukordadele ja turutõrgetele, ning ülevaade energiaostuvõimetuse leevendamisele kaasa aitavatest asjakohastest riiklikest meetmetest;

e) poliitika ja meetmed, mis on suunatud kõigile üldkasutatavatele hoonetele;

f) ülevaade riiklikest algatustest, mille eesmärk on edendada arukaid tehnoloogiaid ning omavahel hästi ühendatud hooned ja kogukondi, samuti oskusi ja haridust ehitussektoris ja energiatõhususe sektoris ning

g) eeldatava energiasäästu ja laiema kasu, näiteks tervise, ohutuse ja õhukvaliteediga seotud kasu tõenduspõhine hinnang.

↓ uus
➤ Nõukogu

b) tegevuskava, mis sisaldab riiklikult kehtestatud eesmärke ja mõõdetavaid edusammude näitajaid, pidades silmas 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärki, et tagada 2050. aastaks väga energiatõhus ja vähese CO₂-heitega riiklik hoonefond, ning olemasolevate hoonete muutmine heitevabaks;

c) ülevaade rakendatud ja kavandatud poliitikasuundadest ja meetmetest, millega toetatakse tegevuskava rakendamist vastavalt punktile b, ➤ [...] ➤ kui need ei ole juba lisatud riiklike energia- ja kliimakavade elementidesse, mis tuleb esitada komisjonile määruse 2018/1999 artikli 4 punkti b kohaselt; ➤

d) ülevaade hoonete renoveerimise kava rakendamiseks vajalikest investeeringutest, rahastamisallikatest ja meetmetest ning hoonete renoveerimiseks ette nähtud haldusressurssidest ➤, kui need ei ole juba lisatud riiklike energia- ja kliimakavade elementidesse, mis tuleb esitada komisjonile määruse 2018/1999 artikli 3 lõike 2 punkti c kohaselt;

- e) uue või renoveeritud heitevaba hoone kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heite ja sellise hoone aastase primaarenergiakasutuse piirmäärad artikli 9b lõike 1 kohaselt;
- f) artikli 9 lõike 1 kohased energiatõhususe miinimumstandardid mittelehoonete jaoks, võttes aluseks energiatõhususe maksimumpiirmäärad; ning
- g) artikli 9 lõike 2 kohased energiatõhususe miinimumstandardid elamute jaoks ja vastav riiklik trajektoor, sealhulgas 2033. ja 2040. aasta vahe-eesmärgid keskmiseks primaarenergiakasutuseks (kWh/(m² aastas)).

Esimeses hoonete renoveerimise kava puhul võivad liikmesriigid, kui nad peavad seda asjakohaseks, tugineda punktide c ja d järgimiseks lõimitud riiklikele energia- ja kliimakavadele, mis tuleb esitada komisjonile 30. juuniks 2024.

Punktis b osutatud tegevuskava sisaldab 2030., 2040. ja 2050. aastaks püstitatud riiklike eesmärgi iga-aastase hoonete energiatõhusaks renoveerimise määra, riikliku hoonefondi primaarenergia tarbimise ja lõppenergia tarbimise ning kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohta; konkreetseid ajakavasid, mille järgi hoonetel peab 2040. ja 2050. aastaks olema artikli 9 lõike 1 kohaselt ette nähtust kõrgem energiatõhususe klass vastavalt kavale, mille abil muuta riiklik hoonefond heitevabaks, ning [...] tõenduspõhine hinnang eeldatava energiasäästu ja laiema kasu kohta [...].

2. Liikmesriigid koostavad ja esitavad komisjonile iga viie aasta tagant oma hoonete renoveerimise kava projekti, kasutades II lisa kohast näidisvormi. Iga liikmesriik esitab oma hoonete renoveerimise kava projekti määruse (EL) 2018/1999 artiklis 9 osutatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti osana; kava projekti ajakohastatud versiooni esitamise korral peab see olema kõnealuse määruse artiklis 14 osutatud ajakohastatud versioon. Erandina kõnealuse määruse artikli 9 lõikest 1 ja artikli 14 lõikest 1 esitavad liikmesriigid oma hoonete renoveerimise kava esimese projekti komisjonile 30. juuniks [...] 2025.

~~2. Iga liikmesriik koostab oma pikaajalise renoveerimisstrateegia raames meetmete ja riigi tasandil kindlaksmääratud mõõdetavate edusammude näitajatega tegevuskava, pidades silmas pikaajalist, aastaks 2050 seatud eesmärki vähendada liidus kasvuhoonegaaside heitkoguseid 80–95 % võrreldes 1990. aastaga, tagada väga energiatõhus ja vähese CO₂-heitega riiklik hoonefond ning hõlbustada olemasolevate hoonete kulutasuvat ümberhitamist liginullenergiahooneteks. Tegevuskava hõlmab soovituslikke vahe eesmärke aastateks 2030, 2040 ja 2050 ning täpsustab, kuidas need aitavad saavutada liidu energiatõhususe eesmärke vastavalt direktiivile 2012/27/EÜ.~~

~~3. Selleks et toetada investeeringute tegemist renoveerimisse, mida on vaja lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks, hõlbustavad liikmesriigid juurdepääsu asjakohastele mehhanismidele, mis on mõeldud~~

- ~~a) projektide koondamiseks, sh investeerimisrühmade või platvormide ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konsortsiumide abil, et võimaldada investorite juurdepääsu ning samuti pakettlahenduste pakkumist potentsiaalsetele klientidele;~~
- ~~b) energiatõhususega seotud tegevuse arvatavate riskide vähendamiseks investorite ja erasektori jaoks;~~
- ~~c) avaliku sektori raha kasutamiseks erasektori investeeringute suurendamise või konkreetsete turutõrgete kõrvaldamise nimel;~~
- ~~d) investeeringute suunamiseks energiatõhusate üldkasutatavate hoonete fondi kooskõlas Eurostati juhistega ning~~
- ~~e) kättesaadavate ja läbipaistvate nõustamisvahendite loomiseks, näiteks tarbijatele mõeldud kontaktpunktid ja energiaalase nõustamise teenused, mille abil saab teavet energiatõhususe nimel tehtavate renoveerimiste ja rahastamisvahendite kohta.~~

4. Komisjon kogub ja levitab vähemalt avaliku sektori asutustele parimaid tavasid energiatõhususe nimel renoveerimise edukate avaliku ja erasektori rahastamiskavade kohta ning teavet väikesemahuliste energiatõhususe nimel tehtavate renoveerimisprojektide koondamise kavade kohta. Komisjon teeb kindlaks tarbija seisukohast parimad tavad renoveerimist soodustavate finantsstiimulite kohta, võttes arvesse kulutõhususe erinevusi liikmesriikide vahel, ning levitab neid tavasid.

35. Oma pikaajalise renoveerimisstrateegia ⇒ hoonete renoveerimise kava ⇐ väljatöötamise toetamiseks korraldab iga liikmesriik enne ⇒ hoonete renoveerimise kava projekti ⇐ pikaajalise renoveerimisstrateegia komisjonile esitamist selleteemalise avaliku konsultatsiooni. ⇒ Avalik konsultatsioon hõlmab eelkõige kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning teisi sotsiaal- majanduslikke partnereid, sealhulgas kodanikuühiskonda ja vähekaitstud kodumajapidamistega tegelevaid organeid. ⇐ Iga liikmesriik avaldab oma avaliku konsultatsiooni tulemuste kokkuvõtte oma pikaajalise renoveerimisstrateegia ⇒ hoonete renoveerimise kava projekti ⇐ lisana. ⇐ Selle avaliku konsultatsiooni võib läbi viia määruse 2018/1999 artikli 10 kohaselt korraldatava avaliku konsultatsiooni osana. ☹

Iga liikmesriik määrab kindlaks pikaajalise renoveerimisstrateegia rakendamise jooksul kaasaval viisil konsulteerimise korra.

4. Komisjon hindab riikliku hoonete renoveerimise kavade projekte, eelkõige seda, kas:

- a) riiklikult kehtestatud eesmärkide ambitsioonikuse tase on piisav ning kooskõlas lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades sätestatud riiklike kliima- ja energiakohustustega;
- b) poliitika ja meetmed on piisavad riiklikult kehtestatud eesmärkide saavutamiseks;
- c) kava rakendamiseks on eraldatud piisavad eelarve- ja haldusressursid;
- d) lõike 3 kohane avalik konsultatsioon on olnud piisavalt kaasav ning
- e) kavad vastavad lõike 1 nõuetele ja II lisas esitatud näidisvormile.

Pärast konsulteerimist artikli 30 kohaselt loodud komitee ekspertide ga võib komisjon anda liikmesriikidele riigipõhiseid soovitusi vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 9 lõikele 2 ja artiklile 34.

Hoonete renoveerimise kava esimese projekti puhul võib komisjon anda liikmesriikidele riigipõhiseid soovitusi hiljemalt kuue kuu jooksul pärast seda, kui liikmesriik on kõnealuse kava esitanud.

5. [↻](#) Hoonete renoveerimise kava esimese projekti puhul võtab i [🇸🇪](#) ga liikmesriik [↻](#) [...] [🇸🇪](#) oma hoonete renoveerimise lõplikus kavas asjakohaselt arvesse kõiki komisjoni soovitusi. Kui asjaomane liikmesriik ei võta soovitusi või selle olulist osa arvesse, esitab ta komisjonile asjakohase põhjenduse ja avalikustab selle põhjused.

6. Liikmesriigid koostavad ja esitavad komisjonile iga viie aasta tagant oma hoonete renoveerimise kava, kasutades II lisa kohast näidismuudatust. Iga liikmesriik esitab oma hoonete renoveerimise kava määruse (EL) 2018/1999 artiklis 3 osutatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti osana; ajakohastatud versiooni esitamise korral peab see olema kõnealuse määruse artiklis 14 osutatud ajakohastatud versioon. Erandina kõnealuse määruse artikli 3 lõikest 1 ja artikli 14 lõikest 2 esitavad liikmesriigid esimese hoonete renoveerimise kava komisjonile 30. juuniks [↻](#) [...] [🇸🇪](#) [↻](#) 2026 [🇸🇪](#) .

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 2

↻ uus

76. Iga liikmesriik lisab ~~pikaajalise renoveerimisstrateegia lisana~~ oma [↻](#) järgmisele hoonete renoveerimise lõplikule kavale lisana [↵](#) kõige hiljutisema pikaajalise renoveerimisstrateegia [↻](#) või hoonete renoveerimise kava [↵](#) rakendamise üksikasjad, ~~saabulgas kavandatud poliitika ja meetmete kohta~~. [↻](#) Iga liikmesriik esitab teabe selle kohta, kas tema riiklikud eesmärgid on saavutatud või mitte. [↵](#)

↓ uus
➡ Nõukogu

8. Iga liikmesriik lisab oma lõimitud riiklikusse energia- ja kliimaalasesse eduaruandesse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklitele 17 ja 21 teabe käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud riiklike eesmärkide rakendamise kohta ➡ [...] ◀

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 2

~~7. Iga liikmesriik võib kasutada oma pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid selleks, et tegeleda tuleohutuse ning tugeva seismilisuse seotud riskidega, mis mõjutavad energiatõhusat renoveerimist ja hoonete eluiga.~~

↓ 2018/1999 artikli 53 lõike 1 punkt b

~~8. Liikmesriigi pikaajaline renoveerimisstrateegia esitatakse komisjonile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999³¹ artiklis 3 osutatud lõpliku lõimitud riikliku energia- ja kliimakava osana. Erandina nimetatud määruse artikli 3 lõikest 1 tuleb käesoleva artikli lõike 1 kohane esimene pikaajaline renoveerimisstrateegia esitada komisjonile 10. märtsiks 2020.~~

---

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

Artikkel ~~43~~

Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika vastuvõtmine

Liikmesriigid kohaldavad hoonete energiatõhususe arvutamiseks meetodikat vastavalt I lisa sätestatud ühisele üldraamistikule.

Meetodika võetakse vastu riiklikul või piirkondlikul tasandil.

Artikkel ~~54~~

Energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada hoonete või hoone osade energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine eesmärgiga saavutada ⇒ vähemalt ⇐ kulutõhus tase. Energiatõhusus arvutatakse artiklis ~~43~~ osutatud meetodika kohaselt. Kulutõhus tase arvutatakse artiklis ~~65~~, kui raamistik on kehtestatud osutatud võrdleva meetodika raamistiku kohaselt.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine hoonete välispiirete osa moodustavate ehitusdetailide suhtes, millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kui need rekonstrueeritakse või asendatakse eesmärgiga saavutada ⇒ vähemalt ⇐ kulutõhus tase.

Nõuete kehtestamisel võivad liikmesriigid teha vahet uute ja olemasolevate hoonete vahel ning eri liiki hoonete vahel.

Nõuete puhul võetakse arvesse ruumide üldisi sisekliima tingimusi, vältimaks võimalikku negatiivset mõju, nagu ebapiisavat ventilatsiooni, ning ka kohalikke tingimusi ja hoone kavandatud funktsiooni ja vanust.

~~Liikmesriik ei ole kohustatud kehtestama energiatõhususe miinimumnõudeid, mis ei ole kulutasuvad hinnangulise majandusliku ololusringi jooksul.~~

☒ Liikmesriigid vaatavad oma ☒ ~~E~~energiatõhususe miinimumnõuded ~~vaadatakse~~ korrapäraselt läbi vähemalt viie aasta järel ning vajaduse korral ☒ ajakohastavad ☒ neid ~~ajakohastatakse~~, et kajastada ehitussektoris toimunud tehnika arengut ⇒ , artikli 6 kohase kulutõhususarvutuse tulemusi ning ajakohastatud riiklikke energia- ja kliimaeesmärke ning energia- ja kliimapoliitikat ⇐ .

↓ uus

➡ Nõukogu

2. Liikmesriigid võivad otsustada kohandada lõikes 1 osutatud nõudeid hoonete puhul, mis on ➡ riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil ⚪ ametliku kaitse all teatava miljööväärtuse või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu ja kus ➡ [...] ⚪ nõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende eripära või välimust.

32. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõikes 1 osutatud nõudeid järgmiste hooneliikide suhtes:

- a) ~~hooned, mis on ametliku kaitse all teatava miljööväärtuse või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu ja kus teatud energiatõhususe miinimumnõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende eripära või väärtust;~~
- ⊖ a) ⊖ relvajõududele või keskvalitsusele kuuluvad ja riigikaitse eesmärke teenivad hooned, välja arvatud individuaalsed eluruumid või kontorihooned relvajõudude le ja riigikaitseasutuste teenistuses oleva le muu personali le [...] ;
- ⊖ b [...] b) kultusekohtadena või religioosseteks toiminguteks tegevusteks kasutatavad hooned;
- ⊖ c [...] e) ajutised hooned, mille kasutusiga on kuni kaks aastat, tööstusalad, töökojad ja väikese energiavajadusega eluruumideta põllumajandushooned ning eluruumideta põllumajandushooned, mida kasutatakse energiatõhususe riikliku sektorikokkuleppega hõlmatud sektoris;
- ⊖ d [...] d) elumud, mis on mõeldud kasutamiseks kas vähem kui nelja kuu jooksul aastas või alternatiivselt piiratud kasutusajaga aastas ja mille eeldatav energiatarbimine on vähem kui 25 % aastaringse kasutamise energiatarbimisest;
- ⊖ e [...] e) eraldiseisvad hooned, mille kasulik põrandapind on alla 50 m² ;   [...]

Artikkel ~~65~~

Energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamine

1. Vastavalt artiklitele ~~2923, 24 ja 25~~ kehtestab komisjon delegeeritud õigusaktidega ~~30. juuniks 2014~~ on komisjonil õigus ~~☒~~ käesoleva direktiivi täiendamiseks vastu võtta delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse ~~☒~~ võrdleva meetodika raamistikku hoonete või ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks. Komisjon vaatab 30. juuniks [...] läbi võrdleva meetodika raamistiku energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks oluliselt rekonstrueeritavate uute hoonete ja olemasolevate hoonete ja üksikute ehitusdetailide puhul.

Võrdleva meetodika raamistik kehtestatakse VIII lisa kohaselt ning selles tehakse vahet uute ja olemasolevate hoonete vahel ning eri liiki hoonete vahel.

2. Liikmesriigid arvutavad energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme, kasutades lõike 1 kohaselt kehtestatud võrdleva meetodika raamistikku ja asjakohaseid parameetreid, näiteks kliimatingimusi ja energiainfrastruktuuri praktilist kättesaadavust, ning võrdlevad arvutuse tulemusi kehtivate energiatõhususe miinimumnõuetega.

Liikmesriigid esitavad komisjonile aruande kõikide nimetatud arvutuseks kasutatud sisendandmete ja eelduste ning kõikide nimetatud arvutuste tulemuste kohta. Liikmesriigid ⇒ ajakohastavad ⇐ kõnealuseid aruandeid esitavad kõnealused aruanded komisjonile korrapäraste ajavahemike tagant, kuid mitte harvem kui kord iga viie aasta järel, ja esitavad need komisjonile. Esimene aruanne esitatakse 30. juuniks 2012. ⇒ Esimene lõike 1 kohasel läbivaadatud metoodikaraamistikul põhinev aruanne esitatakse ⇒ 30. juuniks 2028 ⇒ . ⇐

3. Kui lõike 2 kohaselt tehtud arvutuste tulemuste võrdlemine näitab, et kehtivad energiatõhususe miinimumnõuded on ⇒ üle 15 % ⇐ oluliselt vähem energiatõhusad kui energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhus tase, ⇒ lisab ⇐ esitab asjassepuutuvasjaomane liikmesriik sellise erinevuse põhjenduse lõikes 2 osutatud aruandesse, millele lisatakse kava, milles komisjonile esitatakse asjakohased meetmed vastavate meetmetega, kuidas järgmiseks läbivaatamiseks oluliselt vähendada erinevust artikli 54 lõikes 1 osutatud energiatõhususe nõuetega kava esitatakse sellise erinevuse kohta, mis ei ole põhjendatud läbivaatamiseks.

4. Komisjon avaldab aruande liikmesriikide edusammude kohta energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme saavutamisel.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 3

Artikkel 76

Uued hooned

↓ uus
⇒ Nõukogu

1. Liikmesriigid tagavad, et uued hooned on vastavalt ⇒ [...] ⇐ ⇒ artiklile 9b ⇐ heitevabad ⇒ [...] ⇐ ⇒ [...] ⇐ :

- a) alates 1. jaanuarist ⇒ [...] ⇐ ⇒ 2028 ⇐ uued ehitised, ⇒ [...] ⇐ mis kuuluvad ⇒ [...] ⇐ ⇒ avaliku sektori ⇐ asutustele, ning
- b) alates 1. jaanuarist ⇒ 2030 ⇒ kõik uued hooned;

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 3
(kohandatud)
⇒ uus
⇒ Nõukogu

~~Liikmesriigid tagavad~~ ⇒ kuni esimese lõike kohaste nõuete kohaldamiseni ~~võtavad vajalikud meetmed, et tagada, et~~ ~~uued hooned~~ ~~uute hoonete vastavus~~ ⇒ on vähemalt liginullenergiahooned ja ~~vastavad~~ artikli 55 kohaselt sätestatud energiatõhususe miinimumnõuetele. ⇒ Kui avaliku sektori asutused soovivad võtta kasutusele uue hoone, mis neile ei kuulu, seavad nad eesmärgi, et see hoone oleks heitevaba hoone. ●

↓ uus
⇒ Nõukogu

2. Liikmesriigid tagavad, et olusringi globaalse soojendamise potentsiaal (GWP) arvutatakse vastavalt III lisale ja avaldatakse hoone energiamärgisel:

- a) alates 1. jaanuarist ⇒ 2027 ⇒ 2027 kõigi uute hoonete puhul, mille kasulik põrandapind on suurem kui 2000 ruutmeetrit, ning
- b) alates 1. jaanuarist ⇒ 2030 ⇒ 2030 kõigi uute hoonete puhul.

⇒ 2 ⇒ a ⇒ [...] ⇒ . Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada lõikeid 1 ja 2 teatavat liiki hoonete suhtes, mille jaoks on ehitusloa taotlused või sellega samaväärsed taotlused, sealhulgas kasutusotstarbe muutmiseks, lõigete 1 ja 2 kohaseks kuupäevaks juba esitatud. ●

3. Komisjonil on õigus kooskõlas artikliga 29 vastu võtta delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi [...] muutmiseks, et kohendada III lisa tehnika arengu ja innovatsiooniga [...].

4. Liikmesriigid käsitlevad uute hoonete puhul ruumide tervislikke sisekliima tingimusi, kliimamuutustega kohanemist, tuleohutust, tugeva seismilise aktiivsusega seotud riske ja puuetega inimeste juurdepääsuvõimalusi. Liikmesriigid käsitlevad ka süsinikdioksiidi sidumist, mis on seotud süsinikdioksiidi säilitamisega hoones või selle katusel.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 3

~~2. Liikmesriigid tagavad, et enne uute hoonete ehitamise algust võetakse olemasoleva korral arvesse alternatiivsete suure tõhususega süsteemide tehnilist, keskkonnavalast ja majanduslikku teostatavust.~~

↓ 2010/31/EL

Artikkel ~~87~~

Olemasolevad hooned

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui hooneid oluliselt rekonstrueeritakse, suurendatakse hoone või selle rekonstrueeritud osade tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires nende energiatõhusust nii, et see vastaks artikli ~~54~~ kohaselt kehtestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.

Kõnealuseid nõudeid kohaldatakse rekonstrueeritud hoonele või hoone osale tervikuna. Lisaks sellele või alternatiivselt võib nõudeid kohaldada rekonstrueeritud hoone ehitusdetailidele.

2. Lisaks sellele võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, tagamaks, et kui ehitusdetail, mis moodustab hoone välispiirde osa ja millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, rekonstrueeritakse või asendatakse, vastab ehitusdetaili energiatõhusus energiatõhususe miinimumnõuetele tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.

~~Liikmesriigid määravad kõnealused energiatõhususe miinimumnõuded kindlaks artikli 4 kohaselt.~~

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 4

(kohandatud)

⇒ uus

🔄 Nõukogu

3. Liikmesriigid soodustavad oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul alternatiivsete, suure tõhususega süsteemide kasutamist, kui see on tehniliselt, funktsionaalselt ja majanduslikult teostatav. ☒ Liikmesriigid ☒, ning võtma võtavad ☒ oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul ☒ arvesse sise- ja välisruumide tervislikke kliimatingimusi ☒ [...] ☒ ning ☒ ⇒ kliimamuutustega kohanemist, ☒ ning tuleohutust, ja tugeva seismilisusega seotud riske ☒, ohtlike ainete, sealhulgas asbesti kõrvaldamist ning puuetega inimeste juurdepääsu ☒.

Artikkel 9

Energiatõhususe miinimumstandardid

1. Liikmesriigid ☞ [...] ☞ kehtestavad energiatõhususe miinimumstandardid, millega tagatakse, et ☞ lõikes 6 ☞ kindlaks määratud kuupäeva ☞ de ☞ ks ☞ ei ületa ☞ mitteeluhooned ☞ [...] ☞ kindlaksmääratud energiatõhususe maksimumpiirmäärasid, nagu on osutatud lõikes ☞ 3 ☞ ☞ [...] ☞, väljendatuna primaarenergia kasutust väljendava arvulise näitaja abil ühikutes kWh/(m² aastas).

Energiatõhususe maksimumpiirmäärad kehtestatakse ☞ [...] ☞ mitteeluhoonefondi alusel ☞ 1. jaanuari 2020. aasta seisuga, tuginedes kättesaadavale teabele ja asjakohasel juhul statistilisele valimile ☞.

„Piirmäär 15 %“ kehtestatakse nii, et seda ületab 15 % riigi hoonefondist, ning „piirmäär 25 %“ kehtestatakse nii, et seda ületab 25 % riigi hoonefondist. ☞ Energiatõhususe maksimumpiirmäärasid võib diferentseerida erinevate hooneliikide ja -kategooriate kaupa ☞

Piirmäärade järgimist ☞ üksikute hoonete puhul ☞ kontrollitakse energiamärgise alusel ☞ või asjakohasel juhul muul kättesaadaval viisil ☞. Liikmesriigid võivad kehtestada piirmäärad konkreetsele energiatõhususe klassile vastaval tasemel ☞, tingimusel et see vastab lõikes 3 sätestatud piirmäärade tasemele.

Liikmesriigid võivad kehtestada kriteeriume üksikute hoonete vabastamiseks käesolevas lõikes sätestatud nõuetest, pidades silmas hoone eeldatavat tulevast kasutust või ebasoodsa tasuvusanalüüsi korral ☞.

Energiatõhususe miinimumstandarditega tagatakse vähemalt see, et:

- a) kõik mitteeluhooned on allpool avaliku sektori asutustele kuuluvad hooned ja hooneüksused saavutavad kõige hiljem
  - i) pärast piirmäära 15 % seisuga 1. jaanuar [...] 2030 2027 vähemalt energiatõhususe klassi F ning
  - ii) pärast piirmäära 25 % seisuga 1. jaanuar [...] 2034 2030 vähemalt energiatõhususe klassi E;

[...]

uus

Nõukogu

Liikmesriigid kehtestavad artikli 3 lõike 1 punktis b osutatud tegevuskavas konkreetsed ajakavad, mille järgi käesolevas lõikes osutatud hooned peavad hoonetel peab 2040. ja 2050. aastaks olema kõrgem vastama madalamatele energiatõhususe maksimumpiirmääradele klass vastavalt kavale, mille abil muuta riiklik hoonefond heitevabaks.

2. Lisaks lõike 1 kohaselt kehtestatud energiatõhususe miinimumstandarditele võib iga liikmesriik kehtestada energiatõhususe miinimumstandardid kõigi muude olemasolevate hoonete renoveerimiseks.

[...] Liikmesriigid kehtestavad elamute rohkem kui kümne hooneosaga korterelamute jaoks energiatõhususe miinimumstandard [...] id , mille aluseks [...] võetakse riiklik lineaarne trajektoor hoonefondi järkjärguliseks renoveerimiseks vastavalt nende väljatöötamisel arvesse riiklik [...] u tegevuskava ja asjaomase liikmesriigi hoonete renoveerimise kavas sisalduva tele [...] [...] 2030., 2040. ning 2050. aastaks seatud eesmärkidele , [...] nii et riiklik hoonefond muutuks 2050. aastaks heitevabaks.

➤ Trajektoor väljendatakse kogu elamufondi keskmise primaarenergiakasutuse lineaarse vähenemisena ühikutes kWh/(m² aastas) ajavahemikul 2025–2050 ning selles määratakse kindlaks selliste hoonete ja hooneosade arv või põrandapind, mis tuleb igal aastal renoveerida. Riiklike trajektoore kehtestamisel tagavad liikmesriigid, et kogu elamufondi keskmine primaarenergiakasutus ühikutes kWh/(m² aastas) on samaväärne vähemalt:

a) 2033. aastaks energiatõhususe klassiga D

➤ [...] ➤

➤ b) 2040. aastaks riiklikult kindlaks määratud väärtusega, mis tuleneb keskmise primaarenergiakasutuse järk-järgulisest vähenemisest ajavahemikul 2033–2050 vastavalt sellele, kuidas elamufond muudetakse heitevabade hoonete fondiks.

Lõike 2 punktis a osutatud klassi tasemele vastav energiatõhusus vastab käesoleva direktiivi jõustumise ajal vähemalt riikliku klassi tasemele.

Osana hoonete renoveerimise riiklike kavade hindamisest jälgib komisjon osutatud väärtuste saavutamist 2033. ja 2040. aastaks, nagu on osutatud lõikes 2, ja esitab vajaduse korral soovitusi. ➤

Trajektor viitab riigi elamufondi andmetele, mis põhinevad vajaduse korral statistilisel valimil ja energiamärgistel. Trajektoori ja vastavat keskmist primaarenergia kasutamise taset võib eristada hoonetüüpide ja -kategooriate kaupa, näiteks ühepereelamute ja korterelamute kaupa.

Liikmesriigid kõrvaldavad regulatiivsed tõkked, mis takistavad korterelamute ühiskasutuses olevate osade renoveerimist ja hoone tehnosüsteemide väljavahetamist, et need vastaksid energiatõhususe miinimumstandarditele, sealhulgas mis puudutab heakskiitmismenetlusi, käsitledes eelkõige ühehäälsuse nõudeid kaasomandis struktuuride puhul [...], ilma et see piiraks liikmesriikide asjaõiguse ja rendiõiguse kohaldamist.

↓ new

↻ Nõukogu

2a. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada lõiget 2 vähemalt tagada, et ühepereelamu te suhtes Sel juhul tagavad liikmesriigid, et vähemalt need ühepereelamud ja kuni kümme hooneosaga korterelamud, mis müüakse, üüritakse, kingitakse või mille otstarve on muudetud katastris või kinnistusraamatus elamuks pärast 1. jaanuari 2028, saavutavad [viie] aasta jooksul pärast eespool nimetatud kriteeriumide täitmist vähemalt energiatõhususe klassi [D] või kõrgema klassi, vajaduse korral renoveerimise teel elamu omandajate või omanike poolt.

3. Lisaks lõigetes 1 ja 2 osutatud primaarenergia kasutamisele võivad liikmesriigid määratleda täiendavaid taastumatu ja taastuva primaarenergia kasutamise ning kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste (kgCO₂ekv/(m².y)) näitajaid.   Selleks et tagada kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, võetakse energiatõhususe miinimumstandardites arvesse taastuvenergiadirektiivi COM (2021) 557 final artikli 15a lõiget 1]³²

 [...]   4 . Liikmesriigid toetavad kooskõlas artikliga 15 energiatõhususe miinimumstandardite järgimist, kasutades kõiki allpool loetletud meetmeid:

- a)
- b) antakse tehnilist abi, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide kaudu;
- c) töötatakse välja integreeritud rahastamiskavad;
- d) kõrvaldatakse mittemajanduslikud tõkked, sealhulgas huvide lahknemine, ning
- e) jälgitakse sotsiaalseid mõjusid, eelkõige kõige haavatavamatele inimrühmade puhul.

 [...]   5 . Kui hoone rekonstrueeritakse energiatõhususe miinimumstandardi täitmiseks, tagavad liikmesriigid ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuete täitmise vastavalt artiklile 5 ning olulise rekonstrueerimise korral olemasolevate hoonete energiatõhususe miinimumnõuete täitmise vastavalt artiklile 8.

---

³² Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652.

☞ [...] ☞ 6 ☞ . Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada lõigetes 1 ja 2 osutatud energiatõhususe miinimumstandardeid järgmiste hooneliikide suhtes:

- a) hooned, mis on ametliku kaitse all teatava miljööväärtuse või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu ja kus teatavate energiatõhususe miinimumstandardite järgimine muudaks vastuvõetamatult nende eripära või välimust;
- b) kultusekohtadena või religioosseteks toimingutekstegevusteks kasutatavad hooned;
- c) ajutised hooned, mille kasutusiga on kuni kaks aastat, tööstusalad, töökojad ja väikese energiavajadusega eluruumideta põllumajandushooned ning eluruumideta põllumajandushooned, mida kasutatakse energiatõhususe riikliku sektorikokkuleppega hõlmatud sektoris;
- d) elamud, mis on mõeldud kasutamiseks kas vähem kui nelja kuu jooksul aastas või alternatiivselt piiratud kasutusajaga aastas ja mille eeldatav energiatarbimine on vähem kui 25 % aastaringse kasutamise energiatarbimisest;
- e) eraldiseisvad hooned, mille kasulik põrandapind on alla 50 m².
- ☞ f) relvajõududele või keskvalitsusele kuuluvad ja riigikaitse eesmärke teenivad hooned, välja arvatud individuaalsed eluruumid või kontorihooned relvajõududele ja muule riigikaitseasutuste teenistuses olevale personalile. ☞

☞ 7 ☞ ☞ [...] ☞ . Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada lõigetes 1 ja 2 osutatud energiatõhususe miinimumstandardite rakendamine, sealhulgas asjakohased järelevalvemehhanismid ja artikli 31 kohased karistused.

☐ Nõukogu

☐ Nõukogu

Artikkel 9a³³

☐ Päkeseenergia hoonetes ☐

☐ Liikmesriigid tagavad, et kõik uued hooned on projekteeritud selliselt, et optimeerida nende päikeseenergia tootmise potentsiaali asukoha päikesekiirguse tiheduse alusel, mis võimaldab päikeseenergiatehnoloogia hilisemat kulutõhusat paigaldamist.

Liikmesriigid tagavad sobivate päikeseenergiaseadmete kasutuselevõtu:

a) 31. detsembriks 2026 kõigil uutel üldkasutatavatel ja äärmiselt eluhoonetel, milles on kasulikku põrandapinda rohkem kui 250 m²;

b) 31. detsembriks 2027 kõigil olemasolevatel oluliselt rekonstrueeritavatel või põhjalikult renoveeritavatel üldkasutatavatel ja äärmiselt eluhoonetel, milles on kasulikku põrandapinda rohkem kui ☐ [...] ☐ 400 m², ning

c) 31. detsembriks 2029 kõigil uutel eluhoonetel.

³³ Artikkel 9a lisatakse koos muudatustega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku, millega muudetakse direktiivi (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta, direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust [2022/0160 (COD)], artikli 9a sõnastuses.

Liikmesriigid määravad kindlaks ja avalikustavad riiklikul tasandil kriteeriumid nende kohustuste praktiliseks rakendamiseks ja võimalike erandite tegemiseks teatavat liiki hoonetele, sealhulgas artikli 9 lõikes 6 nimetatud hoonetele, võttes arvesse ka tehnoloogianeutraalsuse põhimõtet ning vastavalt päikeseenergiaseadmete hinnatud tehnilisele ja majanduslikule potentsiaalile ning selle

☞ [...] ☞ sättega hõlmatud hoonete omadustele. Selliste kriteeriumite määratlemisel võtavad liikmesriigid arvesse ka muid asjakohaseid tegureid nagu struktuurne terviklikkus, elurikkus ja elektrivõrgu stabiilsus. ☞

☞ Nõukogu

Artikkel 9b³⁴

☞ Heitevabad hooned ☞

1. ☞ Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et uute ja renoveeritud heitevabade hoonete energiakasutus vastab nende hoonete renoveerimiskavades liikmesriigi tasandil kehtestatud maksimumpiirmäärale. See maksimumpiirmäär kehtestatakse eesmärgiga saavutada vähemalt kulutõhus tase.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et uute ja renoveeritud heitevabade hoonete kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkogused vastavad nende hoonete renoveerimise kavades liikmesriigi tasandil kehtestatud maksimumpiirmäärale.

³⁴ Artikkel 9b (Heitevabad hooned) kordab ja muudab artiklit 9 (Liginullenergiahooned), mille komisjon oma käesoleva direktiivi uuesti sõnastamise ettepanekust välja jättis. Käesoleva artikli osad sisaldusid varem III lisas. Artikkel 9b lisatakse sellesse tekstiosasse tagasi; varasemalt, komisjoni ettepanekus oli see väljajäetud artiklina 9 esitatud pärast artiklit 14.

Tehnilise ja majandusliku teostatavuse tagamiseks võivad liikmesriigid otsustada kohandada renoveeritud hoonete puhul mõlemat käesolevas lõikes osutatud piirmäära.

1a. Liikmesriigid tagavad, et uute ja renoveeritud heitevabade hoonete aastane primaarenergia kogukasutus kaetakse, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, järgmisest:

a) kohapeal või läheduses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia, mis vastab direktiivi (EL) 2018/2001 [muudetud taastuvenergia direktiiv] artikli 7 kriteeriumitele;

b) taastuvenergiakogukonna toodetud taastuvatest energiaallikatest saadav energia direktiivi (EL) 2018/2001 [muudetud taastuvenergia direktiiv] artikli 22 tähenduses, või

c) tõhusast kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemist saadav energia kooskõlas direktiivi (EL).../... [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiiv] artikli 24 lõikega 1;

d) süsinikusisalduseta energiaallikatest toodetud energia.

Liikmesriigid tagavad, et heitevaba hoone ei põhjusta kohapeal fossiilkütustest tulenevat CO₂ heidet.

U Nõukogu

➔ Nõukogu

↓ uus

➔ Nõukogu

Artikkel 10

Renoveerimisspass

1. Komisjon võtab 31. detsembriks 2023 koosõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täiendatakse käesolevat direktiivi, kehtestades lõikes ➔ [...] ➔ 3 sätetatud kriteeriumide alusel renoveerimisspasside Euroopa ühtse raamistiku.

2. Liikmesriigid kehtestavad 31. detsembriks ➔ [...] ➔ [...] ➔ 2025 ➔ [...] ➔ ➔ hoone omanikele vabatahtlikuks kasutamiseks renoveerimisspasside kava, mis põhineb lõike 1 kohaselt kehtetatud ühisel raamistikul.

Liikmesriigid võivad otsustada lubada renoveerimisspassi integreerimist energia ➔ määrgisesse valitud eesmärkidel, sealhulgas seoses suuremate renoveerimistöödega või rahalise toetuse saamisega. ➔

3. Renoveerimispass peab vastama järgmistele nõuetele:

- a) selle annab välja kvalifitseeritud ja sertifitseeritud ekspert, tuginedes hoone kohapealse le kontrollkäigu le, mille asjakohasel juhul võib läbi viia virtuaalselt;
- b) see sisaldab renoveerimiskava, kus on järjestatud üksteisel põhinevad renoveerimisetapid, et muuta asjaomane hoone hiljemalt 2050. aastaks heitevabaks;
- c) see näitab eeldatavat kasu energiasäästu, energiaarvetest tuleneva kokkuhoiu ja kasutuslike kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise näol, samuti laiemat kasu, mis on seotud tervise ja mugavusega ning hoone parema kohanemisvõimega kliimamuutuste suhtes, ning
- d) see sisaldab teavet rahalise ja tehnilise toetuse võimaluste kohta.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5

(kohandatud)

⇒ uus

Artikkel 11~~8~~

Hoone tehnosüsteemid, ~~elektritransport ja nutivalmiduse näitaja~~

1. Hoone tehnosüsteemide energiatarbimise optimeerimiseks määravad liikmesriigid kindlaks ⇒ uutesse või olemasolevatesse hoonetesse paigaldatavate tehnosüsteemide üldise energiatõhususe, nõuetekohase paigaldamise ja asjakohaste mõõtmete, korrigeerimise ja kontrolli süsteeminõuded. ~~Liikmesriigid võivad kõnealuseid süsteeminõudeid kohaldada ka uutele hoonetele.~~ ⇒ Nõuete kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse projekteerimistingimusi ja tüüpilisi või keskmisi kasutustingimusi.

Süsteeminõuded määratakse kindlaks hoonete ja hoone osade uute tehnosüsteemide jaoks, samuti tehnosüsteemide asendamise ja ajakohastamise jaoks ning neid kohaldatakse tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.

↓ uus

↻ Nõukogu

Liikmesriigid võivad kehtestada **↻ nõudeid, mis on seotud** **↻ kasvuhoonegaaside heitega, ↻ [...] ↻** soojusgeneraatorites kasutatava kütusega **↻ või minimaalse osaga hoonete kütmiseks kasutatavast taastuvenergiast ↻ ↻ [...] ↻**, tingimusel et need ei kujuta endast põhjendamatu turutõket **↻ [...] ↻**.

Liikmesriigid tagavad, et nende poolt hoone tehnosüsteemidele kehtestatud nõuete abil saavutatakse vähemalt kõige ajakohasemad kulutõhusad tasemed.

↓ ê 2018/844 artikli 1 lõige 5

2. Liikmesriigid näevad ette, et kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, oleksid uued hooned varustatud isereguleerivate seadmetega, mis reguleerivad temperatuuri taset igas ruumis eraldi või, kui see on vajalik, hoone osa kindlaksmääratud köetaval alal. Olemasolevates hoonetes nõutakse niisuguste isereguleerivate seadmete paigaldamist soojusgeneraatorite asendamisel, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav.

↓ uus

Nõukogu

3. Liikmesriigid nõuavad, et heitevabad **↻ mitteelu** **↻** hooned oleksid varustatud mõõte- ja kontrolliseadmetega, mis võimaldavad **↻ [...] ↻** reguleerida siseõhu kvaliteeti. Kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, tuleb asjaomased seadmed paigaldada ka sellistesse olemasolevatesse hoonetesse, mida oluliselt rekonstrueeritakse.

4. Liikmesriigid tagavad, et hoone tehnosüsteemi paigaldamisel hinnatakse muudetud osa üldist energiatõhusust ja kui vaja, siis muudetud süsteemi kui terviku üldist energiatõhusust. Tulemused dokumenteeritakse ja edastatakse hoone omanikule, et need oleksid löike 1 kohaselt kehtestatud miinimumnõuetele vastavuse tõendamiseks ja energiamärgise andmiseks kättesaadavad ning et neid saaks selleks kasutada.

5. Liikmesriigid püüavad olemasolevate hoonete fossiilkütustel töötavad soojusgeneraatorid asendada, et järgida eesmärki muuta riiklik hoonefond heitevabaks.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5
(kohandatud)
⇒ uus
 Nõukogu

Artikkel 12

Kestliku liikuvuse taristu

12. Rohkem kui kümme viie auto parkimiskohaga uute mitteeluhoonete ja rohkem kui viie autoparkimiskohaga oluliselt rekonstrueeritavate mitteeluhoonete puhul tagavad liikmesriigid, et

- a) paigaldatakse vähemalt üks laadimispunkt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/94/EL³⁵ tähenduses;

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (EL T L 307, 28.10.2014, lk 1).

↓ uus

↻ Nõukogu

- b) [...]   auto parkimis kohtadest vähemalt 50 %   [...] jaoks eelpaigaldatakse kaablid ning ülejäänud autoparkimiskohtade jaoks eelpaigaldatakse juhtmed, nimelt torud elektrijuhtmete jaoks , et hilisemas etapis oleks võimalik välja ehitada elektrisõidukite laadimispunktid ning
- c) [...] jalgratta parkimis [...]   kohad, mis moodustavad vähemalt   [...] 15   %   [...] hoon   e üldisest kasutusvõimekusest;

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5

(kohandatud)

↻ Nõukogu

~~a juhtmetaristu, st torud elektrijuhtmete jaoks, vähemalt iga viie parklakohta kohta, et võimaldada hiljem paigaldada elektrisõidukite jaoks laadimispunktid, kui [...]~~

~~[...] a) parkla asub hoone sees ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või hoone elektritaristut või b)~~

a) parkla asub hoone sees ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või hoone elektritaristut, või;

b) parkla asub hoone kõrval ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või parkla elektritaristut.

↓ uus

↻ Nõukogu

Liikmesriigid tagavad, et eelpaigaldatavad kaablid ja juhtmed on dimensioneeritud nii, et [...] nõutavat arvu laadimispunkte saab kasutada üheaegselt.

Erandina esimese lõigu punktist a tagavad liikmesriigid rohkem kui viie parkimiskohaga uute kontorihoonete ja oluliselt rekonstrueeritavate kontorihoonete puhul, et iga kahe parkimiskoha kohta paigaldatakse vähemalt üks laadimispunkt.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5

(kohandatud)

⇒ uus

Nõukogu

~~Komisjon annab 1. jaanuariks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru, mil määral võimaldab liidu ehituspoliitika elektritranspordi edendamisele kaasa aidata, ja teeb asjakohasel juhul ettepaneku sellega seoses meetmete võtmiseks.~~

~~23.~~ ⇒ Liikmesriigid tagavad ⇐ Liikmesriigid kehtestavad 1. jaanuariks 2025 nõuded minimaalse arvu laadimispunktide paigaldamise kohta kõikidesse mitteeluhoonetesse kõikide millel on rohkem kui 20 parkimiskohta parkimiskohaga mitteeluhoonete ☒ puhul ☒ ⇒, et hiljemalt 1. jaanuariks 2027:

a) paigaldatakse vähemalt üks laadimispunkt iga kümne parkimiskoha kohta; või

b) parkimiskohtadest vähemalt 50 % jaoks paigaldatakse juhtmed, et hilisemas etapis oleks võimalik välja ehitada elektrisõidukite laadimispunktid; ning

c) jalgratta parkimis- kohad moodustavad vähemalt 15 % hoone üldisest kasutusvõimekusest .

➔ Riigi Avaliku sektori asutuste omandis või kasutuses olevate hoonete puhul tagavad liikmesriigid, et hiljemalt 1. jaanuariks 2033 eelpaigaldatakse vähemalt üks kaabel kahe parkimiskoha kohta. ↵

Liikmesriigid võivad otsustada lükata selle nõude rakendamise edasi kuni 1. jaanuarini 2029 kõigi mitteeluhoonete puhul, mis on renoveeritud kahe aasta jooksul enne käesoleva direktiivi jõustumist, et täita direktiivi 2010/31/EL artikli 8 lõike 3 kohaselt kehtestatud siseriiklikke nõudeid.

↓ uus

➔ Nõukogu

➔ 3 . Liikmesriigid võivad kohandada lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõudeid jalgrataste parkimiskohtade arvu kohta selliste konkreetsete mitteeluhoonete kategooriate suhtes,

➔ [...] ➔ kuhu üldjuhul ➔ [...] ➔ jalgratastega juurde ei pääse .

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5

⇒ uus

⊖ Nõukogu

~~4. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõigetes 2 ja 3 osutatud nõudeid hoonete suhtes, mille omanik ja kasutaja on komisjoni soovitus 2003/361/EÜ³⁶ lisa I jaotises esitatud määratluse kohane väike või keskmise suurusega ettevõtja.~~

~~45. Rohkem kui ⇒ kolme ⇐ kümne ⊖ auto ⊖ parkimiskohaga uute mitte~~ eluhoonete ja ~~⊖ rohkem kui kolme autoparkimiskohaga ⊖ oluliselt rekonstrueeritavate mitte~~ eluhoonete puhul tagavad liikmesriigid, et

- a) ⊖ autoparkimiskohtadest vähemalt 50 % jaoks ⊖ paigaldatakse juhtmetaristu, st torud elektrijuhtmete jaoks, ⊖ [...] ⊖ ⇒ eelkaabeldus ⇐ ⊖ ning ülejäänud autoparkimiskohtade jaoks eelpaigaldatakse juhtmed, nimelt torud elektrijuhtmete jaoks ⊖, et võimaldada hiljem saaks paigaldada elektrisõidukite jaoks laadimispunktid, kui ⇒ ja ⇐

↓ uus

⊖ Nõukogu

- b) vähemalt kaks jalgrataste parkimiskohta iga ⊖ [...] ⊖ ⊖ elamu osa ⊖ kohta,

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5

(kohandatud)

⊖ Nõukogu

~~kui: a)~~

~~⊖ kui: a) parkla asub hoone sees ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või hoone elektritaristut; ⊖~~

~~või b) parkla asub hoone sees ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või hoone elektritaristut või b) kui parkla asub hoone kõrval ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või parkla elektritaristut.~~

36

~~Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).~~

↓ uus

↻ Nõukogu

Liikmesriigid tagavad, et eelpaigaldatavad kaablid on dimensioneeritud nii, et kõikide parkimiskohtade laadimispunkte saab kasutada üheaegselt. Kui olulise rekonstrueerimise korral ei ole võimalik tagada iga [...] elamu osa jaoks kahte jalgrataste parkimiskohta, tagavad liikmesriigid, et jalgrataste parkimiskohtade arv vastab vajadusele.

↓ ~~ê~~ 2018/844 artikli 1 lõige 5

⇒ uus

↻ Nõukogu

~~56.~~ Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada lõikeid ~~12, 23~~ ja ~~45~~ teatavat liiki hoonete suhtes, kui ~~a) lõigete 2 ja 5 puhul on ehitusloa taotlused või sellega samaväärsed taotlused esitatud hiljemalt 10. märtsil 2021;~~

 [...]

~~b)~~ [...] nõutav eelkaabeldus juhtmetaristu sõltuks üliväikesest eraldatud võrgust või hoone asub äärepoolseimas piirkonnas ELi toimimise lepingu artikli 349 tähenduses, kui see tooks kaasa tõsiseid kohaliku energiasüsteemi toimimist takistavaid probleeme ning ohustaks kohaliku võrgu stabiilsust;

c) või laadimispunktide ja juhtmetaristu maksumus ületab [10 %] hoone olulise rekonstrueerimise üldmaksumusest.

~~e) laadimispunktide ja juhtmetaristu maksumus ületab 7 % hoone olulise rekonstrueerimise üldmaksumusest;~~

~~d) üldkasutatava hoone puhul kehtivad juba võrreldavad nõuded kooskõlas direktiivi 2014/94/EL ülevõtmise meetmetega.~~

↓ uus

↻ Nõukogu

6. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 1, 2 ja 4 osutatud laadimispunktid võimaldavad arukat laadimist ja vajaduse korral kahesuunalist laadimist ning et neid käitatakse mittekaubanduslike ja mittediskrimineerivate sideprotokollide ja -standardite alusel koostalitlusvõimelisel viisil ning kooskõlas määruse (EL).../... [alternatiivkütuste taristu määrus] artikli 19 lõike 6 ja artikli 19 lõike 7 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud õiguslike standardite ja protokollidega.

7. Liikmesriigid kutsuvad mitteavalikult juurdepääsetavaid laadimispunkte käitavaid ettevõtjaid üles käitama asjaomaseid laadimispunkte vajaduse korral kooskõlas määruse (EL).../... [alternatiivkütuste taristu määrus] artikli 5 lõikega 4.

↻ 7a. Liikmesriigid võivad nõuda, et mitteavalikult juurdepääsetavaid laadimispunkte käitavad ettevõtjad teevald need ilma diskrimineerimiseta kättesaadavaks kõigile liikmesriigis tegutsevatele elektromobiilsusteenuse osutajatele. Selle sätte kohaldamisalast on välja jäetud isiklikuks kasutamiseks mõeldud laadimispunktid. ↻

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5

(kohandatud)

⇒ uus

↻ Nõukogu

~~87.~~ Liikmesriigid näevad ette meetmed, et lihtsustada laadimispunktide kasutuselevõttu uutes ja olemasolevates elu- ja mitteeluhoonetes ning ~~koostada võimalikud~~ ☒ kõrvaldada ☒ õiguslikud takistused, muu hulgas seoses loa- ja heakskiitmismenetlustega, ilma et see piiraks liikmesriikide asjaõigust ja üürilepinguid käsitlevat õigust. ⇒ Liikmesriigid kõrvaldavad takistused, mis on seotud laadimispunktide paigaldamisega parkimiskohtadega varustatud elamutesse ↻ [...] ↻ ↻ Üürnike või kaasomanike taotluse lubada parkimiskohale laadimisseadmete paigaldamist võib tagasi lükata ainult siis, kui selleks on tõsised ja õiguspärased põhjused ↻ ↻

↓ uus

Liikmesriigid tagavad tehnilise abi kättesaadavuse hoonete omanikele ja üürnikele, kes soovivad laadimispunkte paigaldada.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5

(kohandatud)

⇒ uus

98. Liikmesriigid kaaluvad vajadust ⇒ tagavad ⇐ hooned, pehmet ja rohelist liikuvust ning linnaplaneerimist käsitleva sidusa poliitika järelepoliitika ⇒ sidususe ⇐.

~~9. Liikmesriigid tagavad, et hoone tehnosüsteemi paigaldamisel, asendamisel või uuendamisel hinnatakse muudetud osa üldist energiatõhusust ja asjakohasel juhul muudetud süsteemi kui terviku üldist energiatõhusust. Tulemused dokumenteeritakse ja edastatakse hoone omanikule, et need oleksid käesoleva artikli lõike 1 kohaselt sätestatud miinimumnõuetele vastavuse tõendamiseks ja energiamärgise andmiseks kättesaadavad ja neid saaks selleks kasutada. Ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist, otsustavad liikmesriigid, kas nõuda uue energiatõhususe sertifikaadi väljaandmist.~~

Artikkel 13

⊗ Hoonete nutivalmidus ⊗

~~14.~~ Komisjon võtab ~~31. detsembriks 2019~~ kooskõlas artikliga ~~29~~ vastu delegeeritud õigusakti ~~⊗~~ õigusaktid ~~⊗~~, millega täiendatakse käesolevat direktiivi, kehtestades ~~⊗~~ milles käsitletakse ~~⊗~~ hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtliku ühtse liidu kava. Hindamisel võetakse aluseks hoone või selle osa võime kohandada oma toimimist vastavalt kasutaja ja võrgu vajadustele ning parandada oma energiatõhusust ja üldisi tõhususnäitajaid.

Kooskõlas ~~IV~~ lisaga ~~⊗~~ sätestatakse ~~⊗~~ hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtlikus ühtses liidu kavas ~~on hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtliku ühtse liidu kava eesmärk~~ järgmine:

- (a) ~~määratleda~~ nutivalmiduse näitaja määratlus; ~~ning~~
- (b) ~~määratleda~~ metodika selle arvutamiseks.

↓ uus

↻ Nõukogu

↻ 2. Pärast nutivalmiduse näitaja testimisetappi esitab komisjon liikmesriikidele 1. jaanuariks 2026 aruande, milles hinnatakse tulemusi. ↻

2a. ↻ Kui aruandes tõdetakse, et nutivalmiduse näitaja on positiivne, võtab ↻ [...] ↻ 31. detsembriks ↻ 2026 ↻ [...] ↻ kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakti, milles nõutakse hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtliku ühtse liidu kava kohaldamist hoonete nutivalmiduse hindamiseks kooskõlas IV lisaga selliste mitteeluhoonete puhul, mille küttesüsteemide või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5
(kohandatud)

~~311.~~ Olles eelnevalt konsulteerinud asjaomaste sidusrühmadega, võtab komisjon ~~31. detsembriks 2019~~ vastu rakendusakti, milles täpsustatakse ~~käesoleva artikli~~ lõikes ~~140~~ osutatud kava tõhusa rakendamise tehnilised üksikasjad, sealhulgas mittesiduva riigisisese katsetapi ajakava, ning selgitatakse, et kava on täienduseks artiklis ~~1611~~ osutatud energiamärgistele.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli ~~3026~~ lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

↓ uus
→ Nõukogu

4. → Tingimusel et komisjon on vastu võtnud lõikes 2a osutatud delegeeritud õigusakti → [...] → võtab → komisjon → 31. detsembriks → [...] → 2027 → [...] → vastu rakendusakti, milles täpsustatakse lõikes 2 → a → osutatud kava tõhusa rakendamise tehnilised üksikasjad seoses mitteeluhoonetega, mille küttesüsteemide või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõike → ga → [...] → 3 → [...] → .

Andmevahetus

1. Liikmesriigid tagavad, et hoonete omanikel, üürnikel ja haldajatel on otsene juurdepääs oma hoonesüsteemide andmetele. Nende taotluse korral tehakse juurdepääs või andmed kättesaadavaks kolmandale isikule. Liikmesriigid hõlbustavad teenuste ja andmevahetuse täielikku koostalitlusvõimet liidus kooskõlas lõikega [...] 5.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel hõlmavad hoonesüsteemide andmed vähemalt kõiki andmeid, mis on seotud ehitusdetailide energiatõhususe, ehitusteenuste energiatõhususe, hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteemide, arvestite ja elektromobiilsusega seotud laadimispunktidega.

2. Andmehalduse ja andmevahetuse alaste eeskirjade koostamisel määrab liikmesriik, või määratud pädev asutus, kui liikmesriik on nii sätestanud, kindlaks õigustatud isikute poolset hoonesüsteemide andmetele juurdepääsu käsitlevad eeskirjad vastavalt käesolevale artiklile ja kohaldatavale liidu õigusraamistikule.

3. Hoone omanikult, üürnikult või haldajalt ei võeta lisatasu nendele andmetele juurdepääsu võimaldamise eest ega taotluse eest teha oma andmed kättesaadavaks kolmandale isikule. Liikmesriikide ülesanne on kehtestada asjakohased tasud andmetele juurdepääsu võimaldamise eest muudele õigustatud isikutele, nagu finantseerimisasutused, energiavahendajad, energiatarnijad, energiateenuseosutajad ja riiklikud statistikaametid või muud riiklikud asutused, kes vastutavad statistika arendamise, tegemise ja levitamise eest Euroopas. Liikmesriik, või asjakohasel juhul määratud pädev asutus tagab, et andmeteeneid osutavate reguleeritud üksuste nõutavad tasud on mõistlikud ja põhjendatud.

4. Käesoleva direktiivi kohaldamisel andmetele juurdepääsu võimaldamist ja andmete säilitamist käsitlevad normid peavad olema kooskõlas liidu asjaomase õigusega. Isikuandmete töötlemine käesoleva direktiivi raames toimub kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679³⁷.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles kirjeldatakse üksikasjalikult koostalitlusnõudeid ning mittediskrimineerivaid ja läbipaistvaid menetlusi andmetele juurdepääsuks. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

↓ 2010/31/EL

↻ Nõukogu

~~Artikkel~~ ↻ [...] ⌂ ↻ 38 ⌂

~~Liginullenergiahooned~~ ↻ [...] ⌂

↻ [...] ⌂

~~a) 31. detsembriks 2020 on kõik uued hooned liginullenergiahooned ning~~

~~b) pärast 31. detsembrit 2018 peavad uushitised, mida kasutavad ja omavad riigi või kohaliku omavalitsuse asutused, olema liginullenergiahooned.~~

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

³⁸ Vt artikkel 9b.

Liikmesriigid kehtestavad riiklikud kavad liginullenergiahoonete arvu suurendamiseks. Nimetatud riiklikud kavad võivad sisaldada eri liiki hoonete puhul erinevaid eesmärke.

2. Lisaks sellele, järgides avaliku sektori eeskujuga, töötavad liikmesriigid välja poliitika ja võtavad meetmed, nagu näiteks eesmärgi stimuleerida renoveeritavate hoonete ümberhitamist liginullenergiahooneteks, ning annavad sellest komisjonile teada lõikes 1 osutatud riiklikes kavades.

3. Riiklik kava sisaldab muu hulgas järgmisi elemente:

a) liikmesriigi liginullenergiahoonete määratluse detailne praktiline kohaldamine, mis kajastab riiklikke, piirkondlikke või kohalikke tingimusi ja mis sisaldab primaarenergiatarbimise arvnäitajat väljendatuna kWh/m² aastas. Primaarenergia tegurid, mida kasutatakse primaarenergiatarbimise kindlaksmääramiseks, võivad põhineda riiklikel või piirkondlikel aastapõhistel keskmistel väärtustel ning võivad arvesse võtta asjakohaseid Euroopa standardeid;

b) vahe eesmärgid uute hoonete energiatõhususe parandamiseks 2015. aastaks, et valmistada ette lõike 1 rakendamine;

e) teave poliitikate ja vastu võetud finants- või muude meetmete kohta lõigete 1 ja 2 kontekstis, et edendada liginullenergiahooneid, sealhulgas riiklike nõuete ja meetmete üksikasjad, mis käsitlevad taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tarbimist uutes hoonetes ja oluliselt rekonstrueeritavates hoonetes seoses direktiivi 2009/28/EÜ artikli 13 lõikega 4 ja käesoleva direktiivi artiklitega 6 ja 7.

4. Komisjon hindab lõikes 1 osutatud riiklike kavaside, eelkõige liikmesriikide kavandatud meetmete asjakohasust käesoleva direktiivi eesmärkide suhtes. Komisjon, võttes täielikult arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, võib taotleda täiendavat eriteavet lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuete kohta. Sellisel juhul esitab asjaomane liikmesriik nõutud teabe või teeb muudatusettepanekuid üheksa kuu jooksul pärast komisjonilt taotluse saamist. Pärast hindamist võib komisjon anda soovitusi.

↓ 2018/1999 artikli 53 lõige 3

5. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EL) 2018/1999 artiklis 35 osutatud energialiidu olukorda käsitleva aruande osana iga nelja aasta järel teabe liikmesriikide edusammude kohta ligimullenergiahoonete arvu suurendamisel. Kõnealuse esitatud teabe alusel koostab komisjon vajaduse korral tegevuskava ning annab soovitusi ja kavandab meetmeid vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 34, et suurendada kõnealuste hoonete arvu ning ergutada parimate tavade kasutamist seoses olemasolevate hoonete kulutasuva ümberehitamisega ligimullenergiahooneteks.

↓ 2010/31/EL

6. Liikmesriigid võivad otsustada, et nad ei kohalda lõike 1 punktides a ja b sätestatud nõudeid erilistel ja põhjendatavatel juhtudel, kus hinnangulise majandusliku olulusringi jooksul arvatud tasuvusanalüüs on negatiivne. Liikmesriigid teavitavad komisjoni asjaomase õiguskorra põhimõtetest.

↓ 2010/31/EL

↻ Nõukogu

Artikkel ~~1540~~

Rahalised soodustused ja turutõkked

~~1. Arvestades, kui olulised on asjakohased rahastamis- ja muud vahendid hoonete energiatõhususe edendamiseks ja nende ümberhitamiseks liginullenergiahooneteks, astuvad liikmesriigid vajalikud sammud, et kaaluda, millised on kõige asjakohasemad vahendid, võttes arvesse riiklikke olusid.~~

↓ uus

↻ Nõukogu

1. Liikmesriigid tagavad asjakohase rahastamise, toetusmeetmed ja muud vahendid, millega on võimalik kõrvaldada turutõkked ja stimuleerida vajalikke investeeringuid energiatõhusaks renoveerimisse kooskõlas oma riikliku hoonete renoveerimiskavaga ja eesmärgiga muuta oma hoonefond 2050. aastaks heitevabaks.

2. Liikmesriigid võtavad asjakohased reguleerivad meetmed, et kõrvaldada hoonete renoveerimisega seotud mittemajanduslikud tõkked. Rohkem kui ühest osast koosnevate hoonete puhul võivad sellised meetmed hõlmata ühehäälsuse nõude kaotamist mitme omanikuga hoonete puhul või võimalust, et mitme omanikuga hooned hakkavad saama otsest rahalist toetust.

3. Liikmesriigid kasutavad parimal võimalikul viisil kulutõhusalt ära riiklikku rahastamist, mis on kättesaadav liidu tasandil, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahasut, kliimameetmete sotsiaalfondi, ühtekuuluvuspoliitika fonde, InvestEU vahendeid, direktiivi 2003/87/EÜ [HKSi direktiiv (muudetud)] kohasest heitkogustega kauplemisest saadud enampakkumistulu ja muid avaliku sektori rahastamisallikaid.

4. Liikmesriigid edendavad investeringute kaasamise eesmärgil [...] selliseid rahastamisvõimalusi ja finantsvahendeid [...] nagu energiatõhususe laenuid ja hüpoteegid hoonete renoveerimiseks, energiatõhususe lepingud, maksusoodustused, maksu- ja arvepõhised kavad, tagatisfondid, põhjaliku renoveerimise toetamiseks ette nähtud fondid, märkimisväärse energiasäästu miinimumtasemega renoveerimiseesmärgi saavutamiseks ette nähtud fondid ning hüpoteegiportfelli standardid. Nad suunavad investeringuid energiatõhusate üldkasutatavate hoonete ehitamise kooskõlas Eurostati juhendiga energiatõhususlepingute kajastamise kohta valitsemissektori arvepidamises.

5. Liikmesriigid hõlbustavad projektide koondamist, et võimaldada investorite juurdepääsu ja pakkuda potentsiaalsetele klientidele pakettlahendusi.

Liikmesriigid võtavad vastu meetmed, millega ergutada [...] finantseerimisasutusi pakkuma hoonete renoveerimiseks energiatõhususega seotud laenukohti laialdaselt, [...] mittediskrimineerival viisil ning selliselt, et need [...] oleksid tarbijatele nii nähtavad [...] kui ka kättesaadavad. Liikmesriigid tagavad, et pangad ja muud finantseerimisasutused ning investorid saavad teavet võimaluste kohta osaleda hoonete energiatõhususe parandamise rahastamises.

6. Liikmesriigid tagavad tehnilise abi vahendite loomise, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide kaudu, mis on suunatud kõigile hoonete renoveerimisega seotud osalejatele, sealhulgas koduomanikele ning haldus-, finants- ja majandustegevuses osalejatele, samuti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

7. Liikmesriigid võtavad kasutusele meetmed ja rahastamise hariduse ning koolitustegevuse edendamiseks, et tagada piisav arv töötajaid, kellel on ehitussektori vajadustele vastavad asjakohased oskused.

84. Kui see on asjakohane, abistab komisjon taotluse alusel liikmesriike riiklike või piirkondlike rahalise toetuse programmide koostamisel, et suurendada hoonete, eriti olemasolevate hoonete energiatõhusust, toetades parimate tavade vahetust riiklike või piirkondlike vastutavate asutuste või organite vahel.

~~Komisjon kogub ja levitab vähemalt avaliku sektori asutustele parimaid tavasid energiatõhususe nimel renoveerimise edukate avaliku ja erasektori rahastamiskavade kohta ning teavet väikesemahuliste energiatõhususe nimel tehtavate renoveerimisprojektide koondamise kavade kohta. Komisjon teeb kindlaks tarbija seisukohast parimad tavad renoveerimist soodustavate finantsstiimulite kohta, võttes arvesse kulutõhususe erinevusi liikmesriikide vahel, ning levitab neid tavasid.~~

5. ~~Selleks et parandada käesoleva direktiivi rakendamise rahastamist, võttes nõuetekohaselt arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, esitab komisjon eelistatavalt 2011. aastaks analüüsi, mis käsitleb eelkõige:~~

- a) ~~hoonete, eelkõige elamute energiatõhususe suurendamiseks kasutatud struktuurifondide ja raamprogrammide tõhusust ja asjakohasust, ning esitab tegelikult kasutatud summa;~~
- b) ~~Euroopa Investeeringuspanga ja muude avalike finantsasutuste vahendite kasutamise tõhusust;~~
- e) ~~liidu ja riiklike vahendite ning energiatõhususe investeeringute stimuleerimise vahendina kasutatavate muude toetusviiside koordineerimist ja nimetatud vahendite asjakohasust liidu eesmärkide saavutamisel.~~

~~Kõnealusele analüüsile tuginedes ja kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga võib komisjon, kui ta peab seda asjakohaseks, esitada seejärel Euroopa Parlamendile ja nõukogule liidu õigusakti ettepaneku.~~

96. Liikmesriigid seovad renoveerimise teel hoonete energiatõhususe suurendamiseks ette nähtud finantsmeetmed kavandatud või saavutatud energiasäästuga, nagu on kindlaks määratud ühes või mitmes järgmistest kriteeriumidest:

- a) renoveerimiseks kasutatud seadmete või materjali energiatõhusus. Sellisel juhul peavad renoveerimiseks kasutatud seadmed või materjal olema paigaldatud paigaldaja poolt, kellel on asjakohane sertifitseerimis- või kvalifikatsioonitase ⇒, ning vastama ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuetele ⇐;
- b) hoonete energiasäästu arvutamisel kasutatavad standardväärtused;
- c) sellise renoveerimisega saavutatud parendused, võrreldes omavahel enne ja pärast renoveerimist antud energiamärgiseid;
- d) energiaauditi tulemused;
- e) mõne muu asjakohase läbipaistva ja proportsionaalse meetodi tulemused, mis näitavad energiatõhususe suurenemist.

↓ uus

↻ Nõukogu

10. Hiljemalt alates 1. jaanuarist [↻ \[...\]](#) [↻ 2025](#) ei anna liikmesriigid enam rahalisi stiimuleid fossiilkütustel töötavate kuumaveekatelde paigaldamiseks, välja arvatud need, mis on välja valitud investeerimiseks enne [↻ \[...\]](#) [↻ 2025.](#) aastat kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058³⁹ (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi) artikli 7 lõike 1 punkti h alapunkti i kolmanda taandega ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115⁴⁰ (milles käsitletakse ÜPP strateegiakavasid) artikliga 73.

11. Liikmesriigid stimuleerivad põhjalikku renoveerimist [↻](#), etapiviisilist põhjalikku renoveerimist [↻](#) [↻ \[...\]](#) ja ulatuslikke programme, mis hõlmavad suurt hulka hooneid ja mille tulemuseks on primaarenergia [↻ \[...\]](#) [↻ kasutamise](#) üldine vähenemine vähemalt 30 % võrra, pakkudes neile suuremat finants-, eelarve-, haldus- ja tehnilist tuge.

[↻ \[...\]](#)

12. Rahalised stiimulid on eelkõige suunatud vähekaitstud leibkondadele, energiaostuvõimetutele inimestele ja sotsiaaleluruumides elavatele inimestele kooskõlas direktiivi (EL).../... artikliga 22. [energiatõhususe direktiiv (uuesti sõnastatud)].

13. Pakkudes hoonete või hoone osade omanikele rahalisi stiimuleid renditud hoonete või hoone osade renoveerimiseks, [↻ \[...\]](#) [↻ seavad](#) liikmesriigid [↻ eesmärgi](#), et rahalised stiimulid toovad kasu nii omanikele kui ka üürnikele, eelkõige pakkudes üüritoetust või kehtestades üüritoetuse ülempiirid.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.6.2021, lk 60).

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 1).

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 6

~~6a. Energiamärgiste andmebaasid võimaldavad koguda andmeid asjaomaste hoonete arvutusliku või mõõdetud energiatarbimise kohta, hõlmates vähemalt neid üldkasutatavaid hooned, millele artikli 12 kohaselt on antud artiklis 13 osutatud energiamärgis.~~

~~6b. Vähemalt anonüümitud koondandmed, mis vastavad liidu ja riiklikele andmekaitseõuetele, tehakse nõudmisel kättesaadavaks statistilise analüüsi ja teadusuuringute eesmärgil, ning hoone omanikule.~~

↓ 2010/31/EL

⇒ uus

~~7. Käesoleva direktiivi sätted et takista liikmesriikidel kehtestamast uusheitiste, rekonstrueerimise või chitusedetailide puhul selliseid stiimuleid, mis lähevad kulutõhusast tasemest kaugemale.~~

Artikkel ~~16~~

Energiamärgised

1. Liikmesriigid sätestavad meetmed, mis on vajalikud hoonete energiamärgise väljastamise süsteemi loomiseks.

Energiamärgisele kantakse hoone energiatarbimise arv $\Rightarrow$, väljendatuna primaarenergia kasutust väljendava arvulise näitaja abil ühikutes kWh/(m² aastas), $\Leftarrow$ ja sellised kontrollväärtused nagu energiatarbimise miinimumnõuded $\Rightarrow$, energiatarbimise miinimumstandardid ning liginullenergia- ja heitevabade hoonetega seotud nõuded, $\Leftarrow$ et hoone või hoone osa omanikud või üürnikud saaksid selle energiatarbimise võrrelda ja hinnata. ~~Energiamärgis võib sisaldada lisateavet, nagu aastane energiatarbimine hoones, mis ei ole elamu, ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal kogu energiatarbimises.~~

↓ uus

☞ Nõukogu

2. ☞ [...] ☞ Hiljemalt pärast ☞ 31. detsembrist ☞ [...] ☞ 2026 ☞ [...] ☞ väljastatud energiamärgised peavad ☞ vastama V lisas esitatud näidisvormile. ☞ [...] ☞ Nendes ☞ täpsustatakse hoone energiatõhususe klass suletud skaalal, kasutades vaid tähti A–G. ☞ Lisaks määratlevad liikmesriigid ☞ [...] ☞ A-energiatõhususe klassi, millega ☞ tähistatakse artikli 2 punktis 2 määratletud heitevabu hooneid, ja tähega G ☞ [...] ☞ tähistatakse ☞ neid riikliku hoonefondi hooneid, mille energiatõhususe näitajad olid skaala kehtestamise ajal kõige madalamad. Liikmesriigid ☞ [...] ☞ , kes on oma energiatõhususe klasse muutnud ☞ [...] ☞ 1. jaanuari 2019 ☞ [...] ☞ või pärast seda ning enne käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva, võivad lükata käesoleva lõike kohase kohustuse täitmise edasi kuni 31. detsembrini 2029 ning ajakohastada oma energiatõhususe klasse artikli 9 lõike 2 kolmanda lõigu kohaldamiseks. Liikmesriigid võivad määratleda energiatõhususe klassi A+ nii, et see vastab hoonetele, mis lisaks sellele, et nad on heitevabad hooned, annavad energiavõrku kohapealse taastuvenergia näol ka positiivse aastase netopanuse, mis on arvatud kogu primaarenergia (v.a ümbritseva keskkonna soojus) alusel. ☞

Liikmesriigid tagavad, et tema territooriumil kasutatavatel energiamärgistel on ühtne visuaalne identiteet.

3. Liikmesriigid tagavad, et energiamärgis oleks kvaliteetne, usaldusväärne ja taskukohane. Nad tagavad, et energiamärgise annab ☞ artikli 17 lõike 1 kohaselt ☞ välja sõltumatu ekspert, ☞ tuginedes ☞ [...] ☞ kohapealsele kontrollkäi ☞ gule ☞ [...] ☞, ☞ mille asjakohasel juhul võib läbi viia virtuaalselt. ☞

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

↻ Nõukogu

~~42.~~ Energiamärgisele kantakse soovitud hoone või hoone osade ~~kulutõhusa või kulutasuva~~ energiatõhususe kulutõhusaks parandamiseks ⇒ ja kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks ⇐, välja arvatud siis, ⇒ kui ↻ [...] ⇐ ↻ asjaomase ⇐ hoone või hoone osa ↻ energiatõhusus ⇐ juba vastab ↻ [...] ⇐ ↻ vähemalt energiatõhususe klassile A⁰ ⇐ ⇐ nõuetel selliseks parandamiseks puudub mõistlik võimalus kehtivate energiatõhususe nõuetega võrreldes.

Energiamärgisele kantavad soovitud hõlmavad järgmist:

- hoone välispiirete või tehnosüsteemi ~~(de)~~ ☒ või -süsteemide ☒ olulise rekonstrueerimisega seoses võetud meetmed; ja
- meetmed, mis hõlmavad üksikuid ehitusdetalle ning on sõltumatud välispiirete või tehnosüsteemi ~~(de)~~ ☒ või -süsteemide ☒ olulisest rekonstrueerimisest.

↻ 4a. Kui liikmesriigid otsustavad integreerida renoveerimispassi vastavalt artikli 10 lõikele 2, asendab renoveerimispassi artikli 16 lõike 4 kohaseid soovitusi. ⇐

~~53.~~ Energiamärgisele kantavad soovitud peavad olema asjaomase hoone puhul tehniliselt teostatavad ⇒ ja andma hinnangu energiasäästu ning asjaomase hoone kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise kohta. Soovitused ⇐ ning võivad sisaldada hinnangut ~~andma hinnangu~~ nende tasuvusaja või tasuvuse kohta majandusliku olelusringi vältel.

↓ uus

6. Soovitused hõlmavad hinnangut selle kohta, kas kütte- või kliimaseadet saab kohandada nii, et see töötaks madalamatel temperatuuridel (kasutades näiteks veepõhiste küttesüsteemide jaoks ette nähtud madalatemperatuurilisi kiirgureid), sealhulgas väljundsoojusvõimsuse projekteerimiskooste ja temperatuuri/vooluhulgaga seotud nõuete kohta.

↓ 2010/31/EL

⇒ uus

⇒ Nõukogu

74. Energiamärgisele märgitakse, kust saab omanik või üürnik lisateavet energiämärgisele kantud soovituste, sealhulgas nende kulutasuvuse kohta. Kulutasuvuse hinnangu puhul võetakse aluseks hulk standardtingimusi, nt hinnanguline energiasääst ja hinnangulised energiahinnad ning esialgne kuluprognos. Lisaks sellele peab märgis sisaldama teavet soovituste rakendamiseks astutavate sammude kohta. Omanikule või üürnikule võib anda ka muud teavet asjakohastele teemade kohta, nagu energiaaudit, rahalised või muud stiimulid ja rahastamisvõimalused ⇒ või nõuandeid hoone kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamise kohta ⇐.

~~5. Kui siseriiklikust õigusest ei tulene teisiti, julgustavad liikmesriigid riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusi võtma arvesse nende juhtivat rolli, mida nad etendavad hoonete energiatõhususe valdkonnas, muu hulgas rakendades nende omandis olevatele hoonetele väljastatud energiämärgises esitatud soovitusi selle kehtivusaaja jooksul.~~

86. Hoone osade energiamärgise väljastamine võib põhineda:

- a) hoonele tervikuna antud energiamärgisel; või
- b) teise samasse hoonesse kuuluva sama tüüpi, samade energiaomadustega hoone osa hindamisel.

97. Ühepereelamute energiamärgise väljastamine võib põhineda teise, sarnase projekti ja suurusega ning sarnase tegeliku energiatõhususega tüüphoone hindamisel, kui kõnealuse sarnasuse tagab energiamärgist väljastav ekspert.

~~108.~~ Energiamärgis kehtib kuni kümme [...] kümme aastat. Selliste hoonete puhul, mille lõike 2 kohane energiatõhususe klass on A, B või C, kehtib energiamärgis kuni kümme aastat. ~~9.~~ Konsulteerides asjaomaste sektoritega, võtab komisjon 2011. aastaks vastu vabatahtliku Euroopa Liidu ühise mittecluruumide energiatõhususe sertifitseerimise kava. Kõnealune meede võetakse vastu vastavalt artikli 26 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele. Liikmesriike julgustatakse kava tunnustama või kasutama või mõnda selle osa kasutama, kohandades seda riiklikele oludele.

↓ uus

11. Liikmesriigid teevad kättesaadavaks energiamärgise ajakohastamise lihtsustatud korra, mille puhul uuendatakse ainult üksikuid elemente (üksikud või eraldiseisvad meetmed).

Liikmesriigid teevad energiamärgise ajakohastamise lihtsustatud korra kättesaadavaks siis, kui on rakendatud renoveerimispassis kindlaks määratud meetmed.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

Artikkel ~~174~~

Energiamärgiste väljastamine

- Liikmesriigid tagavad, et ⇒ digitaalne ⇐ energiamärgis väljastatakse:
  - ehitavatele, ⇒ oluliselt rekonstrueeritud, ⇐ müüdavatele või uuele üürnikule üüritavatele hoonetele või hoone osadele ⇒ ning sellistele hoonetele või hoone osadele, mille puhul uuendatakse üürilepingut ⇐; ~~ja~~
  - ~~üle 500 m² kasuliku põrandapinnaga~~ ⇒ olemasolevatele ⇐ hoonetele ⇒ mida omavad või ⇐ milles asuvad ☒ avalik-õiguslikud ☒ riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused ning mida inimesed sageli külastavad. 9. juulil 2015 vähendatakse 500 m² suurune künnis 250 ruutmeeetriks.

⇒ Liikmesriigid tagavad, et taotluse korral väljastatakse see paberandjal. ⇐ Energiamärgise väljastamise nõuet ei kohaldata, kui asjaomasele hoonele või hoone osale direktiivi ☒ 2010/31/EL ☒ ~~2002/91/EÜ~~ või käesoleva direktiivi kohaselt väljastatud märgis on olemas ja kehtib.

2. Liikmesriigid nõuavad, et hoone või hoone osa ehitamisel, müümisel, ~~või~~ üürile andmisel või ⇒ üürilepingu uuendamise korral ⇐ näidatakse energiamärgist ~~või selle koopiat~~ tulevasele ostjale või ~~uuele~~ üürnikule ja et energiamärgis antakse ostjale või ~~uuele~~ üürnikule üle.

3. Hoone müümisel või üürile andmisel enne selle valmimist ⇒ või olulist rekonstrueerimist ⇐ võivad liikmesriigid nõuda, et müüja esitaks hinnangu hoone tulevase energiatõhususe kohta, erandina lõigetest 1 ja 2; sellisel juhul väljastatakse energiamärgis hiljemalt hoone valmimisel ⇒ või renoveerimistööde lõpetamisel asjaomase hoone teostusjärgset olekut kajastav ⇐ energiamärgis.

4. Liikmesriigid nõuavad, et kui hooned, millel on energiamärgis, hoone osasid hoonetes, millel on energiamärgis, ning hoone osasid, millel on energiamärgis, ⇒ hoonel või hoone osal, mida ⇐ pakutakse müügiks või üüriks, ⇒ peab olema energiamärgis ⇐ , ☒ ja et ☒ lisatakse kas hoone või hoone osa energiamärgisele kantud energiatõhususarv ⇒ ja energiatõhususklass ⇐ lisatakse ⇒ internetis või mujal, sealhulgas kinnisvaraportaalide veebisaitidel ⇐ kommertsmeedias avaldatud kuulutustesse.

↓ uus

⇒ Liikmesriigid teevad valimipõhiseid või muid kontrole, et tagada nende nõuete täitmine. ⇐

↓ 2010/31/EL

⇒ Nõukogu

5. Käesoleva artikli sätteid rakendatakse vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele ühisomandi või ühise kinnisvara sätetele.

6. ⇒ 5a. Liikmesriigid võivad artikli ⇒ [...] ⇐⇐ 5 ⇐ lõikes ⇒ [...] ⇐⇐ 3 ⇐ osutatud hooneliigid käesoleva artikli lõigete 1, 2, 4 ja 5 kohaldamisest välja arvata. Liikmesriigid võivad artikli 4 lõikes 2 osutatud hoonete liigid käesoleva artikli lõigete 1, 2, 4 ja 5 kohaldamisest välja arvata.

6. Energiämärgiste võimaliku mõju üle kohtumenetluses otsustatakse vajaduse korral vastavalt siseriiklikule õigusele.

↓ uus

7. Liikmesriigid tagavad, et kõik väljastatud energiamärgised laaditakse üles artiklis 19 osutatud hoonete energiatõhususe andmebaasi. Üles tuleb laadida kogu energiamärgis, sealhulgas kõik hoone energiatõhususe arvutamiseks vajalikud andmed.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

↻ Nõukogu

Artikkel ~~1813~~

Energiamärgise paigutamine

1. Liikmesriigid võtavad meetmed tagamaks, et hoones, ~~milles on rohkem kui 500 m² kasuliku põrandapinda~~, millele on artikli ~~1712~~ lõike 1 kohaselt väljastatud energiamärgis ning milles asuvad ~~[...]~~ ~~avaliku sektori~~ asutused, mida inimesed sageli külastavad, paigutatakse energiamärgis silmatorkavasse ja avalikkusele selgelt nähtavasse ~~kohtakohale~~. ~~9. juulil 2015 vähendatakse 500 m² suurune künnis 250 ruutmeetrile.~~

2. Liikmesriigid nõuavad, et kui inimesed külastavad tihti üle 500 m² kasuliku põrandapinnaga hoonet, millele on artikli ~~1712~~ lõike 1 kohaselt väljastatud energiamärgis, paigutatakse energiamärgis silmatorkavasse ja avalikkusele selgelt nähtavale kohale.

3. ~~Käesoleva artikli~~ ~~Lõigete 1 ja 2~~ sätteid ei kohusta energiamärgisesse kantud soovitusi välja panema.

↓ uus

↻ Nõukogu

Artikkel 19

Hoonete energiatõhususe andmebaasid

1. Iga liikmesriik loob hoonete energiatõhususe riikliku andmebaasi, mis võimaldab koguda andmeid hoonete energiatõhususe ja riigi hoonefondi üldise energiatõhususe kohta. ↻ Sellised andmebaasid võivad koosneda omavahel ühendatud andmebaasidest. ↻

Andmebaas võimaldab koguda andmeid sinna kantud hoonete energiamärgiste, ülevaatuste, renoveerimispassi, nutivalmiduse näitaja ning arvutatud või mõõdetud energiatarbimise kohta.

2. Andmebaas on vastavalt liidu ja riiklikele andmekaitse-eeskirjadele üldsusele kättesaadav. Liikmesriigid tagavad hoone omanikele, üürnikele ja haldajatele ning finantseerimisasutustele, kui tegemist on nende investeerimisportfelli kuuluvate hoonetega, juurdepääsu kõikidele asjaomase hoone energiamärgisega seotud andmetele. Üüriks või müügiks pakutavate hoonete puhul tagavad liikmesriigid potentsiaalsetele üürnikele või ostjatele juurdepääsu kõikidele asjaomase hoone energiamärgisega seotud andmetele.

3. Liikmesriigid teevad üldsusele kättesaadavaks teabe energiamärgist omavate hoonete osakaalu kohta riigi hoonefondis ning koond- või anonüümitud andmed asjaomaste hoonete energiatõhususe kohta. Avalikustatud teavet ajakohastatakse vähemalt kaks korda aastas. Liikmesriigid teevad koond- või anonüümitud andmed taotluse korral kättesaadavaks avaliku sektori ja teadusasutustele, näiteks riiklikele statistikaametitele.

4. Liikmesriigid tagavad, et riiklikus andmebaasis sisalduv teave edastatakse vähemalt kord aastas hoonefondi vaatluskeskusele.

5. Komisjon võtab 30. juuniks 2024 vastu asjakohase rakendusakti, mis sisaldab ühtset näidisvormi teabe edastamiseks hoonefondi vaatluskeskusele.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

6. Teabe sidususe ja järjepidevuse huvides tagavad liikmesriigid, et hoonete energiatõhususe riiklik andmebaas on koostalitlusvõimeline ja integreeritud muude hoonetega seotud teavet sisaldavate haldusandmebaasidega, nagu riiklik hoonekataster või kinnistusraamat ja hoonete digitaalsed logiraamatud.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7
(kohandatud)
⇒ uus
⇒ Nõukogu

Artikkel ~~2014~~

~~Küttesüsteemide ülevaatus~~ ☒ Ülevaatus ☒

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada hoones ~~ruumide kütmiseks või kombineeritud kütmiseks ja ventileerimiseks ette nähtud~~ üle 70 kW efektiivse nimivõimsusega küttesüsteemide, nagu soojusgeneraatori, kontrollisüsteemi ja tsirkulatsioonipumba (pumpade) ~~juurdepääsetavate osade~~ juurdepääsetavate osade ⇒ kütte- ja ventilatsioonisüsteemide ning kliimaseadmete ⇐ korrapärane ülevaatus. ⇒ Süsteemi või seadme efektiivne nimivõimsus põhineb ⇒ [...] ⇐ ⇒ soojus- ⇐ ja ⇒ [...] ⇐ ⇒ jahutus ⇐ generaatorite nimivõimsuste summal. ⇐

↓ uus

↻ Nõukogu

2. Liikmesriigid [...] võivad kehtestada elu- ja mitteeeluhoonete süsteemide ning seadmete kontrollimiseks eraldi ülevaatuskorra.

3. Liikmesriigid võivad kehtestada erinevad ülevaatusagedused sõltuvalt süsteemi või seadme tüübist ja efektiivsusest, võttes arvesse asjaomase süsteemi või seadme ülevaatusse seotud kulusid ja ülevaatusel tulenevat prognoositavat energiakulude säästu. Süsteemid ja seadmed vaadatakse üle vähemalt iga viie aasta järel. Üle 290 kW efektiivsusega generaatoritel põhinevate süsteemide ja seadmete ülevaatus peab toimuma vähemalt iga [...] kolme aasta järel.

4. Ülevaatus hõlmab generaatori(te), ringluspumpade, ventilaatorite ja juhtimissüsteemi hindamist. Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada ülevaatuskorda kõikide I lisas nimetatud täiendavate hoonesüsteemide suhtes.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7

(kohandatud)

⇒ uus

Selline ülevaatus hõlmab hoone kütte- ja jahutusseadmete vajadusest lähtuvat soojusgeneraatori või generaatorite ja selle/nende põhikomponentide tõhususe ja võimsuse hindamist ning võtab vajaduse korral arvesse süsteemi või seadme kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemi võimekust oma tõhusust tüüpilistes või keskmistes kasutustingimustes optimeerida. Vajaduse korral hinnatakse ülevaatus käigus, kas asjaomast süsteemi või seadet on võimalik kasutada mõnes muus ja tõhusamas temperatuuriseadistuses, tagades samas selle süsteemi või seadme ohutu toimimise.

↓ uus

↻ Nõukogu

Selline ülevaatuste kava hõlmab ↻, kui see on asjakohane, ☹ hoone vajadusest lähtuvat ventilatsioonisüsteemi võimsuse hindamist ning võtab arvesse ventilatsioonisüsteemi võimekust oma tõhusust tüüpilistes või keskmistes kasutustingimustes optimeerida.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7

(kohandatud)

⇒ uus

Kui küttesüsteemi või seadet ~~kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemi~~ ei ole muudetud või hoone kütte vajadused ei ole pärast käesoleva ☒ artikli ☒ lõike kohast ülevaatus muutunud, võivad liikmesriigid otsustada, et ~~soojusgeneraatori~~ ⇒ põhikomponendi ⇐ ~~võimsuse hindamist~~ ⇒ või selle toimimise hindamist eri temperatuuride puhul ⇐ ei pea kordama.

52. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hoone tehnosüsteemid, mis on sõnaselgelt hõlmatud kokkulepitud energiatõhususe kriteeriumiga või lepinguliste tingimustega, milles on täpsustatud energiatõhususe parandamise kokkulepitud tase, näiteks energiatõhususe lepingutega või hoone tehnosüsteemid, mida käitab kommunaal- või võrguettevõtja ning mille suhtes kohaldatakse seetõttu tõhususe jälgimise meetmeid süsteemi poolel, kui sellise lahenduse üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohaste meetmete võtmisest tuleneva mõjuga.

~~63.~~ Alternatiivina lõikele 1 ja §Tingimusel, et üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohase mõjuga, võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu soojusgeneraatorite asendamise, küttesüsteemide või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta, et hinnata kõnealuste süsteemide tõhusust ja sobivat suurust.

Enne käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud alternatiivsete meetmete kohaldamist esitab iga liikmesriik komisjonile aruande, milles tõendatakse kõnealuste meetmete ning lõikes 1 osutatud meetmete samaväärsust.

↓ 2018/1999 artikli 53 lõige 5

~~Selline aruanne esitatakse komisjonile osana määruse (EL) 2018/1999 artiklis 3 osutatud liikmesriikide lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest.~~

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7

⇒ uus

⇒ Nõukogu

~~74.~~ Liikmesriigid kehtestavad nõuded tagamaks, et mitte-eluhooned, mille küttesüsteemi või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemi efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW, oleksid hiljemalt ⇒ 31. detsembriks 2024 ⇐ aastaks 2025 varustatud automatiseerimis- ja juhtimissüsteemiga, kui see on tehniliselt ning majanduslikult teostatav. ⇒ Efektiivse nimivõimsuse künnist alandatakse 31. detsembriks 2029 70 kW-ni. ⇐

Hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteem suudab:

- a) energiatarbimist pidevalt jälgida, registreerida ja analüüsida ning võimaldab seda kohandada;
- b) hoone energiatõhusust võrdlevalt analüüsida, tuvastada hoone tehnosüsteemide tõhususe vähenemist ja teavitada hoone eest vastutavat isikut või hoone tehnosüsteemide haldajat energiatõhususe suurendamise võimalustest; ning
- c) võimaldada andmevahetust süsteemiga ühendatud hoone tehnosüsteemide ja muude hoones asuvate seadmetega ning koostalitlust omandiõigusega kaitstud eri liiki tehnilisi lahendusi ja eri seadmeid hõlmavate ning eri tootjatelt pärit hoone tehnosüsteemidega.

~~85.~~ Liikmesriigid ⇒ kehtestavad ⇐ ~~võivad kehtestada~~ nõuded tagamaks, et ⇒ alates 1. jaanuarist 2025 on uued ⇐ ~~on~~ eluhooned ⇒ ja oluliselt rekonstrueeritavad eluhooned ⇐ varustatud:

- a) pideva elektroonilise jälgimise lahendusega, mis mõõdab süsteemide tõhusust ja teavitab hoone omanikke või haldajaid, kui see on oluliselt vähenenud ja kui mõni süsteem vajab hooldust; ning
- b) tõhusa juhtimislahendusega, mis tagab energia optimaalse tootmise, jaotamise, salvestamise ja kasutamise.

☞ Liikmesriigid võivad käesolevas lõikes sätestatud nõuetest vabastada oluliselt rekonstrueeritavad ühepereelamud, kui paigalduskulud on saadavast kasust suuremad. ☹

~~96.~~ Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hooned, mis on vastavuses lõikega ~~74~~ või ~~85~~.

↓ uus

10. Liikmesriigid kehtestavad ülevaatuskorra või alternatiivsed meetmed, sealhulgas digitaalsed vahendid, tõendamaks, et üleantud ehitus- ja renoveerimistööd vastavad kavandatud energiatõhususe tasemele ja ehituseeskirjades sätestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.
11. Liikmesriigid lisavad ülevaatuskorra ja selle tulemuste kokkuvõtliku analüüsi artiklis 3 osutatud hoone renoveerimiskavale. Liikmesriigid, kes on otsustanud kasutada käesoleva artikli lõikes 6 osutatud alternatiivseid meetmeid, lisavad kokkuvõtva analüüsi ja alternatiivsete meetmete rakendamisel saadud tulemused.
-

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7

~~Artikkel 15~~

~~**Kliimaseadmete ülevaatus**~~

~~Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada üle 70 kW efektiivse nimivõimsusega kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide juurdepääsetavate osade korrapärane ülevaatus. Selline ülevaatus hõlmab hoone jahutusvajadusest lähtuvat kliimaseadme tõhususe ja võimsuse hindamist ning võtab vajaduse korral arvesse kliimaseadme või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemi võimekust oma tõhusust tüüpilistes või keskmistes kasutustingimustes optimeerida.~~

~~Kui kliimaseadet või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemi ei ole muudetud ja hoone jahutusvajadus ei ole pärast käesoleva lõike kohast ülevaatus muutunud, võivad liikmesriigid otsustada, et kliimaseadme võimsuse hindamist ei pea kordama.~~

~~Liikmesriigid, kes säilitavad artikli 1 lõike 3 kohaselt karmimad nõuded, vabastatakse kohustusest komisjoni nendest teavitada.~~

~~2. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hoone tehnosüsteemid, mis on sõnaselgelt hõlmatud kokkulepitud energiatõhususe kriteeriumiga või lepinguliste tingimustega, milles on täpsustatud energiatõhususe parandamise kokkulepitud tase, näiteks energiatõhususe lepingutega või hoone tehnosüsteemid, mida kasutab kommunaal- või võrguettevõtja ning mille suhtes kohaldatakse seetõttu tõhususe jälgimise meetmeid süsteemi poolel, kui sellise lahenduse üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohaste meetmete võtmisest tuleneva mõjuga.~~

~~3. Alternatiivina lõikele 1 ja tingimusel, et üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohase mõjuga, võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide asendamise, kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta, et hinnata kõnealuste süsteemide tõhusust ja sobivat suurust.~~

~~Enne käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud alternatiivsete meetmete kohaldamist esitab iga liikmesriik komisjonile aruande, milles tõendatakse kõnealuste meetmete ning lõikes 1 osutatud meetmete samaväärsust.~~

↓ 2018/1999 artikli 53 lõige 6

~~Selline aruanne esitatakse komisjonile osana määruse (EL) 2018/1999 artikli 3 osutatud liikmesriikide lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest.~~

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7

~~4. Liikmesriigid kehtestavad nõuded tagamaks, et mitte-eluhooned, mille kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW, oleksid aastaks 2025 varustatud automatsiseerimis- ja juhtimissüsteemiga, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav.~~

~~Hoone automatsiseerimis- ja juhtimissüsteem suudab~~

- ~~a) energiatarbimist pidevalt jälgida, registreerida ja analüüsida ning võimaldab seda kohandada;~~
- ~~b) hoone energiatõhusust võrdlevalt analüüsida, tuvastada hoone tehnosüsteemide tõhususe vähenemist ja teavitada hoone eest vastutavat isikut või hoone tehnosüsteemide haldajat energiatõhususe suurendamise võimalustest; ning~~
- ~~e) võimaldada andmevahetust süsteemiga ühendatud hoone tehnosüsteemide ja muude hoones asuvate seadmetega ning koostalitlust omandiõigusega kaitstud eri liiki tehnilisi lahendusi ja eri seadmeid hõlmavate ning eri tootjatekt pärit hoone tehnosüsteemidega.~~

~~5. Liikmesriigid võivad kehtestada nõuded tagamaks, et eluhooned on varustatud~~

- ~~a) pideva elektroonilise jälgimise lahendusega, mis mõõdab süsteemide tõhusust ja teavitab hoone omanikke või haldajaid, kui see on oluliselt vähenenud ja kui mõni süsteem vajab hooldust; ning~~
- ~~b) tõhusa juhtimislahendusega, mis tagab energia optimaalse tootmise, jaotamise, salvestamise ja kasutamise.~~

~~6. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hooned, mis on vastavuses lõikega 4 või~~

~~5.~~

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

Artikkel ~~21~~¹⁶

Kütte-~~ja~~ ja ventilatsioonisüsteemide ning ~~ja~~ kliimaseadmete ülevaatuse aruanded

1. Pärast kütte-~~süsteemi~~ ja ventilatsioonisüsteemi või kliimaseadme ülevaatust antakse välja ülevaatuse aruanne. Ülevaatuse aruanne sisaldab vastavalt artiklile ~~2014~~¹⁵ läbiviidud ülevaatuse tulemusi ning soovitusi üle vaadatud süsteemi energiatõhususe kulutasuvaks parandamiseks.

Nimetatud soovitusel võivad tugineda kontrollitava süsteemi energiatõhususe võrdlusele parima võimaliku teostatava süsteemi energiatõhususega ja sellise sarnast tüüpi süsteemi energiatõhususega, mille kõik osad vastavad kehtivate õigusaktidega kehtestatud energiatõhususele.

2. Ülevaatuse aruanne antakse üle hoone omanikule või üürnikule.

↓ uus

3. Ülevaatuse aruanne laaditakse üles artikli 19 kohasesse riiklikku hoonete energiatõhususe andmebaasi.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

Artikkel ~~22~~⁴⁷

Sõltumatud eksperdid

1. Liikmesriigid tagavad, et hoonete energiamärgise väljastavad, ⇒ renoveerimispassi ja nutivalmiduse hinnangu koostavad ⇐ ning kütte ⇒ - ja ventilatsiooni ⇐ süsteemide- ⇒ [...] ⇐ ning ⇐ kliimaseadmete ülevaatuse viivad läbi sõltumatud erialase ettevalmistusega ja/või ⇒sertifitseeritud ⇐ akrediteeritud eksperdid, kes tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjana või töötavad avaliku sektoriavalik-õiguslikus asutuses või eraõiguslikus ettevõtjas.

Eksperdid~~Eksperdid akrediteerimisel~~ ⇒ sertifitseeritakse vastavalt direktiivi (EL).../... [energiatõhususe direktiiv (uuesti sõnastatud)] artiklile 26, ⇐ võttes ~~võetakse~~ arvesse nende pädevust.

2. Liikmesriigid avalikustavad teabe koolituste ja akrediteerimise ⇒ sertifitseerimise ⇐ kohta. Liikmesriigid tagavad kas erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud ⇒ sertifitseeritud ⇐ ekspertide korrapäraselt ajakohastatud nimekirjade või selliste ekspertide teenuseid pakkuvate akrediteeritud ⇒ sertifitseeritud ⇐ ettevõtete korrapäraselt ajakohastatud nimekirjade avalikustamise.

↓ uus

↻ Nõukogu

Artikkel 23

Ehitusspetsialistide sertifitseerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et [...] kooskõlas [energiatõhususe direktiivi (uuesti sõnastatud)] artikli 26 integreeritud renoveerimistööd tegevatel ehitusspetsialistidel on omandanud asjakohased teadmised.
2. Kui see on asjakohane ja teostatav, tagavad liikmesriigid, et integreeritud renoveerimistööde pakkujatel on võimalik kasutada sertifitseerimist või muid samaväärseid kvalifitseerimissüsteeme, kui see ei ole hõlmatud direktiivi (EL) 2018/2001 [taastuvenergia direktiiv (muudetud)] artikli 18 lõikega 3 või direktiivi (EL).../... [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiiv] artikliga 26.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

↻ Nõukogu

Artikkel ~~24~~8

Sõltumatu kontrollisüsteem

1. Liikmesriigid tagavad, et ~~kooskõlas II lisaga~~ energiamärgiste jaoks kehtestatakse ⇒ vastavalt VI lisale ⇐ sõltumatud kontrollisüsteemid energiamärgiste jaoks ⇒ ja et sõltumatud kontrollisüsteemid kehtestatakse ka renoveerimispasside, nutivalmiduse näitajate ⇐ ning kütte ⇐ ja ventilatsiooni ⇐ süsteemide- ⇐ ning ⇐ [...] ⇐ kliimaseadmete ülevaatuse aruannete jaoks. Liikmesriigid võivad kehtestada eraldi süsteeme energiamärgiste ⇒ , renoveerimispasside ja nutivalmiduse näitajate ⇐ kontrollimiseks ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuse aruannete kontrollimiseks.

2. Liikmesriigid võivad delegeerida sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise ülesanded ametiasutustele.

Kui liikmesriigid otsustavad delegeerimise kasuks, tagavad nad sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise kooskõlas VII lisaga.

3. Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 osutatud energiamärgised $\Rightarrow$, renoveerimispassid, nutivalmiduse näitajad $\Leftarrow$ ja ülevaatused tehakse nõudmisel kättesaadavaks pädevatele asutustele või organitele.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 8
(kohandatud)
 $\Rightarrow$ uus
🔄 Nõukogu

Artikkel ~~2519~~

Läbivaatamine

Komisjon, keda abista $\Rightarrow$ vad $\Leftarrow$ [...] $\Leftarrow$ artiklis ~~3026~~ alusel loodud $\boxtimes$ osutatud $\boxtimes$ komitee $\Rightarrow$ eksperdid $\Leftarrow$, vaatab käesoleva direktiivi läbi hiljemalt $\Rightarrow$ 2027. aasta lõpuks $\Leftarrow$ ~~1. jaanuariks 2026~~, võttes seejuures arvesse direktiivi kohaldamise käigus saadud kogemusi ja tehtud edusamme, ning teeb vajaduse korral ettepanekuid.

Läbivaatamise osana ⇒ hindab komisjon, kas 2050. aastaks täielikult dekarboniseeritud ja heitevaba hoonefondi saavutamiseks piisab sellest, et kohaldatakse käesolevat direktiivi ja muid õigusakte, milles käsitletakse energiatõhusust ja hoonete kasvuhoonegaaside heite vähendamist, eelkõige CO₂ hinnastamise kaudu, või tuleks kogu hoonefondi suhtes võtta liidu tasandil kasutusele täiendavad siduvad meetmed, eelkõige kohustuslikud energiatõhususe miinimumstandardid. ⇐

⊗ Lisaks ⊗ ~~Läbivaatamise osana~~ analüüsib komisjon, kuidas liikmesriigid saaksid kohaldada liidu ehitus- ja energiatõhususe poliitikas piirkondlikku ja naabruskondlikku integreeritud käsitust, tagades kõikide hoonete vastavuse energiatõhususe miinimumnõuetele, näiteks üldiste renoveerimiskavadega, mida kohaldatakse üksikhoone asemel ruumilises kontekstis mitme hoone suhtes. ~~Komisjon hindab eelkõige seda, kas artikli 11 kohaseid energiamärgiseid on vaja täiendavalt parandada.~~

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 9
(kohandatud)

~~Artikkel 19-a~~

~~Teostatavusuuring~~

~~Komisjon korraldab enne 2020. aastat teostatavusuuringu, täpsustades võimalusi ja ajakava eraldiseisvate ventilatsioonisüsteemide ülevaatus-koostamiseks ja hoonete vabatahtliku energiamärgiseid täiendava renoveerimispassi kasutuselevõtuks, et esitada konkreetse hoone pikaajaline järkjärgulise renoveerimise kava, mis on koostatud kvaliteedikriteeriumide alusel ja pärast energiaauditi tegemist ning milles on esitatud asjakohased meetmed ja renoveerimistööd, mis võiksid energiatõhusust parandada.~~

↓ 2010/31/EL

⇒ uus

Artikkel ~~2620~~

Teavitamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et teavitada hoonete või hoone osade omanikke ja üürnikke ⇒ ning kõiki asjaomaseid turuosalisi ⇐ erinevatest meetoditest ja tavadest, mis aitavad suurendada energiatõhusust. ⇒ Eelkõige võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid, et anda vähekaitstud leibkondadele kohandatud teavet. ⇐

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 10

2. Eelkõige annavad liikmesriigid hoonete omanikele ja üürnikele teavet energiamärgiste, sealhulgas nende otstarbe ja eesmärkide kohta, kulutasuvate meetmete kohta ning vajaduse korral ka hoone energiatõhususe suurendamise rahastamisvahendite kohta ja fossiilkütustel töötavate kuumaveekatelde säästlikumate alternatiividega asendamise kohta. Liikmesriigid esitavad teabe ligipääsetavate ja läbipaistvate nõustamisvahendite kaudu, nagu renoveerimisalane nõustamine ja ühtsed kontaktpunktid tarbijate jaoks.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

Liikmesriikide taotlusel abistab komisjon liikmesriike lõike 1 ja käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamiseks vajalike teabekampaaniate korraldamisel, mis võib toimuda liidu programmide raames.

3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi rakendamise eest vastutavaid isikuid juhendatakse ja koolitatakse. Juhendamisel ja koolitamisel tuleb pöörata tähelepanu energiatõhususe parandamise olulisusele ning see peab võimaldama võtta arvesse energiatõhususe parandamise, ⇒ kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise, ⇐ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tarbimise ning kaugkütte ja -jahutuse tarbimise optimaalset kombineerimist tööstus- ja elamupiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja rekonstrueerimisel. ⇒ Selliste juhendamiste ja koolituste käigus võidakse käsitleda ka struktuurseid täiustusi, kliimamuutustega kohanemist, tuleohutust, tugeva seismilise aktiivsusega seotud riske, ohtlike ainete, sealhulgas asbesti kõrvaldamist, õhusaasteainete (sealhulgas tahkete peenosakeste) heidet ja puuetega inimeste juurdepääsuvõimalusi. ⇐

4. Komisjoni kutsutakse üles pidevalt parandama oma teabeteenuseid, eriti hoonete energiatõhususe Euroopa portaalina mõeldud veebisaiti, mis on suunatud kodanikele, erialatöötajatele ja asutustele, et abistada liikmesriike, kes teevad jõupingutusi, et parandada teavitustööd ja asjaosaliste teadlikkust. Nimetatud veebisaidil avaldatud teave võib sisaldada linke asjakohastele Euroopa Liidu, riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele õigusaktidele, linke EUROPA veebisaitidele, kus on avaldatud riiklikud energiatõhususe tegevuskavad, linke olemasolevatele rahastamisvahenditele ning parimate tavade näidetele riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Seoses Euroopa Regionaalarengu Fondiga ⇒ , Ühtekuuluvusfondi ja Õiglase Ülemineku Fondiga ⇐ jätkab komisjon oma teabeteenuseid ja tugevdab neid veelgi, et lihtsustada olemasolevate vahendite kasutamist, andes huvitatud sidusrühmadele, sealhulgas riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele asutustele, abi ja teavet rahastamisvõimaluste kohta, võttes arvesse õigusraamistiku viimaseid muudatusi.

Artikkel ~~2721~~

Konsulterimine

Selleks et hõlbustada käesoleva direktiivi tõhusat rakendamist, konsulteerivad liikmesriigid vajaduse korral ja kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas piirkondlike ja kohalike asutustega. Nimetatud konsulteerimine on eriti oluline artiklite ~~9 ja 2620~~ kohaldamiseks.

Artikkel ~~2822~~

I lisa kohandamine tehnika arenguga

Komisjon ~~kohandab I lisa punkte 3 ja 4 tehnika arenguga~~ võtab delegeeritud õigusaktide abil vastavalt artiklitele ~~2923, 24 ja 25~~ vastu delegeeritud õigusakte , milles käsitletakse I lisa punktide 4 ja 5 kohandamist tehnika arenguga .

Artikkel ~~2923~~

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklites ~~65~~, ⇒ 7, 10, ⇐ ~~118~~ ~~138~~ ja ~~2822~~ osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile ⇒ ~~piiramata ajaks~~ ⇐ ~~viieks aastaks~~ ⇒ viieks aastaks ⇐ alates ⇒ [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast] ⇐ ~~9. juulist 2018~~. ~~Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.~~ ⇒ Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist. ⇐
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites ~~65~~, ⇒ 7, 10, ⇐ ~~1348~~ ja ~~2822~~ osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artiklite ~~65~~, ~~⇒ 7, 10, ⇐118 138~~ ~~või~~ ~~2822~~ alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 13

Artikkel ~~3026~~

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel ~~31~~²⁷

Karistused

Liikmesriigid sätestavad eeskirjad, mis käsitlevad karistusi käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste eeskirjade rakendamine. Sätestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid ~~edastavad kõnealused säted komisjonile hiljemalt 9. jaanuariks 2013 ja teavitavad teatavad~~ ☒ komisjoni ☒ viivitamata nende edasistest kõikidest ☒ direktiivi 2010/31/EL artikli 27 kohaselt teatatud sätetega seotud muudatustest ☒ .

Artikkel ~~32~~²⁸

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid ~~võtavad vastu ja avaldavad~~ ☒ kehtestavad ☒ artiklite ~~2–18,~~ ⇒ 1–3, 5–26, 29 ja 32 ⇐ ning ~~20 ja 27~~ ⇒ I–III ja V–IX lisa järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [...] ⇐ ~~9. juuliks 2012.~~ ☒ Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti ja vastavustabeli viivitamata komisjonile. ☒

~~Nad kohaldavad artiklitega 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 ja 27 seotud norme hiljemalt alates 9. jaanuarist 2013. Nad kohaldavad artiklitega 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 ja 16 seotud norme hoonete suhtes, milles asuvad riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused, hiljemalt alates 9. jaanuarist 2013 ja muude hoonete suhtes hiljemalt alates 9. juulist 2013. Nad võivad lükata edasi artikli 12 lõigete 1 ja 2 kohaldamise üksikute välja üüritud hoone osade suhtes kuni 31. detsembrini 2015. Sellega ei tohi aga kaasneda väljaantud märgiste väiksem arv kui arv, mis oleks saavutatud direktiivi 2002/91/EÜ kohaldamisel asjaomases liikmesriigis. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või meetmetenende ametlikul avaldamisel nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiivile 2002/91/EÜ käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.~~

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel ~~3329~~

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2010/31/EL ~~2002/91/EÜ~~, mida on muudetud ~~VIIIIV~~ lisa A osas loetletud õigusaktidega ~~nimetatud määrusega~~, tunnistatakse kehtetuks alates [...] ~~1. veebruarist 2012~~, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud ~~VIIIIV~~ lisa B osas nimetatud ~~direktiivi~~ direktiivide siseriikliku õigusesse ülevõtmise tähtaegade ja nende kohaldamise kuupäevadega ~~tähtpäevadega~~.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile ~~2002/91/EÜ~~ käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse vastavalt ~~IXV~~ lisa esitatud vastavustabelile.

Artikkel ~~3430~~

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikleid 4, 27, 28, 30, 31 ja 33–35 ning IV lisa kohaldatakse alates [üks päev pärast artikli 32 esimese lõigus sätestatud kuupäeva].

~~Artikkel 3531~~

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

↓ 2010/31/EL

LISA

HOONETE ENERGIATÕHUSUSE ARVUTAMISE ÜHINE ÜLDRAAMISTIK

(osutatud artiklis 43)

↓ 2018/844 artikkel 1.14 ja lisa punkti 1
alapunkt a (kohandatud)

⇒ uus

1. Hoone energiatõhusus määratakse kindlaks arvutusliku või ~~tegeliku~~ mõõdetud energiakasutuse alusel ning see kajastab ruumide kütmise ja jahutamise, tarbevee soojendamise, ventileerimise, sisseehitatud valgustuse ja hoone muude tehnosüsteemidega seotud tüüpilist energiatarbimist. ⇒ Liikmesriigid tagavad, et tüüpiline energiakasutus kajastab iga asjaomase hooneliigi puhul tegelikke kasutustingimusi ja kasutaja tüüpilist käitumist. Võimaluse korral peavad tüüpiline energiakasutus ja kasutaja tüüpiline käitumine põhinema kättesaadaval riiklikul statistikal, ehituseeskirjadel ja mõõdetud andmetel. ⇐

↓ uus

↻ Nõukogu

Kui hoonete energiatõhususe arvutamise aluseks on mõõdetud energiakasutus, peab arvutusmetoodika võimaldama kindlaks teha elanike käitumise ja kohaliku kliima mõju, mis ei tohi arvutuse tulemust mõjutada. Hoonete energiatõhususe arvutamiseks kasutatavad mõõdetud energiakasutuse andmed peavad sisaldama näitu, mis on mõõdetud vähemalt igakuiselt, ja peavad eristama energiakandjaid.

Liikmesriigid võivad kasutada mõõdetud energiakasutust tavapärestes töötingimustes, et kontrollida arvutatud energiakasutuse õigsust ning võimaldada arvutatud ja tegeliku energiatõhususe võrdlemist. Kontrollimiseks ja võrdlemiseks kasutatav mõõdetud energiatarbimine võib põhineda igakuistel näitudel.

↓ 2018/844 artikkel 1.14 ja lisa punkti 1 alapunkt a (kohandatud)

⇒ uus

↻ Nõukogu

Hoone energiatõhusust mõõdetakse ~~primaarenergia kasutust väljendava~~ arvulise näitaja abil ⇒ , mis väljendab primaarenergia kasutust ↻ [...] ↻ kasuliku põrandapindala ühiku kohta aastas ⇐, ühikutes kWh/(m² aastas) ~~energiatõhususe sertifitseerimise~~ energiamärgise väljaandmise ja energiatõhususe miinimumnõuetele vastavuse kontrollimise eesmärgil. Hoone energiatõhususe kindlakstegemiseks kasutatavad meetodid peavad olema läbipaistvad ja uuendustele avatud.

Liikmesriigid kirjeldavad oma riigisisest arvutusmeetodit lähtuvalt ~~volituse M/480 alusel Euroopa Standardikomitees (CEN) välja töötatud üldiste~~ ☒ hoonete energiatõhusust käsitlevate peamiste ☒ Euroopa standardite, nimelt ☒ EN ☒ ISO 52000-1, ☒ EN ISO ☒ 52003-1, ☒ EN ISO ☒ 52010-1, ☒ EN ISO ☒ 52016-1, ja ☒ EN ISO ☒ 52018-1, ⇒ EN 16798-1 ja EN 17423 või neid asendavate dokumentide ⇐ ⇒ A lisast ⇐ ~~riiklikest lisadest~~. Käesolev säte ei tähenda kõnealuste standardite õiguslikku kodifitseerimist.

↓ uus

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui hooneid varustatakse kaugkütte- või -jahutussüsteemidega, tunnustatakse sellisest energia tarnimisest saadavat kasu ja võetakse seda arvutusmetoodikas arvesse individuaalselt sertifitseeritud või tunnustatud primaarenergiateguritega.

↓ 2018/844 artikkel 1.14 ja lisa punkti 1 alapunkt b

⇒ uus

⇒ Nõukogu

2. Arvutatakse ruumide kütmise ja jahutamise, tarbevee soojendamise, ventileerimise, valgustuse ja hoone muude tehnosüsteemidega seotud energiavajadus ⇒ ja energiakasutus ⇐, ⇒ kasutades ⇒ *kuupikkuseid*, ⇐ tunniajaseid või väiksemaid ajaarvestuse vahemikke, et võtta arvesse muutuvaid tingimusi, mis oluliselt mõjutavad süsteemi toimimist ja tõhusust ning sisetingimusi ning ⇐ et optimeerida liikmesriikide poolt riigi või piirkondlikul tasandil kindlaks määratud tervise, siseõhu kvaliteedi ja mugavuse taset.

↓ uus

Kui määruse 2009/125/EÜ alusel vastu võetud energiamõjuga tooteid käsitlevad tootespetsiifilised eeskirjad sisaldavad konkreetseid tootekirjelduse nõudeid käesoleva direktiivi kohase energiatõhususe arvutamiseks, ei tohi riiklike arvutusmeetodite jaoks olla vaja lisateavet.

↓ 2018/844 artikkel 1.14 ja lisa punkti 1
alapunkt b (kohandatud)

⇒ uus

⇒ Nõukogu

Primaarenergia vajaduse arvutamisel lähtutakse iga energiakandja primaarenergia- või kaaluteguritest ⇒ (eristades taastumatu, taastuva ja summaarse primaarenergia tegureid) ⇒ või kaaluteguritest ⇒, mis ⇒ on tunnustatud riigi ametiasutuste poolt. Need primaarenergiategurid ⇒ võivad põhineda riiklikul, piirkondlikul või kohalikul ⇒ tabel. Primaarenergiategurid võivad põhineda ⇒ aasta, ning võimaluse korral ka hooaja, või kuu ⇒ päeva või tunni põhistel andmetel ⇒ kaalutud keskmisel või konkreetse piirkonna ⇒ süsteemide ⇒ süsteemi kohta kättesaadavaks tehtud täpsematel andmetel.

Primaarenergia- või kaalutegurid määravad kindlaks liikmesriigid. ⇒ Tehtud valikud ja andmeallikad esitatakse vastavalt standardile EN 17423 või seda asendavale dokumendile. Liikmesriigid võivad valida direktiivi (EL).../... [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiiv] kohaselt kindlaks määratud ELi keskmise primaarenergiateguri elektrienergia jaoks, selle asemel et kasutada primaarenergia tegurit, mis kajastab riigi elektrienergia allikate jaotust. ⇒

~~Energiatõhususe arvutamisel neid tegureid kohaldades tagavad liikmesriigid, et püütakse saavutada hoone välispiirde optimaalne energiatõhusus.~~

~~Primaarenergiategurite arvutamisel hoone energiatõhususe arvutamise eesmärgil võivad liikmesriigid võtta arvesse taastuvatest allikatest pärit energiat, mis on tarnitud energiakandja kaudu, ja taastuvatest allikatest pärit energiat, mis on toodetud ja mida kasutatakse kohapeal, kui seda tehakse mittediskrimineerival viisil.~~

↓ 2018/844 artikkel 1.14 ja lisa punkti 1
alapunkt c

⇒ uus

32a. Hoone energiatõhususe märkimiseks võivad liikmesriigid kindlaks määrata täiendavad arvulised näitajad energia kogukasutuse, taastumatu ja taastuva primaarenergia kasutuse kohta, samuti ⇒ kasutamisest tulenevate ⇐ kasvuhuonegaaside heitkoguste kohta väljendatuna CO₂-ekvivalentkilogrammides m² kohta aastas).

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

43. Metoodika kehtestamisel võetakse arvesse vähemalt järgmisi aspekte:

- a) hoone, kaasa arvatud selle sisevaheseinte järgmised tegelikud soojuslikud omadused:
  - i) soojusmahtuvus;
  - ii) isolatsioon;
  - iii) passiivküte;
  - iv) jahutuselemendid; ~~nimg~~
  - v) külmasillad;
- b) kütteseadmed ja kuumaveevarustus, sealhulgas nende isolatsiooniomadused;
- c) kliimaseadmed;
- d) loomulik ja mehaaniline ventilatsioon, mis võib hõlmata ka õhupidavust;
- e) sisseehitatud valgustusseadmed (peamiselt mitteelamusektoris);
- f) hoone konstruktsioon, asukoht ja paigutus, sealhulgas väliskliima;
- g) passiivsed päikeseenergiasüsteemid ja päiksekaitse;

- h) sisekliima tingimused, sealhulgas kavandatud sisekliima;
  - i) sisekoormus.
-

↓ 2018/844 artikkel 1.14 ja lisa punkti 1
alapunkt d

54. Võetakse arvesse järgmiste tegurite positiivset mõju:

↓ 2010/31/EL

- a) kohalik päikesevalguse hulk, aktiivsed päikeseenergiasüsteemid ning muud kütte- ja elektrisüsteemid, mis põhinevad taastuvatest energiaallikatest toodetud energial;
- b) koostootmisel saadud elekter;
- c) kaug- või lokaalküte või -jahutus;
- d) loomulik valgus.

65. Selle arvutuse tarvis tuleks hooned liigitada asjakohaselt järgmistesse liikidesse:

- a) eri tüüpi ühepereelamud;
- b) korterelamud;
- c) kontorihooned;
- d) haridusasutuste hooned;
- e) haiglad;
- f) hotellid ja restoranid;
- g) spordirajatised;
- h) hulgi- ja jaekaubanduse hooned;
- i) energiat tarbivad muud tüüpi hooned.

↓ uus
 ↻ Nõukogu

II LISA

RIIKLIKU HOONETE RENOVEERIMISE KAVA NÄIDISVORM

(millele on osutatud artiklis 3)

Hoonete energiatõhususe direktiivi artikkel 3	Kohustuslikud näitajad	Vabatahtlikud näitajad [...]	Märkused
a) Riigi hoonefondi ülevaade	Hoonete arv ja üldpõrandapind (m ²): <ul style="list-style-type: none"> – hooneliikide kaupa (sh üldkasutatavad hooned ja sotsiaalkorterid) – energiatõhususe klassi kohta – liginullenergiahooned – halvimate tõhususnäitajatega (sealhulgas selle määratlus) 	Hoonete arv ja üldpõrandapind (m ²): <ul style="list-style-type: none"> – hoone vanuse kohta – hoone suuruse kohta – kliimavõtme kohta – lammutamine (arv ja üldpõrandapind) 	
	Energiamärgiste arv: <ul style="list-style-type: none"> – hooneliikide kaupa (sh üldkasutatavad hooned) – energiatõhususe klassi kohta 	Energiamärgiste arv: <ul style="list-style-type: none"> - ehitusperioodi kohta 	

	<p>Iga-aastased renoveerimismäärad: hoonete arv ja üldpõrandapind (m²):</p> <ul style="list-style-type: none"> – hooneliigi kohta – liginullenergiahoone tasemele – renoveerimise põhjalikkuse kohta (renoveerimismäära kaalutud keskmine) – ☞ [...] ☞ üldkasutatavad hooned 		
	<p>Aastane primaar- ja lõppenergia tarbimine (tuhandetes naftaekvivalenttonnides):</p> <ul style="list-style-type: none"> – hooneliigi kohta – lõppkasutuse kohta <p>☞ [...] ☞</p> <p>☞ <u>Keskmine primaarenergiakasutus eluhoonete puhul kWh/(m².y):</u></p> <p>☞</p> <p>Taastuvenergia osakaal ehitussektoris (toodetud MW):</p> <ul style="list-style-type: none"> – erinevaks kasutuseks <p>☞ [...] ☞</p> <p>☞ <u>Energiasääst (tuhandetes naftaekvivalenttonnides, Ktoe):</u> ☞</p> <ul style="list-style-type: none"> – ☞ eluhooned ☞ – ☞ mitteeluhooned ☞ ☞ avaliku sektori asutused ☞ 	<p>Energiakulude vähenemine (eurodes) leibkonna kohta (keskmine)</p> <p>Hoone primaarenergia ☞ [...] ☞ ☞ kasutus ☞, mis vastab ELi kliimataksonoomia delegeeritud õigusakti kohaselt kõrgeima energiatõhususega 15 %-le (olulise panuse piirmäär) ja 30 %-le („ei kahjusta oluliselt“ piirmäär) riigi hoonetest.</p> <p>Küttesüsteemi osakaal ehitussektoris katla/küttesüsteemi liigi kohta ☞</p> <p>Taastuvenergia osakaal ehitussektoris (toodetud</p>	<p>☞ <u>Energiasäästu näitaja puhul saab kasutada hinnangut</u></p> <p>Seoses näitajaga Taastuvenergia osakaal ehitussektoris" võib viidata järgmistele näitajatele:</p> <ul style="list-style-type: none"> – iga paigaldatud taastuvenergiatehnoloogia koguvõimsus (MW), sh päikesepaneelide (katustel, väljaspool võrku) abil ja biomassist saadud energia – iga taastuvenergiatehnoloogia tegelik kogupanus (elektrienergia kogutoodang) toodetud elektrienergia (GWh), sh päikesepaneelide (katustel, väljaspool võrku) abil ja biomassist saadud energia – taastuvenergia kasutamine hoonetes – hoonetes taastuvenergiast elektri- ja soojusenergia

		<p>MW):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kohapeal - väljaspool tegevuskohta <p>☺</p>	<p>tootmine (ktoe) ☺ -</p>
	<p>Aastane kasvuhoonegaaside heitkogus (CO₂ ekvivalentkilogrammides ruutmeetri kohta aastas):</p> <p>☺ [...] ☺</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aastane kasvuhoonegaaside heitkogus (CO₂ ekvivalentkilogrammides ruutmeetri kohta aastas): <p>— ☺ [...] ☺</p>	<p>☺ Näitajad hooneliikide kaupa (sh üldkasutatavad hooned) ☺</p>	
	<p>Turutõkked ja turutõrked (kirjeldus):</p> <ul style="list-style-type: none"> — huvide lahknemine — ehitus- ja energiasektori võimekus 	<p>Turutõkked ja turutõrked (kirjeldus):</p> <ul style="list-style-type: none"> — halduslikud — finantsalased — tehnilised — teadlikkusealased — muud 	

	<p>➔ [...] Ⓞ Ehitus-, energiatõhususe ja taastuvenergia sektori võimekus ➔ e hindamine Ⓞ ➔ [...] Ⓞ</p>	<p>Arv:</p> <ul style="list-style-type: none"> — energiateenuseid osutavad ettevõtted — ehitusettevõtted — arhitektid ja insenerid — oskustöölised — ühtsed kontaktpunktid — ehitus- ja renoveerimissektori VKEd <p>Ehitustööjõu prognoosid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pensionile jäävad arhitektid/insenerid / kvalifitseeritud töötajad - turule sisenevad arhitektid/insenerid / kvalifitseeritud töötajad - noori sektoris - naisi sektoris <p>Ehitusmaterjalide hinnamuutuste ülevaade ja prognoos ning riikide turusuundumused</p>	
--	--	---	--

	<p>Energiaostuvõimetus (määratlus):</p> <ul style="list-style-type: none"> – energiaostuvõimetest mõjutatud inimeste protsent – energiakulude osakaal leibkonna kasutatavas tulus – selliste inimeste arv, kes elavad ebapiisavates elutingimustes (nt lekkiv katus) või ebapiisava soojusmugavuse tingimustes 		
	<p>Primaarenergiategurid:</p> <ul style="list-style-type: none"> – energiakandja kohta – taastumatu primaarenergia tegur – taastuva primaarenergia tegur – summaarne primaarenergiategur – 		
	<p>Liginullenergiahoone määratlus uutele ja olemasolevatele hoonetele</p>	<p>ülevaade õigus- ja haldusraamistikust</p>	
	<p>Kulutõhusad miinimumnõuded uutele ja olemasolevatele hoonetele</p>		

b) Tegevuskava aastateks 2030, 2040 ja 2050	Iga-aastaste renoveerimismäärade eesmärgid: hoonete arv ja üldpõrandapind (m ²): <ul style="list-style-type: none"> – hooneliigi kohta – halvimate tõhususnäitajatega hooned 	Renoveeritud hoonete osakaalu (%) eesmärk: <ul style="list-style-type: none"> – hooneliigi kohta renoveerimise põhjalikkuse kohta 	
	Aastase primaar- ja lõppenergia tarbimise sihttase (tuhandetes naftaekvivalenttonnides): <ul style="list-style-type: none"> – hooneliigi kohta – lõppkasutuse kohta Eeldatav energiasääst <ul style="list-style-type: none"> – hooneliigi kohta 	Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal ehitussektoris (toodetud MW)	
	Kasvuhoonegaaside heitkoguste sihttasemed (CO ₂ ekvivalentkilogrammides ruutmeetri kohta aastas): ☞ [...] ☞ Kasvuhoonegaaside heitkoguste eeldatava vähendamise sihttasemed (%): <ul style="list-style-type: none"> – ☞ [...] ☞ 	☞ Näitajad hooneliigi kaupa (sh üldkasutatavad hooned) ☞ ☞ [...] ☞ ;	☞ Jaotus direktiivi 2003/87/EÜ III peatükiga [statsioonarsed kaitised] ja IVa peatükiga [uus hoonete ja maanteetranspordi saastekvootidega kauplemine] hõlmatud heitkoguste ning muude hoonete heitkoguste vahel ☞
	Oodatav laiem kasu: ☞ [...] ☞ – energiaostuvõimetusest mõjutatud inimeste arvu vähenemine protsentides	– SKP kasv (osakaal ja arvväärus miljardites eurodes) <ul style="list-style-type: none"> – ☞ Uute töökohtade loomine ☞ 	

	<p>☞ [...] ☞</p>	<p>☞ Panus liikmesriigi siduvasse riiklikku kasvuhooonegaaside heitega seotud eesmärki vastavalt [jõupingutuste jagamise muudetud määrusele] ☞</p>	
	<p>☞ [...] ☞ ☞ Liikmesriigi panus ☞ liidu energiatõhususe eesmärkide saavutamisse kooskõlas direktiivi (EL).../.... [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiiv] ☞ artikliga 4, mis on seostatav liikmesriigi hoonefondi renoveerimisega ☞ (osakaal ja arvväärtus tuhandetes naftaekvivalenttonnides, primaar- ja lõpptarbimine):</p> <p>– ☞ [...] ☞ [...] ☞</p>	<p>– ☞ [...] ☞</p>	
	<p>☞ [...] ☞ ☞ Liikmesriigi panus ☞ liidu taastuvenergia eesmärkide saavutamisse vastavalt direktiivile (EL) 2018/2001 [muudetud taastuvenergia direktiiv], ☞ mis on seostatav liikmesriigi hoonefondi renoveerimisega ☞ (osakaal, toodetud MW):</p> <p>– ☞ [...] ☞</p>	<p>☞ Panus liidu taastuvenergia eesmärkide saavutamisse vastavalt direktiivile (EL) 2018/2001 [muudetud taastuvenergia direktiiv], (osakaal, toodetud MW): ☞</p> <p>– [☞ võrreldes taastuvatest energiaallikatest toodetud energia üldeesmärgiga] ☞</p>	

		<p>☞ Panus liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi ja 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamise määruse (EL) 2021/1119 kohaselt (☞ ☞ osakaal ja arvvärtus ☞ ☞ CO₂ ekvivalentkilogrammides ruutmeetri kohta aastas):</p> <p>– ☞ võrreldes üldise CO₂ heite vähendamise eesmärgiga ☞</p>	
<p>Ülevaade rakendatud ja kavandatud poliitikasuundadest ja meetmetest</p>	<p>Poliitikasuunad ja meetmed seoses järgmiste elementidega:</p> <p>a) eri hooneliikide ja kliimavõtmete jaoks asjakohaste kulutõhusate lahenduste kindlakstegemine renoveerimise puhul, võttes arvesse asjakohaseid võimalikke otsustavaid hetki hoone olelusringis;</p> <p>b) artikli 9 kohased riiklikud energiatõhususe miinimumstandardid ning muud poliitikasuunad ja meetmed, mis on suunatud riigi hoonefondi halvimate tõhususnäitajatega segmentidele;</p> <p>c) hoonete põhjaliku renoveerimise, sealhulgas etapiviisilise ☞ [...] ☞ ☞ [...] ☞ renoveerimise edendamine;</p> <p>d) vähekaitstud tarbijate mõjuvõimu</p>	<p>Poliitikasuunad ja meetmed seoses järgmiste elementidega:</p> <p>a) hoonete kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamine;</p> <p>b) energiateenuste turu edendamine;</p> <p>c) tuleohutuse suurendamine;</p> <p>d) katastroofiohule (sealhulgas intensiivse seismilise tegevusega seotud riskidele) vastupanuvõime suurendamine;</p> <p>e) ohtlike ainete, sealhulgas asbesti eemaldamine ning</p> <p>f) ligipääsetavuse tagamine puuetega inimeste jaoks;</p>	

<p>suurendamine ja kaitsmine ning energiaostuvõimetuse leevendamine, sealhulgas direktiivi (EL).../... [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiiv] artikli 22 kohased poliitikasuunad ja meetmed ning eluaseme taskukohasus;</p> <p>e) ühtsete kontaktpunktide või sarnaste mehhanismide loomine tehnilise, haldus- ja finantsnõustamise ja -abi pakkumiseks;</p> <p>f) kütte ja jahutuse CO₂ heite vähendamine, sealhulgas kaugkütte- ja -jahutusvõrkude kaudu, ning fossiilkütuste järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine kütte- ja jahutussektoris, eesmärgiga ➔ fossiilkütuseid kasutatavad katlad ➔ [...] ➔ hiljemalt 2040. aastaks täielikult kasutuselt kõrvaldada;</p> <p>g) taastuvate energiaallikate edendamine hoonetes kooskõlas direktiivi (EL) 2018/2001 [muudetud taastuvenergia direktiiv] artikli 15a lõikes 1 sätestatud soovitusliku eesmärgiga taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu kohta ehitussektoris;</p>	<p>➔_fa) ehitus- ja lammutusjäätmete vältimine ja kvaliteetne käitlemine kooskõlas direktiiviga 2008/98/EÜ, eelkõige seoses jäätmehierarhiaga ja ringmajanduse eesmärkidega;</p> <p>fb) piirkondlikud ja naabruskondlikud lähenemisviisid, sealhulgas taastuvenergiakogukondade ja kodanike energiakogukondade roll;</p> <p>fc) tegelemine oskuste nappusest ja sobivate inimressursside vähesusest tulenevate probleemidega ➔</p> <p>Kõigi poliitikasuundade ja meetmete puhul:</p> <ul style="list-style-type: none"> – haldusressursid ja -suutlikkus – hõlmatud piirkond/piirkonnad: <ul style="list-style-type: none"> – halvimate tõhususnäitajatega hooned – energiatõhususe miinimumstandardid – energiaostuvõimetus, sotsiaalelamud 	
--	--	--

<p>h) hoonete ehitamisel, renoveerimisel, käitamisel ja kasutuse lõpus kogu olelusringi jooksul tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine ning süsiniku sidumise kasutuselevõtt;</p> <p>☞ [...] ☞ j) piirkondlikud ja naabruskondlikud lähenemisviisid, sealhulgas taastuveni energiakogukondade ja kodanike energiakogukondade roll;</p> <p>k) avalik-õiguslikele asutustele kuuluvate hoonete energiatõhususe parandamine, sealhulgas [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiivi] artiklite 5, 6 ja 7 kohased poliitikasuunad ja meetmed;</p> <p>l) kestliku liikuvuse jaoks aruka tehnoloogia ja taristu edendamine hoonetes;</p> <p>m) turutõkete ja turutõrgete kõrvaldamine;</p> <p>n) ☞ [...] ☞ oskuste ja ☞ hariduse, ☞ [...] ☞ edendamine ehitussektoris ja energiatõhususe ning taastuenergia sektoris; ning</p> <p>o) teadlikkuse suurendamise kampaaniad ja muud nõustamisvahendid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – üldkasutatavad hooned – eluase (ühele või mitmele perekonnale) – mitteiluruumid – tööstussektor – taastuvad energiaallikad – fossiilkütuste järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine kütte- ja jahutussektoris – kogu olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused – ringmajandus ja jäätmed – ühtsed kontaktpunktid – renoveerimispassid; – arukad tehnoloogiad – kestlik liikuvus hoonetes – piirkondlikud ja naabruskondlikud lähenemisviisid – oskused, koolitus – teadlikkuse suurendamise kampaaniad ja nõustamisvahendid 	
--	--	--

	<p>Kõigi poliitikasuundade ja meetmete puhul:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poliitikasuuna või meetme nimetus – lühikirjeldus (täpne kohaldamisala, eesmärk ja tegutsemisviisid) – kvantifitseeritud eesmärk – poliitikasuuna või meetme liik (nt seadusandlik; majanduslik; eelarveline; koolitus- või teadlikkusalane) – kavandatud eelarve ja rahastamisallikad – poliitikasuuna rakendamise eest vastutavad üksused – eeldatav mõju – rakendamise seis – jõustumise kuupäev – rakendusperiood 		
d) Investeeringuvajaduste ülevaade, eelarveallikad ja haldusressursid	<ul style="list-style-type: none"> – kogu investeeringuvajadus 2030., 2040. ja 2050. aastaks (miljonites eurodes) – avaliku sektori investeeringud (miljonites eurodes) – erainvesteeringud (miljonites eurodes) – ➡ [...] tagatud eelarve 	Tagatud eelarve Eelarvevahendid	
➡ e) Artiklis 9ab osutatud uute ja renoveeritud heitevabade hoonete piirmäärad	<ul style="list-style-type: none"> – ➡ Kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste piirmäärad uutele heitevabadele hoonetele – Kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste piirmäärad renoveeritud heitevabadele hoonetele 		

<p>☞ f) <u>Energiatõhususe miinimustandardid mitteeluhoonetele</u> ☞</p> <p>g) <u>Energiatõhususe ☞ miinimustandardid eluhoonetele</u> ☞</p>	<p>– Iga-aastase primaarenergia kasutuse piirmäärad uutele heitevabadele hoonetele</p> <p>– Iga-aastase primaarenergia kasutuse piirmäärad renoveeritud heitevabadele hoonetele ☞</p> <p>- Maksimaalsed energiatõhususe piirmäärad kooskõl ☞ ☞ as artikli 9 lõikega 1</p> <p>Riiklik trajektoor koos 203 ☞ 3. ja 2040. aasta vahe-eesmärkidega keskmiseks primaarenergiakasutuseks kWh/(m²/y) kooskõlas artikli 9 lõikega 2 ☞</p>		
--	--	--	--

↓ uus

↻ Nõukogu

III LISA

NÕUDED ↻ [...] ◉ **ELUTSÜKLI GLOBAALSE SOOJENDAMISE POTENTSIAALI (GWP) ARVUTAMI**

↻ **SEKS** ◉ ↻ [...] ◉

(millele on osutatud ↻ [...] ◉ artiklis 7)

↻ [...] ◉

↻ [...] ◉ Uute hoonete elutsükli globaalse soojendamise potentsiaali (GWP) arvutamine vastavalt artikli 7 lõikele 2

Uute hoonete elutsükli globaalse soojendamise potentsiaali (GWP) arvutamiseks vastavalt artikli 7 lõikele 2 esitatakse ↻ kogu ◉ GWP numbrilise näitajana iga olusringi etapi kohta, väljendatuna CO₂ ekvivalentkilogrammides kasuliku põrandapinna ruutmeetri kohta, arvutatuna 50-aastase võrdlusuuringuperioodi ühe aasta keskmisena. Andmete valik, stsenaariumide määratlemine ja arvutused tehakse vastavalt standardile EN 15978 (EN 15978:2011. Ehitustööde kestlikkus. Hoonete keskkonnatoime hindamine. Arvutusmeetod). Arvessevõetavad ehitusdetailid ja tehnilised seadmed on kindlaks määratud ELi ühises raamistikus Level(s) näitaja 1.2 puhul. Kui on olemas riiklik arvutusvahend ↻ või -meetod ◉ või kui seda on vaja avalikustamiseks või ehituslubade saamiseks, võib seda vahendit ↻ või meetodit ◉ kasutada nõutava avalikustamise tagamiseks. Kasutada võib ka muid arvutusvahendeid ↻ või -meetodeid ◉ , kui need vastavad ELi ühises raamistikus sätestatud miinimumkriteeriumidele. Võimaluse korral kasutatakse konkreetsete ehitustoodete kohta käivaid andmeid, mis on arvutatud vastavalt [muudetud ehitustoodete määrusele].

IVIA LISA

HOONETE NUTIVALMIDUSE HINDAMISE ÜHINE ÜLDRAAMISTIK

1. Komisjon määratleb nutivalmiduse näitaja ja kehtestab meetodika selle arvutamiseks, et hinnata hoone või selle osa võimet kohandada oma toimimist vastavalt kasutaja ja võrgu vajadustele ning parandada oma energiatõhusust ja üldisi tõhususnäitajaid.

Nutivalmiduse näitaja hõlmab tõhustatud energiasäästu, võrdlusanalüüsi ja paindlikkust iseloomustavaid tegureid ning tõhustatud funktsionaalsust ja suutlikkust, mis tulenevad omavahel paremini ühendatud ja arukatest seadmetest.

Metoodikas võetakse arvesse selliseid tegureid nagu arukad arvestid, hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteemid, isereguleerivad seadmed toatemperatuuri reguleerimiseks, sisseehitatud kodumasinad, elektrisõidukite laadimispunktid, energia salvestamine ja üksikasjalikud funktsionaalsusnäitajad ning kõnealuste tegurite koostalitlusvõime, samuti siseruumide kliimatingimuste, energiatõhususe, tulemusnäitajate ja võimaldatud paindlikkuse paranemine.

2. Meetodika põhineb hoone ja selle tehnosüsteemidega seotud kolmel kesksel funktsionaalsusnäitajal:

- a) võime säilitada hoone energiatõhusus ja toimivus energia tarbimise kohandamise abil, näiteks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise abil;
- b) võime kohandada oma toimimisviisi vastavalt kasutaja vajadustele, pöörates nõuetekohast tähelepanu kasutajasõbralikkusele, siseruumide tervislike kliimatingimuste säilitamisele ja võimele anda aru energia tarbimisest ning

c) hoone elektrienergia kogunõudluse paindlikkus, sh selle võime võimaldada aktiivset ja passiivset ning otsest ja kaudset osalemist tarbimiskajas, seoses võrguga, näiteks paindlikkuse ja koormuse nihutamise võimekuse abil.

3. Veel võib metoodika võtta arvesse

d) süsteemide koostalitlusvõimet (arukad arvestid, hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteemid, sisseehitatud kodumasinad, isereguleerivad seadmed toatemperatuuri reguleerimiseks ning siseõhu kvaliteedi andurid ja ventilatsioon) ning

e) olemasolevate sidevõrkude soodsat mõju, eriti sellise kiiret ühendust toetava hoonesisese füüsilise taristu nagu vabatahtlike lairibavahelduse märgiste ning korterelamute juurdepääsupunktide olemasolu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/61/EL artiklile 8.¹

4. Metoodika ei avalda negatiivset mõju kehtivatele riiklikele energiatõhususe sertifitseerimiskavadele ning see põhineb riikliku tasandi seonduvatel algatustel, võttes kooskõlas asjakohaste andmekaitset ja eraelu puutumatus käsitlevate liidu õigusaktidega ning küberjulgeoleku parima võimaliku tehnoloogiaga arvesse kasutaja omandiõiguse, andmekaitse, eraelu puutumatus ja turvalisuse põhimõtteid.

5. Metoodikas kehtestatakse nutivalmiduse näitaja parameetri kõige sobivam kuju ning metoodika peab olema lihtne, läbipaistev ning tarbijatele, omanikele, investoritele ja tarbimiskaja turu osalistele kergesti mõistetav.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/61/EL kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamise meetmete kohta (ELT L 155, 23.5.2014, lk 1).

↓ uus

↻ Nõukogu

V LISA

ENERGIAMÄRGISE NÄIDISVORM

(millele on osutatud artiklis 16)

1. Energiamärgisel ↻ [...] ↻ on vähemalt järgmised elemendid:

- a) energiatõhususe klass;
- b) arvutatud aastane primaarenergiakasutus (kWh/(m² aasta));
- c) arvutatud aastane primaarenergia tarbimine (kWh või MWh);
- d) arvestuslik aastane lõppenergia kasutus (kWh/(m² aasta));
- e) arvutatud aastane lõppenergia tarbimine (kWh või MWh);
- f) taastuvenergia tootmine (kWh või MWh);
- g) taastuvenergia osakaal energiakasutuses (%);
- h) kasutamisest tulenev kasvuhoonegaaside heitkogus (CO₂ kg / (m² aasta));
- i) kasvuhoonegaaside heiteklass (vajaduse korral).

2. Lisaks võib energiamärgis sisaldada järgmisi näitajaid:

- a) energiatarbimine, tippkoormus, generaatori või süsteemi mõõtmed, peamine energiakandja ja põhielemendi liik iga kasutusviisi puhul: küte, jahutus, tarbevee soojendamine, ventilatsioon ja sisseehitatud valgustus;
- b) kohapeal toodetud taastuvenergia, peamine energiakandja ja taastuvenergiaallika liik;
- c) „jah/ei“ märges selle kohta, kas hoone puhul on tehtud globaalse soojendamise potentsiaali arvutus;
- d) olelusringi globaalse soojenemise potentsiaali arväärtus (kui see on olemas);
- e) teave süsiniku sidumise kohta, mis tuleneb süsiniku ajutisest säilitamisest hoonetes või nende katusel;

- ☞ [...] ☞ f) ☞ „jah/ei“ märges selle kohta, kas hoone jaoks on olemas renoveerimispass;
- ☞ [...] ☞ g) ☞ hoone välispiirete läbipaistmatute elementide keskmine U-väärtus;
- ☞ [...] ☞ h) ☞ hoone välispiirete läbipaistvate elementide keskmine U-väärtus;
- ☞ [...] ☞ i) ☞ kõige tavalisema läbipaistva elemendi liik (nt topeltklaasiga aken);
- ☞ [...] ☞ j) ☞ ülekuumenemise riski analüüsi tulemused (kui need on kättesaadavad);
- ☞ [...] ☞ k) ☞ siseõhu kvaliteedi taset jälgivate paiksete andurite olemasolu;
- ☞ [...] ☞ l) ☞ siseõhu kvaliteedile reageerivate paiksete kontrollsüsteemide olemasolu;

- ☞ [...] ☞ ☞ m) ☞ elektrisõidukite laadimispunktide arv ja liik;
- ☞ [...] ☞ ☞ n) ☞ energiasalvestussüsteemide olemasolu, liik ja mõõtmed;
- ☞ [...] ☞ ☞ o) ☞ võimalus kohandada küttesüsteemi nii, et see toimiks tõhusamatel temperatuuriseadetel;
- ☞ [...] ☞ ☞ p) ☞ võimalus kohandada kliimaseadet nii, et see toimiks tõhusamatel temperatuuriseadetel;
- ☞ [...] ☞ ☞ q) ☞ arvestiga mõõdetud energiatarbimine;
- ☞ [...] ☞ ☞ r) ☞ kasutamisest tulenev tahkete peenosakeste (PM2,5) heide.

Energiamärgis võib sisaldada järgmisi seoseid muude algatustega, kui need on asjaomasel liikmesriigis kohaldatavad:

- a) „jah/ei“ märges selle kohta, kas hoone puhul on tehtud nutivalmiduse hindamine;
- b) nutivalmiduse hindamise väärtus (kui see on olemas);
- c) „jah/ei“ märges selle kohta, kas hoone jaoks on olemas hoone digitaalne logiraamat.

Puuetega inimestel peab olema võrdne juurdepääs energiamärgistel olevale teabele.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

VII LISA

SÕLTUMATUD SÜSTEEMID ENERGIAMÄRGISTE JA ÜLEVÄATUSE ARUANNETE KONTROLLIMISEKS

↓ uus

1. Energiamärgise kvaliteedi määratlus

Liikmesriigid esitavad selge määratluse selle kohta, mida peetakse kehtivaks energiamärgiseks.

Kehtiva energiamärgise määratlusega tagatakse:

↓ 2010/31/EL

→₁ 2018/844 artikkel 1.14 ja lisa punkti
3 alapunkt a

⇒ uus

1. →₁ ~~Pädevad asutused või asutused, kellele pädevad asutused on delegeerinud vastutuse sõltumatu kontrollisüsteemi rakendamise eest, koostavad kõikide igal aastal antavate energiamärgiste seast juhusliku valimi ja kontrollivad neid märgiseid. Valim peab olema nõuetekohasust käsitlevate statistiliselt oluliste tulemuste saamiseks piisavalt suur.~~ ←

~~Kontrollimine tugineb allpool esitatud võimalustele või nendega samaväärsetele meetmetele:~~

- a) ~~hoone energiamärgise väljastamise aluseks olnud sisendandmete~~ ⇒ (sealhulgas kohapealsete kontrollide) ⇐ ja märgisele kantud tulemuste kehtivuse kontroll;

↓ uus

- b) arvutuste paikapidavus;
- c) ehitise energiatõhususe maksimumhälve, mida eelistatavalt väljendatakse primaarenergia kasutamise arvulise näitajaga (kWh/(m² aastas));
- d) minimaalne arv elemente, mis erinevad vaike- või standardväärtustest.

↓ 2010/31/EL

- ~~b) sisendandmete ja energiamärgisele kantud tulemuste, sh antud soovitude kontroll;~~
- ~~e) hoone energiamärgise väljastamise aluseks olnud sisendandmete täielik kontroll, märgisele kantud tulemuste, sh antud soovitude täielik kontroll ning võimaluse korral hoone kohapealne külastus, et kontrollida energiamärgisele kantud andmete ja asjaomase hoone vastavust.~~

~~2. Pädevad asutused või asutused, kellele pädev asutus on delegeerinud sõltumatu kontrollisüsteemi rakendamise, teevad juhusliku valiku vähemalt statistiliselt olulise protsendi aasta jooksul väljastatud ülevaatuse aruannete hulgast ja kontrollivad neid.~~

↓ uus

↻ Nõukogu

Liikmesriigid võivad lisada kehtiva energiamärgise määratlusse lisaelemente, näiteks konkreetsete sisendandmete väärtuste maksimumhälbeid.

2. Energiamärgiste kontrollisüsteemi kvaliteet

Liikmesriigid määratlevad selgelt kvaliteedieesmärgid ja statistilise usaldusväarsuse taseme, mille energiamärgiste raamistik peaks saavutama. Sõltumatu kontrollisüsteem peab tagama, et hindamise ajavahemikul, mille kestus ei ületa ühte aastat, on vähemalt 90 % kehtivatest väljastatud energiamärgistest statistilise usaldusväarsusega 95 %.

Kvaliteedi ja usaldusväarsuse taset mõõdetakse juhuvalimi põhjal ning nende puhul tuleb arvesse võtta kõiki kehtiva energiamärgise määratluses nimetatud elemente. Kui sõltumatu kontrollsüsteemi rakendamine on delegeeritud valitsusvälistele organitele, peavad liikmesriigid nõudma, et vähemalt 25 % juhuvalimi hindamistest kontrolliks üle kolmandad isikud.

Sisendandmete kehtivust kontrollitakse sõltumatu eksperdi esitatud teabe alusel. Selline teave võib sisaldada tootesertifikaate, spetsifikaate või ehitusplaanet, mis sisaldavad üksikasju energiamärgise eri elementide toimivuse kohta.

Sisendandmete kehtivust kontrollitakse kohapealsete kontrollidega , mida asjakohasel juhul võib läbi viia virtuaalselt, vähemalt 10 % nende energiamärgiste puhul, mis kuuluvad juhuvalimisse, mida kasutatakse süsteemi üldise kvaliteedi hindamiseks.

Liikmesriigid võivad üldise kvaliteeditaseme kindlaksmääramiseks kasutada lisaks minimaalsele juhuvalimile ka eri strateegiaid, mille eesmärk on välja selgitada ja kõrvaldada energiamärgiste kvaliteedivead ning parandada süsteemi üldist kvaliteeti? Sellist sihipärast analüüsi ei saa kasutada süsteemi üldise kvaliteedi mõõtmise alusena.

Liikmesriigid võtavad kasutusele ennetavad ja reageerivad meetmed, et tagada kogu energiamärgise raamistiku kvaliteet. Need meetmed võivad hõlmata sõltumatute ekspertide täiendkoolitust, sihipärase valimi kasutamist, kohustust energiamärgised uuesti taotleda, proportsionaalseid trahve ning ajutisi või alalisi tegutsemiskeelde ekspertidele.

Andmebaasi lisatava teabe puhul saab pädev asutus teha seire ja kontrolli eesmärgil kindlaks asjaomase teabe lisaja.

3. Energiamärgise kättesaadavus

Sõltumatu kontrollisüsteem kontrollib energiamärgiste kättesaadavust võimalikele ostjatele ja üürnikele, tagamaks, et nende ostu- või rendiotsuses on võimalik arvesse võtta hoone energiatõhusust.

Sõltumatu kontrollisüsteem kontrollib energiatõhususe näitaja ja energiaklassi nähtavust reklaamivahendites.

4. Hoone liigi arvessevõtmine

Sõltumatus kontrollisüsteemis võetakse arvesse erinevaid hooneliike, eelkõige neid, mis on kinnisvaraturul kõige levinumad, näiteks ühepereelamud, korterelamud, büroohooned või jaekaubanduspinnad.

5. Avalikustamine

Liikmesriigid avaldavad riiklikus energiamärgiste andmebaasis korrapäraselt vähemalt järgmise teabe kvaliteedikontrolli süsteemi kohta:

- a) kvaliteedi määratlemine energiamärgistes;
- b) energiamärgise süsteemi kvaliteedieesmärgid;
- c) kvaliteedi hindamise tulemused, sealhulgas hinnatud sertifikaatide arv ja suhteline suurus asjaomasel ajavahemikul välja antud sertifikaatide koguarvu suhtes (hooneliigi kohta);
- d) eriolukorra meetmed energiamärgiste üldise kvaliteedi parandamiseks.

↓ 2018/844 artikkel 1.14 ja lisa punkti 3
alapunkt b

~~3. Andmebaasi lisatava teabe puhul saab pädev asutus teha seire ja kontrolli eesmärgil kindlaks asjaomase teabe lisaja.~~

↓ 2010/31/EL

⇒ uus

↻ Nõukogu

VIIII LISA

VÖRDLEVA METOODIKA RAAMISTIK HOONETE JA EHITUSDETAILIDE ENERGIATÕHUSUSE NÕUETE KULUTÕHUSA TASEME KINDLAKSMÄÄRAMISEKS

Võrdleva meetodika raamistik peab võimaldama liikmesriikidel teha kindlaks hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe ⇒ ja heite ⇐ ning energiatõhususega ⇒ ja heitega ⇐ seotud meetmete majanduslikud aspektid ning siduda need kulutõhusa taseme kindlaksmääramisega.

Võrdleva meetodika raamistikule lisatakse suunised, kuidas raamistikku kohaldada energiatõhususe kulutõhusate tasemete arvutamisel.

Võrdleva meetodika raamistik võimaldab võtta arvesse tavasid, väliseid kliimatingimusi, ⇒ ja nende tulevasi muutusi vastavalt parimale olemasolevale kliimateadusele ↻ sealhulgas kuuma- ja külmalaineid ⇐, investeerimiskulusid, hooneliiki, hooldus- ja käituskulusid (sh energiakulusid ja energiasäästu), ning juhul kui need on asjakohased, ka toodetud energiast saadud tulu, ⇒ energiakasutuse välismõjusid keskkonnale ja tervisele, ⇐ ja ning jäätmete kõrvaldamise ⇒ jäätmekäitluse ⇐ kulusid. Raamistik peaks tuginema asjakohastele käesoleva direktiiviga seotud Euroopa standarditele.

Komisjon peab ka

- lisama võrdleva meetodika raamistiku juurde suuniseid; liikmesriigid kasutavad nimetatud suuniseid allpool loetletud meetmete võtmiseks;
- andma teavet energiahindade eeldatava pikaajalise kujunemise kohta.

Võrdleva meetodika raamistiku rakendamiseks liikmesriikide poolt kehtestatakse liikmesriikide tasandil parameetrites väljendatud üldtingimused.

Võrdleva meetodika raamistik nõuab liikmesriikidelt, et nad

- määravad kindlaks võrdluse aluseks olevad hooned, mis on oma funktsiooni ja geograafilise asukoha poolest iseloomulikud ja tüüpilised, arvestades nii sisemisi kui väliseid kliimatingimusi. Võrdluse aluseks olevate hoonete hulgas ~~on~~ peab olema nii elamuid kui ka mitte-elamuid, nii uusi kui ka olemasolevaid hooneid;
- määravad kindlaks võrdluse aluseks olevate hoonete puhul hindamisele kuuluvad energiatõhususe meetmed. Need võivad olla üksikute hoonete jaoks tervikuna, üksikute ehitusdetailide või ehitusdetailide kombinatsiooni jaoks mõeldud meetmed;
- hindavad $\Rightarrow$ lõpp- ja primaarenergia vajadust ja sellest tulenevaid heitkoguseid selliste $\Leftarrow$ võrdluse aluseks olevate hoonete $\Rightarrow$ puhul, mille suhtes $\Leftarrow$ lõplikku ja primaarset ~~energiavajadust ning võrdluse aluseks olevate hoonete energiavajadust, mille puhul~~ on kohaldatud kindlaksmääratud energiatõhususe meetmeid;
- arvutavad välja (teises taandes osutatud) energiatõhususe meetmete maksumuse (st nüüdispuhasväärtuse) eeldatava majandusliku olulusringi vältel, mida kohaldatakse (esimeses taandes osutatud) võrdluse aluseks olevate hoonete suhtes, kohaldades selleks võrdleva meetodika raamistiku põhimõtteid.

Energiatõhususe meetmete maksumuse arvutamisel eeldatava majandusliku olulusringi vältel hindavad liikmesriigid energiatõhususe miinimumnõuete eri tasemete kulutõhusust. See võimaldab määrata kindlaks energiatõhususe nõuete kulutõhusad tasemed.

VIII LISA

A OSA

<i>~~Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos selle hilisema muudatusega~~</i>	
<i>~~(osutatud artiklis 29)~~</i>	
~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/91/EÜ (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 65).~~	
~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1137/2008 (ELT L 311, 21.11.2008, lk 1).~~	~~üksnes lisa punkt 9.9~~

~~B OSA~~

<i>~~Siseriikliku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevad~~</i>		
<i>~~(osutatud artiklis 29)~~</i>		
~~Direktiiv~~	~~Ülevõtmise tähtpäev~~	~~Kohaldamise tähtpäev~~
~~2002/91/COD Ettepanek:~~	~~4. jaanuar 2006~~	~~4. jaanuar 2009 üksnes artiklite 7, 8 ja 9 pühul~~

A OSA

Kehtetuks tunnistatud direktiiv
koos hilisemate muudatustega
(osutatud artiklis 33)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/31/EL, (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13)	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/844, (ELT L 156, 19.6.2018, lk 75)	ainult artikkel 1
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1999, (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1)	ainult artikkel 53

B OSA

Liikmesriigi õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevad

(osutatud artiklis 33)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev	Kohaldamise tähtpäev
2010/31/EL	9. juuli 2012	artiklite 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 ja 27 puhul 9. jaanuar 2013; artiklite 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 ja 16 puhul 9. jaanuar 2013 ametiasutuste kasutuses olevate hoonete kohta ja 9. juuli 2013 muude hoonete kohta
(EL) 2018/844	teisipäev, 10. märts 2020	

IX LISA

Vastavustabel	
Direktiiv ~~2002/91/EÜ~~ ☒ 2010/31/EL ☒	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 punkt 1	Artikli 2 punkt 1
—	Artikli 2 punkt 2
Artikli 2 punkt 2	Artikli 2 punkt 3
—	Artikli 2 punktid 4 ja 5
Artikli 2 punktid 3, 3a, 4 ja 5	Artikli 2 punktid 6, 7, 8 ja 9
—	Artikli 2 punktid 10, 11 ja 12
Artikli 2 punktid 6, 7, 8 ja 9	Artikli 2 punktid 13, 14, 15 ja 16
—	Artikli 2 punktid 17, 18, 19 ja 20

Artikli 2 punkt 10	Artikli 2 punkt 21
—	Artikli 2 punktid 22, 23, 24, 25, 26 ja 27
Artikli 2 punktid 11, 12, 13 ja 14	Artikli 2 punktid 28, 29, 30 ja 31
—	Artikli 2 punktid 32, 33, 34, 35, 36 ja 37
Artikli 2 punkt 15	Artikli 2 punkt 37
Artikli 2 punktid 15, 15a, 15b, 15c, 16 ja 17	Artikli 2 punktid 38, 39, 40, 41, 42 ja 43
Artikli 2 punkt 18	—
Artikli 2 punkt 19	Artikli 2 punkt 44
—	Artikli 2 punktid 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56 ja 57
Artikli 2 punkt 20	—
Artikkel 2a	Artikkel 3

Artikkel 3	Artikkel 4
Artikkel 4	Artikkel 5
Artikkel 5	Artikkel 6
Artiklid 6 ja 9	Artikkel 7
Artikkel 7	Artikkel 8
—	Artikkel 9
—	Artikkel 10
Artikli 8 lõiked 1 ja 9	Artikkel 11
Artikli 8 lõiked 2–8	Artikkel 12
Artikli 8 lõiked 10 ja 11	Artikkel 13
—	Artikkel 14
Artikkel 10	Artikkel 15
Artikkel 11	Artikkel 16

Artikkel 12	Artikkel 17
Artikkel 13	Artikkel 18
—	Artikkel 19
Artiklid 14 ja 15	Artikkel 20
Artikkel 16	Artikkel 21
Artikkel 17	Artikkel 22
—	Artikkel 23
Artikkel 18	Artikkel 24
Artikkel 19	Artikkel 25
Artikkel 19a	—
Artikkel 20	Artikkel 26
Artikkel 21	Artikkel 27
Artikkel 22	Artikkel 28

Artikkel 23	Artikkel 29
Artikkel 26	Artikkel 30
Artikkel 27	Artikkel 31
Artikkel 28	Artikkel 32
Artikkel 29	Artikkel 33
Artikkel 30	Artikkel 34
Artikkel 31	Artikkel 35
I lisa	I lisa
—	II lisa
—	III lisa
IA lisa	IV lisa
=	V lisa
II lisa	VI lisa
III lisa	VII lisa
IV lisa	VIII lisa

V lisa	IX lisa
~~Artikkel 1~~	~~Artikkel 1~~
~~Artikli 2 punkt 1~~	~~Artikli 2 punkt 1~~
—	~~Artikli 2 punktid 2 ja 3~~
~~Artikli 2 punkt 2~~	~~Artikli 2 punkt 4 ja I lisa~~
—	~~Artikli 2 punktid 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11~~
~~Artikli 2 punkt 3~~	~~Artikli 2 punkt 12~~
~~Artikli 2 punkt 4~~	~~Artikli 2 punkt 13~~
—	~~Artikli 2 punkt 14~~
~~Artikli 2 punkt 5~~	~~Artikli 2 punkt 15~~
~~Artikli 2 punkt 6~~	~~Artikli 2 punkt 16~~
~~Artikli 2 punkt 7~~	~~Artikli 2 punkt 17~~
~~Artikli 2 punkt 8~~	~~Artikli 2 punkt 18~~
—	~~Artikli 2 punkt 19~~
~~Artikkel 3~~	~~Artikkel 3 ja I lisa~~
~~Artikli 4 lõige 1~~	~~Artikli 4 lõige 1~~
~~Artikli 4 lõige 2~~	—
~~Artikli 4 lõige 3~~	~~Artikli 4 lõige 2~~
—	~~Artikkel 5~~
~~Artikkel 5~~	~~Artikli 6 lõige 1~~

~~—~~	~~Artikli 6 lõiked 2 ja 3~~
~~Artikkel 6~~	~~Artikkel 7~~
~~—~~	~~Artiklid 8, 9 ja 10~~
~~Artikli 7 lõike 1 esimene lõik~~	~~Artikli 11 lõige 8 ja artikli 12 lõige 2~~
~~Artikli 7 lõike 1 teine lõik~~	~~Artikli 11 lõige 6~~
~~Artikli 7 lõike 1 kolmas lõik~~	~~Artikli 12 lõige 6~~
~~Artikli 7 lõige 2~~	~~Artikli 11 lõiked 1 ja 2~~
~~—~~	~~Artikli 11 lõiked 3, 4, 5, 7 ja 9~~
~~—~~	~~Artikli 12 lõiked 1, 3, 4, 5 ja 7~~
~~Artikli 7 lõige 3~~	~~Artikli 13 lõiked 1 ja 3~~
~~—~~	~~Artikli 13 lõige 2~~
~~Artikli 8 punkt a~~	~~Artikli 14 lõiked 1 ja 3~~
~~—~~	~~Artikli 14 lõige 2~~
~~Artikli 8 punkt b~~	~~Artikli 14 lõige 4~~
~~—~~	~~Artikli 14 lõige 5~~
~~Artikkel 9~~	~~Artikli 15 lõige 1~~
~~—~~	~~Artikli 15 lõiked 2, 3, 4 ja 5~~
~~—~~	~~Artikkel 16~~
~~Artikkel 10~~	~~Artikkel 17~~

~~—~~	~~Artikkel 18~~
~~Artikli 11 sissejuhatav tekst~~	~~Artikkel 19~~
~~Artikli 11 punktid a ja b~~	~~—~~
~~Artikkel 12~~	~~Artikli 20 lõige 1 ja artikli 20 lõike 2 teine lõik~~
~~—~~	~~Artikli 20 lõike 2 esimene lõik ning artikli 20 lõiked 3 ja 4~~
~~—~~	~~Artikkel 21~~
~~Artikkel 13~~	~~Artikkel 22~~
~~—~~	~~Artiklid 23, 24 ja 25~~
~~Artikli 14 lõige 1~~	~~Artikli 26 lõige 1~~
~~Artikli 14 lõiked 2 ja 3~~	~~—~~
~~—~~	~~Artikli 26 lõige 2~~
~~—~~	~~Artikkel 27~~
~~Artikli 15 lõige 1~~	~~Artikkel 28~~
~~Artikli 15 lõige 2~~	~~—~~
~~—~~	~~Artikkel 29~~
~~Artikkel 16~~	~~Artikkel 30~~
~~Artikkel 17~~	~~Artikkel 31~~
~~Lisa~~	~~Lisa~~
~~—~~	~~H-V lisa~~